

Nynorsk kultursentrum

Årsmelding og rekneskap 2011

*Ivar Aasen-tunet
Olav H. Hauge-senteret
Dei nynorske festspela
Nettstadene
Vinjefondet
Språkåret 2013*

Innhald

Årsmelding

1 2011: Fornyninga 3

- 1.1 Økonomisk resultat 3
- 1.2 Felles 3
- 1.3 Ivar Aasen-tunet 3
- 1.4 Olav H. Hauge-senteret 3
- 1.5 Vinjefondet 4
- 1.6 Språkåret 2013 4
- 1.7 Gjester og brukarar 4
- 1.8 Fagleg innhald 4
- 1.9 Utstillingar 4
- 1.10 Dei nynorske festspela 4
- 1.11 Kulturprogram 5
- 1.12 Kafé, utleige, butikk 5
- 1.13 Kommunikasjon 5
- 1.14 Samla resultat 2000–2011 5

2 Visjon og oppgåver 5

- 2.1 Visjon 5
- 2.2 Verdier 5
- 2.3 Forretningsidé 5
- 2.4 Merkevarer 5
- 2.5 Mål 5
- 2.6 Mål 2009-2012 6
- 2.7 Slagord 6
- 2.8 Strategi 6
- 2.9 Uløyste oppgåver 6

3 Drift 7

- 3.1 Resultat 7
- 3.2 Tilknytt selskap 8
- 3.3 Administrasjon 8
- 3.4 Vidare drift 8

4 Disponering av resultat 8

5 Rekneskap 9

- Resultatrekneskap 9
- Balanse 10
- Notar 12
- Revisjonsmelding 14

Administrasjonens årsrapport

1 Organisasjon 16

- 1.1 Råd 16
- 1.2 Styre 17
- 1.3 Administrasjon 18
- 1.4 Verneombod 19
- 1.5 Rekneskap og revisjon 19
- 1.6 Stiftingar og aksjeselskap 19
- 1.7 Lokalt lønssystem 19
- 1.8 Medlemskapar 19
- 1.9 Verv og representasjon 19
- 1.10 Nynorsk Forum 20
- 1.11 Fehn-forum 20
- 1.12 Litteraturnettverket 20
- 1.13 Ivar Aasen-instituttet 20
- 1.14 Nynorsksenteret 20
- 1.15 Andre samarbeidspartnarar 20
- 1.16 Planar som styringsreiskap 21

2 Fellesavdeling 21

- 2.1 Verksemd 21
- 2.2 Mål og strategi 21
- 2.3 Bygningar og uteområde 21
- 2.4 Forankring 21
- 2.5 Organisering 21
- 2.6 Innhald 21
- 2.7 Høyringsfråsegner 22
- 2.8 Årets nynorskbrukar 22

3 Ivar Aasen-tunet 22

- 3.1 Mål og strategi 22
- 3.2 Bygningar og uteområde 22
- 3.3 Forankring 23
- 3.4 Organisering 23
- 3.5 Innhald 23

4 Olav H. Hauge-senteret 23

- 4.1 Mål og strategi 23
- 4.2 Bygning og uteområde 23
- 4.3 Forankring 24
- 4.4 Organisering 24
- 4.5 Innhald 24

5 Vinjefondet 24

- 5.1 Mål og retningslinjer 24

- 5.2 Organisering 25
- 5.3 Tildelingar 25

6 Språkåret 2013 25

- 6.1 Bakgrunn 25
- 6.2 Mål og strategi 25
- 6.3 Organisering 26
- 6.4 Innhald 26

7 Samling, dokumentasjon, formidling 26

- 7.1 Samlingsforvaltning 27
- 7.2 Jon Fosse-arkivet 28
- 7.3 Innkjøpte kunstverk 28
- 7.4 Sikring og bevaring 29
- 7.5 Dokumentasjon og forskning 29
- 7.6 Foredrag og samtalar 31
- 7.7 Bøker og andre skrifter 32
- 7.8 Fagleg representasjon 32
- 7.9 Publikumssørvis 35

8 Utstillinger 36

- 8.1 Basisutstillinger 36
- 8.2 Temautstillinger 36
- 8.3 Vandreutstillinger 37
- 8.4 Undrande og skapande 37
- 8.5 Nettutstillinger 37

9 Tilbod til born og unge 37

- 9.1 Tunkatten Lurivar 37
- 9.2 Born og småbarnsfamiliar 38
- 9.3 Barnehagar 38
- 9.4 Skular 38
- 9.5 Nye tilbod 39
- 9.6 Den kulturelle skulesekken 39

10 Arrangement 40

- 10.1 Dei nynorske festspela 40
- 10.2 Program Ivar Aasen-tunet 42
- 10.3 Program Olav H. Hauge-senteret 42

11 Kafé og butikk 42

- 11.1 Kafé 43
- 11.2 Utleige 44
- 11.3 Butikk 44
- 11.4 Nettbutikk 44
- 11.5 Vareprofil 45

12 Nettstadene 45

- 12.1 aasentunet.no 45

- 12.2 tunkatten.no 45
- 12.3 garborgnett.no 45
- 12.4 haugesenteret.no 45
- 12.4 Besøk og bruk 46
- 12.5 Litteratur 46
- 12.6 Allkunne 46

13 Kommunikasjon 47

- 13.1 Presse og kringkasting 47
- 13.2 Trykksaker 47
- 13.3 Annonsering 48
- 13.4 Sosiale medium 48
- 13.5 Reiselivssamarbeid 48
- 13.6 Logo- og profilprogram 49

14 Gjester 49

- 14.1 Gjesteprofil 49
- 14.2 Gjestundersøking 50
- 14.3 Opningstider 50
- 14.4 Billettprisar 50
- 14.5 iTicket 50

15 Økonomi 51

- 15.1 Investeringsar 51
- 15.2 Drift 51
- 15.3 Drifts- og prosjektilskot 52
- 15.4 Samarbeidsavtalar 52
- 15.5 Samfunnsrekneskap 52

16 Retning 2018 53

- 16.1 Utvikling av Nynorsk kultursentrum 53
- 16.2 Dialog med mange land og kulturar 54
- 16.3 Oppfølging av språkmeldinga 55
- 16.4 Språk i barnehøgda 56
- 16.5 Digital nynorsk 56
- 16.6 Opplæringspolitikk for nynorsk 56
- 16.7 Moderne argumentasjon 57
- 16.8 Vinjefondets rolle 57
- 16.9 Språk- og kulturpolitikk etter 2013 57

Vedlegg

- Statistikk 2000–2011 59
- Kulturprogram 2011 60
- Dei nynorske festspela 2011 68
- Temautstillinger 2000–2011 75
- Årstalar og prisvinnarar Baksida

Framsida: Heradshuset i Ulvik (foto Olav H. Hauge-senteret)

Årsmelding

1 2011: Fornyinga

2011 blei eit år for fornying. Vi omorganiserte verksemda ved å etablere fellesavdeling og gjere Ivar Aasen-tunet og Olav H. Hauge-senteret til likeverdige driftsavdelingar, oppretta nye stillingar og fornya både arbeidsformer og planar. Dette viste ein robust organisasjon med sterk vilje til fellesskap.

Etter 2000 er 2011 det viktigaste året til no. Språkåret 2013 kom godt i gang, Olav H. Hauge-senteret vann raskt tillit, vi utvida kontakten med andre land, styrkte Ivar Aasen-tunet og sette i gang nye prosjekt som involverer mange frå miljø i inn- og utland.

Driftsinntektene auka med 25 %, driftskostnadene med 22 %. Fleire stillingar stod ledige delar av året, og det gav høve til å styre drifta i retning av nødvendige avsetjingar for store prosjekt i 2012 og 2013. Som før blei både det kulturfaglege og driftsfaglege arbeidet utført med tyngd. Høge gjestetale og godt økonomisk resultat vitnar om at staben gjorde meir enn ein kunne vente.

Vi styrkte Ivar Aasen-tunet gjennom omorganiseringa, gjorde Olav. Hauge-senteret tilgjengeleg alt no med sine to første stillingar, utvikla nytt logo- og profilprogram, og heldt bygningar og anlegg godt ved like.

Store, nye prosjekt og det vi elles utretta gjorde miljøet rundt Nynorsk kultursentrum endå større i 2011. Vi var til stades med 299 arrangement og tilstellingar i 26 kommunar, og i gjennomsnitt brukte nær 800 personar tenestene våre kvar dag.

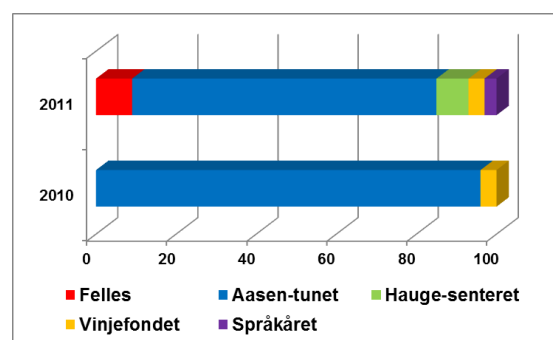
Vi fornya og omorganiserte verksemda i 2011, hadde ledige stillingar og fekk mange nye medarbeidarar, men løyste dei oppgåvene vi prioriterte. Mykje kan enno gjerast betre, men vi nådde viktige mål ved systematisk arbeid ut frå visjon og føremål.

1.1 Økonomisk resultat

Nynorsk kultursentrum har forretningskontor i Ørsta kommune.

Resultatet blei like godt som året før. Drifta gav eit overskot på 749 000 kr, mot 282 000 kr året før.

Figur 1. Prosentfordeling inntekter 2010–2011

Slitesterk, målretta og lojalt arbeid frå alle tilsette gjorde at driftsinntektene auka med 25 % til 18,6 millionar kr. Eigeninntektene utanom statstilskot var på 5,5 millionar kr, mot 4,0 millionar kr året før. Vi greidde dermed å auke eigeninntektene like mykje som driftstilskotet frå staten. Statstilskotet utgjorde 70 % av driftsinntektene, mot 73 % året før.

1.2 Felles

Fellesavdelinga dekkjer fellesfunksjonar, samordnar verksemda og står opp under drifta i resten av institusjonen. Avdelinga hadde driftsinntekter på 1 584 000 kr. Med finansinntekter blei resultatet 359 000 kr.

1.3 Ivar Aasen-tunet

Dokumentasjons- og opplevingssenteret for nynorsk skriftkultur var kjernen i verksemda vår. Med stor fagleg breidd i eit jamt veksende publikumstilbod førte vi vidare det beste frå 2010. Omorganiseringa gjorde at driftsinntektene minka med 1 % til 14,2 millionar kr. Utan finansinntekter gav dette eit resultat på 288 000 kr mot 202 000 kr året før.

1.4 Olav H. Hauge-senteret

Frå 1.1.2011 har vi ansvaret for å utvikle, etablere og drive Olav H. Hauge-senteret i

Ulvik. Dette dokumentasjons- og formidlings-senteret for lyrikk i alle former fekk sine to første medarbeidarar i 2011. Driftsinntektene var på 1,5 millionar kr, og utan finansinntekter gav dette eit resultat på 102 000 kr.

1.5 Vinjefondet

Vinjefondet skal styrkje bruken av nynorsk i media, og Nynorsk kultursentrum forvaltar midlane etter avtale med Kulturdepartementet. Vinjefondet løyvde 470 000 kr til tre prosjekt, mot 775 000 kr til tre prosjekt i 2010.

1.6 Språkåret 2013

På oppdrag frå regjeringa Stoltenberg II sette vi våren 2011 i gang eit utviklingsprosjekt for å planleggje 2013 som nasjonalt språkår. Ein prosjektleiar i arbeid frå juni og ei styringsgruppe i funksjon frå september la i januar 2012 fram forslag til prosjektplan. 551 000 kr blei brukte til dette føremålet.

1.7 Gjester og brukarar

Talet på gjester ved arrangement og utstillingar auka med 15 % frå 16 690 i 2010 til 19 114 i 2011. Av dette stod Ivar Aasen-tunet for 18 857 gjester, og Olav H. Hauge-senteret fekk sine første 257 gjester.

Vel 5500 eller 29 % av gjestene var born og unge, mot vel 4000 året før. Den store auken kjem frå fleire skuleturnear og store barnearrangement.

Nettstadene hadde 250 094 unike brukarar med til saman 701 505 viste sider. Vi hadde dermed 14 gonger fleire brukarar på nettstadene enn vi hadde gjester på arrangement og utstillingar.

Nynorsk kultursentrum er blitt ein nasjonal kulturinstitusjon med solid lokal forankring. Vi var aktive med arrangement eller utstillingar i 26 kommunar i seks fylke. Fire av kommunane var nye.

1.8 Fagleg innhald

Samlingane i Ivar Aasen-tunet utgjorde ved årsskiftet vel 75 000 einingar. Av dette var 23 % tilfredsstillande registrerte. Olav H. Hauge-senteret fekk ein del materiale i 2011 som blir katalogisert i 2012.

I 2011 publiserte vi 1690 nye tekstdokument på nettstadene. Til saman kunne publikum velje mellom 11 790 digitale tekstdokument.

Styre og tilsette representerte ved 165 høve mot 132 året før. Tilsette og tillitsvalde publiserte 56 artiklar, skrifter og foredrag, mot 64 i 2010. Direktøren heldt den 11. årstalen om tilstanden for nynorsk skriftkultur: *Gledene ved plikta*.

Arbeidet med å utvikle nynorsk kvalitetsinnhald på Internett og eit allment digitalt leksikon på nynorsk heldt fram i regi av Allkunne AS. Hausten 2011 tok vi initiativ til ei strategisk avklaring.

12 større og mindre forskings-, dokumentasjons- og formidlingsprosjekt var i gang med tilknytning til samlingane våre.

Vi gav i 2011 høyringsfråsegner om 2012-normalen for nynorsk, pressestøttepolitikk og museumsplan for Hordaland.

Bloggar Linda Sæbø, Stavanger, fekk prisen *Årets nynorskbrukar 2011*.

1.9 Utstillingar

Som ein konsekvens av omorganiseringa auka driftsinntektene for Utstillingane i Ivar Aasen-tunet frå 713 000 kr i 2010 til 2 296 000 kr i 2011. Dette gav eit underskot på 61 000 kr, mot eit overskot på 4000 kr året før.

2966 elevar og lærarar var med på elevprogramma Snakk om språk! og *Katta i sekken*, mot 1847 i 2010.

I 2011 laga vi to nye temautstillingar. Som før var det noko nytt i basisutstillinga i Ivar Aasen-tunet kvar opningsdag.

Sju temautstillingar blei viste i Olav H. Hauge-senteret og på fem andre stader.

1.10 Dei nynorske festspela

Dei nynorske festspela auka driftsinntektene med 8 % til 1 873 000 kr og fekk eit overskot på 71 000 kr, mot 173 000 kr året før.

Også i kunstnarleg kvalitet og publikumsoppslutning var Festspela svært vellykka, med 6400 gjester og 180 utøvarar på 53 arrangement.

1.11 Kulturprogram

Kulturprogrammet i Ivar Aasen-tunet auka driftsinntektene med 3 % til 816 000 kr. Resultatet blei eit underskot på 160 000 kr, mot eit overskot på 18 000 kr året før.

Utanom Dei nynorske festspela gjennomførte vi 35 kulturarrangement i eigen regi, mot 22 året før – 32 i Ivar Aasen-tunet og 3 i Olav H. Hauge-senteret. 400 utøvarar stod for det kunstnarlege og faglege innhaldet.

1.12 Kafé, utleige, butikk

Kafeen og butikken i Ivar Aasen-tunet dreiv vidare på det same høge nivået som i 2010 og hadde ei omsetning på 1 892 000 kr. Drifta gav eit samla overskot på 40 000 kr, mot 162 000 kr året før.

Både meny og vareutval heldt eit høgt nivå, og kafeen omsette for meir enn nokon gong før.

1.13 Kommunikasjon

Kommunikasjonskostnadene auka med 65 % til 1 038 000 kr i 2011. Dette utgjorde 5,8 % av samla driftskostnader, mot 4,5 % i 2010. Den store auken var i tråd med budsjettet.

Det samla opplaget på trykksaker var 135 000 eksemplar. Nytt av året var meldingsbladet *Onen* frå Hauge-senteret.

Etter grundig prosess godkjende styret i desember nye logoar for verksemda. Heile profilprogrammet blir innført våren 2012.

1.14 Samla resultat 2000–2011

Til no har vi hatt nær 222 000 gjester og 2 809 000 nettstadbrukarar. I alt 3,0 millionar personar har altså nytta tilboda våre. Etter 12 driftsår er dette noko av resultatet:

- 75 302 bøker, skrifter, foto, kunsthistoriske og tradisjonelle gjenstandar i samlingane
- 2800 arrangement med 8100 utøvarar
- 27 temautstillingar er laga og har vore lånte ut 139 gonger i 18 fylke
- 11 790 tekstdokument på nettstadene
- Arrangement og utstillingar i 123 kommunar i 18 fylke
- 575 turnéframсыningar av tre elevprogram for 15 697 elevar og lærarar

2 Visjon og oppgåver

Styret vedtok i 2007 eit visjonsdokument for Nynorsk kultursentrum. I si årlege drøfting i 2010 endra styret målet for 2009–2012.

2.1 Visjon

Nynorsk, sjølvstøtt, når som helst og kor som helst. Vi er drivne av visjonen om eit samfunn der det er sjølvstøtt å vere og bli verande nynorskbrukar, og der det er sjølvstøtt at nynorsk kan brukast i alle situasjonar.

2.2 Verdier

Ekte, modig, overraskande. Verdiane viser kven vi er, kva vi vil vere og kva som pregar det daglege arbeidet vårt: Vi utfordrar fordømar om norsk språkpolitikk, vi ønskjer å overraske ved å sjå etter nye løysingar på gamle spørsmål, og publikum skal vite at vi er til å stole på.

2.3 Forretningsidé

Kunnskap og opplevingar som gjer det lettare å vere nynorskbrukar. Driftsgrunnlaget vårt er å vere den viktigaste formidlaren av nynorsk identitet og sjølvtilit. Det vi gjer undervegs til visjonen, skal auke den allmenne toleransen og respekten for nynorskbrukarane.

2.4 Merkevarer

Ivar Aasen. Alle som har gått i norsk skule, har eit bilete av Ivar Aasen, ingen kan fortelje hans historie på den måten vi kan, og signaturen hans pregar hovudbygningen vår. Alt spring ut frå Ivar Aasens liv og verk, han representerer summen av verdiane våre og var den første som formulerte visjonen.

2.5 Mål

Nynorsk kultursentrum arbeider for tre mål:

1. Gjere det lettare å vere nynorskbrukar
2. Styrkje den kulturelle eigenidentiteten til nynorskbrukarane
3. Skape større allmenn forståing for nynorsk skriftkultur

2.6 Mål 2009-2012

Ein kulturinstitusjon i dialog med mange land.

Dette gir retninga for verksemda fram mot 200-årsjubileet for Ivar Aasen i 2013.

2.7 Slagord

Ivar Aasen-tunet – målet for alle. Slagordet har vore i bruk sidan sommaren 1999.

2.8 Strategi

Nynorsk kultursentrum skal vere den institusjonen alle vender seg til som ønskjer informasjon og dokumentasjon av nynorsk språk og skriftkultur, nytenking om språk- og kulturpolitiske strategiar eller ein kompetent og konstruktiv samarbeidspartnar.

Dette inneber at

- Ivar Aasen-tunet skal vere målet for alle og ein attraktiv stad for fagleg baserte tilbod av typen arrangement og utstillingar
- Olav H. Hauge-senteret skal bli eit levande dokumentasjons- og formidlingssenter for Olav H. Hauges liv og verk og lyrikk i alle former
- Dei nynorske festspela skal vere ei årleg feiring av den nynorske skriftkulturen
- Aasentunet.no skal vere den beste nettstaden for påliteleg og oppdatert informasjon om nynorsk skriftkultur og ha den største samlinga av nynorske tekstar på Internett
- Haguesenteret.no skal over tid bli den beste norske nettstaden om lyrikk
- Tunkatten.no skal vere ein aktiviserande nettstad for born om språk og litteratur

Ei systematisk, fagleg gjennomtenkt og utoverretta samlingsforvaltning er grunnlaget for heile verksemda.

Vi har svært vide samarbeidsflater, blir oppfatta som ein offensiv, påliteleg og løysingsorientert aktør, og vi er mindre stadbundne enn dei fleste abm-institusjonane. Kvart år gir vi publikumstilbod mange stader i landet i form av kulturprogram eller utstillingar.

Vi legg til grunn at ein nasjonal museumspolitikkk treng eit knippe museum som kvar for seg og til saman kan tryggje fagleg

kompetanse på nasjonalt nivå. For vår del er dette forankra i dei stortingsdokumenta som låg til grunn for stortingsvedtaket i 1995 om å skipe Ivar Aasen-tunet som eit nasjonalt dokumentasjons- og opplevingssenter. Dette er seinare stadfesta og utdjupa i ei rekkje offentlege dokument.

Nynorsk kultursentrum satsar på varige tiltak for kulturelt og språkleg mangfald. Vi legg stor vekt på å gi mykje tilbake til fellesskapen og vere til nytte for mange både lokalt, regionalt og nasjonalt. Institusjonen ønskjer å spele ei konstruktiv rolle i samarbeidet mellom arkiv, bibliotek og museum, og er blitt viktig i fleire nettverk.

2.9 Uløyste oppgåver

Dei viktigaste strategiske grepa er å utvikle ein ny kulturinstitusjon, planleggje store, nasjonale prosjekt, styrkje samlingsforvaltninga og sikre at vi framleis er ein attraktiv arbeidsplass.

Nynorsk kultursentrum er blitt ein institusjon til å rekne med, og berre vi sjølve kan syte for at vi blir verande ein slik institusjon. Dei forventningane og behova vi møter, gjer det nødvendig å arbeide slik at vi kan tilfredsstille dei auka krava til kvalitet på tenestene og tilboda våre som følgjer av dette. Vi prioriterer tiltak ut frå visjonsdokumentet.

Ei kunnskapsverksemd som vår må leve med at ambisjonane er høgare enn det vi faktisk maktar å gjennomføre. Dette blir i vårt tilfelle forsterka av at svært mange oppgåver må løysast for at det skal bli sjølv-sagt å bruke nynorsk når som helst, kor som helst.

Så godt som alle nynorskinstitusjonar er små og har liten tilgang til privat kapital. Dei har dermed dårlege føresetnader for å møte ein situasjon med hardare tevling mot kommersielle bokmålsaktørar på sine felt. Alle tunge nysatsingar i desse institusjonane er avhengige av offentlig finansiering og politisk velvilje. Vi er ein konsekvent tilhengjar av målretta samarbeid mellom institusjonar.

Nynorsk kultursentrum har dei siste åra omforma og fornya si eiga drift. Oppgåvene som skal løysast, er fleire enn før.

No set vi fart i det mangeårige arbeidet med å gjere 2013 til eit nasjonalt språkår.

Mykje står att for å skape røyndom av den systematiske styrkinga av nynorsk skriftkultur som Stortinget føresette i 2004 og som blei stadfesta i språkmeldinga frå regjeringa Stoltenberg.

Dermed er det offisiell politikk å følgje *prinsippet nynorsk*, som Nynorsk kultursentrum første gongen formulerte i årstale nr. 5 i 2005. Prinsippet inneber at nynorsk alltid skal reknast med der språk blir tematisert. Dette føreset tre overordna strategiar:

- Administrativt system som sikrar at nynorsk blir vurdert eksplisitt
- Born og unge må få meir nærkontakt med nynorsk
- Det må bli mykje enklare å bruke nynorsk i det offentlege

Særleg gjeld det å følgje opp dei tiltaka, prosjekta og oppgåvene som er omtalte i kap. 16 i administrasjonens årsrapport. Det trengst ein nynorsk tiltakspakke, mykje større og øyremerkte nynorsktiltak, og mange fleire tiltak i dei nynorske kjerneområda.

Innanfor Nynorsk kultursentrum prioriterast difor desse oppgåvene:

1. Planleggje og gjennomføre Språkåret 2013
2. Opne eit komplett publikumstilbod i Olav H. Hauge-senteret i Ulvik i 2014
3. Avklare vidare strategi for Allkunne som eit allment og fullgodt digitalt oppslagsverk
4. Realisere planane for Jon Fosse-arkivet
5. Planleggje nybygg i Ivar Aasen-tunet

Av mange område prioriterer vi desse seks:

1. Dialog med mange land og kulturar: auke den språklege toleransen i Noreg, fremje internasjonalt samarbeid og dokumentere den norske språksituasjonen ut frå samanliknande perspektiv.
2. Språkmeldinga *Mål og meining*: følgje opp prinsipp og strategiar i meldinga, og utdjupe, presisere og målrette dei viktigaste tiltaka

3. Språk i barnehøgd: styrkje tilbodet på nynorsk til born i form av lesestoff, barne-tv frå allmennkringkastarane, digitale tenester, i barnehagane og gjennom Den kulturelle skulesekken

4. Digital nynorsk: fremje tiltak som kan auke bruken av nynorsk i digitale tenester frå skuleverket, offentleg forvaltning og i fritida

5. Opplæringspolitikk for nynorsk: klargjering av kva som må stå fast og kva som bør endrast

6. Moderne argumentasjon: vere med og utvikle ein ny, overordna, framtidsretta argumentasjon for nynorskens plass i landet.

3 Drift

Med driftsinntekter på 18 631 000 kr blei 2011 eit svært aktivt år prega av mange nyttilsetjingar. Særleg gledeleg var arbeidet med å utvikle Språkåret 2013 og den nye driftsavdelinga Olav H. Hauge-senteret, og drifta av kafeen i Ivar Aasen-tunet.

Vi driv ei mangslungen verksemd med høg kvalitet som kjennemerke. Eit fleire år langt arbeid for å styrkje driftskapitalen viser att. Med fornyinga av verksemda treng vi endå noko meir i botnen som kan sikre grunnlaget for stabil drift.

Ei ny avdeling Felles blei etablert frå 1.1. Styret vedtok i mars å omorganisere verksemda og gjere Olav H. Hauge-senteret og Ivar Aasen-tunet til to likeverdige driftsavdelingar med kvar sin daglege leiar. Løysinga er godt fundert i organisasjonen.

Mange vedlikehaldsoppgåver blei gjennomførte i 2011.

3.1 Resultat

Rekneskapen syner eit overskot på 749 126 kr etter finansinntekter, mot 281 948 kr i 2010.

Drifta var styrt i retning av eit slikt resultat slik at det kunne vere mogleg å setje av ekstra midlar til store, prioriterte tiltak på innhaldssida i 2012 og 2013.

3.2 Tilknytt selskap

Nynorsk kultursentrum eig 50 % av aksjane i det tilknytte selskapet Allkunne AS, og Det Norske Samlaget resten. Aksjekapitalen er på 100 000 kr. Føremålet er å utvikle og drive digitale kunnskapsbasar på nynorsk.

3.3 Administrasjon

Vi hadde tilsette i 13 faste stillingar og arbeidsavtalar med 49 betalte medarbeidarar. Det blei i alt utført 15,5 betalte årsverk. For første gong på mange år var det ikkje langtidsfråvær i 2011. Sjukefråværet for fast tilsette utgjorde 3,9 % av samla arbeidstid, mot 4,3 % året før.

Nynorsk kultursentrum fører ein målretta likestillingspolitikk. Fire av sju styremedlemmer var kvinner, men i rådet var berre seks av 23 medlemmer kvinner. I leiargruppa sat ei kvinne og to menn, og i dei faste stillingane sat det ved utgangen av 2011 sju kvinner og seks menn.

Ved nytilsetjing prioriterer Nynorsk kultursentrum formelle og reelle kvalifikasjonar. Over tid skal det vere balanse mellom tal på kvinner og menn i staben, på same måten som vi ønskjer variasjon i alder, geografi, bakgrunn og fagprofil.

Alle krav i lov om forbod mot diskriminering på grunn av nedsett funksjonsevne gjeld ikkje for verksemda vår, men vi gjer alt vi kan for å oppfylle dei relevante krava. I 2011 gjorde vi hovudbygningen i Ivar Aasen-tunet meir universelt tilgjengeleg.

Verksemda vår er i hovudsak vanleg kontordrift, og fell difor innanfor det lova om forureining tillet. Verksemda følgde alle miljøreguleringar i 2011. Sjøppel frå kontordrifta har vore sortert i papir og ikkje-papir, dessutan spesialavfall. Nynorsk kultursentrum leverte i 2011 ingen produkt som skaper vesentlege miljøproblem.

3.4 Vidare drift

Grunnfondskapitalen er på 240 000 kr. Denne kapitalen står på renteberande konto.

Vidare drift er lagd til grunn for rekneskapen for 2011.

Oppstillinga nedanfor gir eit rett bilete av utvikling, resultat og stilling for Nynorsk kultursentrum. Tala er i 1000 kr.

	2009	2010	2011
Driftsinntekter	13 669	14 988	18 631
Resultat	317	282	749
Eigenkapital	572	864	1264

4 Disponering av resultat

Av årsoverskotet på 749 126 kr blir 400 126 kr lagd til eigenkapitalen. Etter dette hadde stiftinga ved årsskiftet ein eigenkapital på 1 264 091 kr.

Vidare blir 200 000 kr sette av til eigne prosjekt i Språkåret 2013, og 149 000 kr til delfinansiering av fornyta basisutstilling i Ivar Aasen-tunet

Hovdebygda, 31. desember 2011 / 20. mars 2012

Reidar Sandal, leiar

Georg Arnestad

Sigrun Høgelveit Berg

Jon Fosse

Bente LaForce

Grete Riise

Åshild Widerøe

Ottar Grepstad, direktør

Resultatrekneskap

Stiftinga Nynorsk kultursentrum

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2011	2010
Sal av varer		2 173 848	2 045 450
Tilskot frå Kulturdep. o.a.	1	14 437 272	11 295 665
Billettsal		759 891	666 032
Sponsorinntekter og annonser		518 820	550 180
Andre inntekter		741 122	431 423
Sum driftsinntekter		18 630 952	14 988 750
Varekostnader		957 161	941 542
Lønskostnader m.m.	4	8 241 567	7 487 736
Ordinære avskrivningar	6	194 537	154 983
Leigekostnader		340 916	146 154
Utstyr og driftsmateriell, straum		1 217 616	1 161 688
Reparasjonar og vedlikehald		491 768	393 696
Reise/opphald		1 090 111	849 119
Honorar	4	2 393 857	1 566 396
Marknadsføring		1 037 803	664 038
Ymse kontorkostnader/porto m.m.		1 316 546	841 874
Andre driftskostnader		740 368	578 287
Sum driftskostnader		18 022 250	14 785 514
Driftsresultat		608 703	203 236
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekter		143 431	79 342
Rentekostnader		3 007	630
Resultat av finanspostar		140 424	78 712
Ordinært resultat		749 126	281 948
Årsoverskot		749 126	281 948
Overføringar			
Avsett til forpliktingar	5	349 000	0
Overføringar annan eigenkapital	5	400 126	281 948
Sum overføringar		749 126	281 948

Balanse

Stiftinga Nynorsk kultursentrum

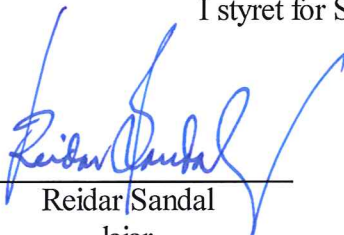
Eigedelar	Note	2011	2010
Anleggsmiddel			
Varige driftsmiddel			
Utekafe, -scene, stabbur og ny veg	6	1 928 766	1 782 736
Inventar og utstyr	6	545 990	259 841
Sum varige driftsmiddel		<u>2 474 756</u>	<u>2 042 577</u>
Finansielle driftsmiddel			
Aksjar i tilknytta verksemd	7	50 000	50 000
Sum finansielle anleggsmiddel		<u>50 000</u>	<u>50 000</u>
Sum anleggsmiddel		<u>2 524 756</u>	<u>2 092 577</u>
Omløpsmiddel			
Varelager	3	361 696	354 445
Krav			
Kundar	2	446 150	174 747
Andre krav	2, 7	833 447	440 933
Sum krav		<u>1 279 597</u>	<u>615 680</u>
Bank, kasse (bundne midlar: 328.250)		2 746 477	2 199 535
Sum omløpsmiddel		<u>4 387 770</u>	<u>3 169 660</u>
Sum eigedelar		<u>6 912 526</u>	<u>5 262 237</u>

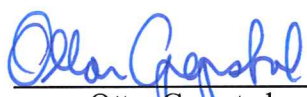
Balanse

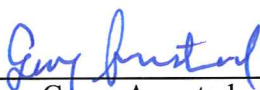
Stiftinga Nynorsk kultursentrum

Eigenkapital og gjeld	Note	2011	2010
Innskoten eigenkapital			
Grunnfond		240 000	240 000
Sum innskoten eigenkapital		240 000	240 000
Opptent eigenkapital			
Annan eigenkapital		1 024 091	623 965
Sum opptent eigenkapital		1 024 091	623 965
Sum eigenkapital	5	1 264 091	863 965
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Avsetjing til forpliktingar	5	349 000	0
Leverandørgjeld		710 554	875 165
Trekk og offentlege avgifter		648 325	514 208
Påkomne kostnader	7	1 830 437	1 228 190
Periodiserte tilskot		2 110 118	1 780 710
Sum kortsiktig gjeld		5 648 435	4 398 273
Sum gjeld		5 648 435	4 398 273
Sum eigenkapital og gjeld		6 912 526	5 262 237

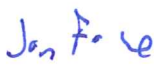
I styret for STI Nynorsk kultursentrum, Hovdebygda 20.3.12

Reidar Sandal
leiar

Ottar Grepstad
direktør

Georg Arnestad

Sigrun H. Berg

Jon Fosse

Bente LaForce

Grete Riise

Åshild Widerøe

Arvid Hovden
statsautorisert revisor

Som revisor i stiftinga kan vi stadfeste at tilskotet frå Kulturdepartementet er nytta i samsvar med føresetnadene i tildelingsbrevet frå departementet.

NOTAR for 2011

Stiftinga Nynorsk kultursentrum

Rekneskapsprinsipp

Årsrekneskapen er sett opp i samsvar med rekneskapslova av 1998. Rekneskapsprinsippa vert skildra nedanfor.

Hovudregel for vurdering og klassifisering av eigedelar og gjeld

Eigedelar som er bestemt til varig eige eller bruk, er klassifiserte som anleggsmiddel.

Andre eigedelar er klassifiserte som omløpsmiddel. Krav som skal tilbakebetalast innan eitt år, er klassifiserte som omløpsmiddel. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarande kriterium lagt til grunn.

Anleggsmiddel vert vurderte til kostpris, men vert nedskrivne til verkeleg verdi når verdifallet er venta ikkje å vere forbigåande. Anleggsmiddel med avgrensa økonomisk levetid vert avskrivne planmessig. Langsiktig gjeld vert balanseført til nominell sum på etableringstidspunktet.

Omløpsmiddel vert vurderte til lågaste av kostpris og verkeleg verdi. Kortsiktig gjeld vert balanseført til nominell sum på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld vert ikkje oppskriven som følge av renteendring.

Inntektsføringsprinsipp

Off. tilskot til drifta vert inntektsførde i same periode som desse er meint å dekkje frå tilskotsgevar. Prosjektinntekter vert periodiserte til inntekt i takt med gjennomføring av prosjekta. Utbetalte tilskot for prosjekt, som ikkje er oppstarta, vert såleis balanseførde som forplikting. Andre inntekter vert inntektsførde ved opptening for tenester og på leveringstidspunktet for selde varer.

Note 1

Offentlege tilskot

	2011	2010
Kulturdepartementet	13 078 781	10 929 000
Tilskot frå Møre og Romsdal fylkeskommune	137 811	88 000
Tilskot frå Hordaland fylkeskommune	407 000	0
Tilskot frå Ørsta og Volda kommunar	110 000	100 000
Tilskot frå Ulvik kommune	521 500	0
Tilskot Norsk kulturråd	0	0
Andre offentlege tilskot	182 180	178 665
Andre tilskot	0	0
Sum tilskot	14 437 272	11 295 665

Note 2

Andre krav

Krava er verdsette til pålydande og forfell innan 1 år.

Note 3

Varelager

Varelageret er vurdert til lågaste verdi av kostpris og verkeleg verdi.

Note 4

Lønskostnad, tal på tilsette m.m.

	2011	2010
Lønskostnad	6 186 969	5 718 348
Folketrygdavgift	1 008 640	917 096
Oppg.pl. honorar	517 950	336 290
Pensjonsyttingar	401 684	396 093
Andre ytingar	126 324	119 910
	8 241 567	7 487 736
Gjennomsnittleg tal på tilsette (årsverk)	15,5	13,7

NOTAR for 2011

Stiftinga Nynorsk kultursentrum

Ytingar til leiande personar	Dagleg leiar	Styreleiar	Styre- medlemmer
Løn, honorar og liknande	703 671	71 400	78 803

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2011 utgjer kr 25.100,- u/mva. Honorar for revisjonsrelaterte tilleggstenester utgjer kr 6.900,- u/mva.

Stiftinga har pensjonsordningar i Statens pensjonskasse. Ordningane gir rett til definerte framtidige ytingar. Desse er i hovudsak avhengige av tal oppteningsår, lønsnivå ved oppnådd pensjonsalder og storleiken på ytingar frå folketrygda. 11 tilsette (inkl. deltidsstillingar) er med på denne ordninga. Pensjonsordninga fyller krava til OTP.

Note 5

Eigenkapital

	2011	2010
Grunnfond 31.12.	240 000	240 000
Annan eigenkapital (+) / udekt tap (-) 1.1.	623 965	342 016
Årsresultat	749 126	281 948
Avsett til forpliktingar	-349 000	
Sum annan eigenkapital (+) / udekt tap (-) 31.12.	1 024 091	623 965
Sum eigenkapital 31.12.	1 264 091	863 965

Av årets resultat er kr 349.000 avsett til to definerte prosjekt, jfr årsmeldinga punkt 4.

Note 6

	Inventar/ utstilling	Amfi/ute- kafe/utescene/ stabbur/veg	Bygg	Sum
Tilskot til inventar/utstilling og bygg				
Kostpris 01.01.	10 114 185	5 760 342	43 800 000	59 674 528
+ Tilgang	374 357	252 358	0	626 716
- Avgang	0	0	0	0
- Tilskot Det kongelege kulturdepartement	0	0	0	0
- Tilskot - akkumulerte tal per 31.12	-8 824 041	-3 814 500	-43 800 000	-56 438 541
Akk. avskrivingar 31.12.	-1 118 511	-269 435	0	-1 387 946
Bokført verdi 31.12	545 990	1 928 766	0	2 474 756
Avskrivingar i år	88 208	106 328	0	194 537
Avskrivingssats	10-33%	4-10%		

Stiftinga har i 2002 fått vederlagsfri heimsoverføring frå Staten på den faste eigedomen. Dette byggjer på ein føresetnad om at nybygget ikkje skal omsetast. Dette er i samsvar med § 9 i vedtektene for stiftinga, der det heiter at "den rørlege og urørlege eigedomen til stiftinga kan ikkje avhendast, med mindre det følgjer av gjenstandens art eller føremålet med å tileigne seg gjenstanden". Som følge av dette er verdien oppført til kostpris kr 0,- for stiftinga, men slik at byggjekostnaden er vist i oppstillinga ovanfor og med tilsvarande sum som tilskot.

Note 7

Aksjar i tilknytta selskap

Stiftinga har teikna 50% av aksjane i Allkunne AS som har forretningskontor i Ørsta kommune. Selskapet blei skipa 20.08.2008. Årsrekneskapen for 2010 syner eit overskot på kr 18.321 og sum eigenkapital på kr 786.777 per 31.12.2010. Årsrekneskapen for 2011 er ikkje ferdigstilt per d.d. STI Nynorsk kultursentrum har ei netto kortsiktig gjeld på kr 247.097 per 31.12.2011 til det tilknytta selskapet. Av dette eit krav på kr 224.750 under andre krav, og ei gjeld på kr 471.847 under påkomne kostnader. Aksjane er bokførte til kostpris.

Til styret i
Stiftinga Nynorsk kultursentrum

Medlemmer i Den norske Revisorforening
Autorisert rekneskapsførarselskap
Org.nr. 987 832 916 MVA
E-post: firmapost@h-v.no
www.h-v.no

Side 1 av 2

REVISOR SI MELDING

Utsegn om årsrekneskapen

Vi har revidert årsrekneskapen for Stiftinga Nynorsk kultursentrum, som viser eit overskot på kr 749.126,-. Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2011, resultatrekneskap for rekneskapsåret avslutta per denne datoen, samt ei skildring av vesentlege rekneskapsprinsipp som er nytta og andre noteopplysningar.

Styret og dagleg leiar sitt ansvar for årsrekneskapen

Styret og dagleg leiar er ansvarlege for å utarbeide årsrekneskapen og for at han gir eit rettvisande bilete i samsvar med reglane i rekneskapslova og god rekneskapsskikk i Noreg og for slik intern kontroll, som styret og dagleg leiar finn nødvendig for å gjere det mogleg å utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, korkje som følgje av misgjerdar eller feil.

Revisor sine oppgåver og plikter

Oppgåva vår er, på grunnlag av revisjonen vår, å gi uttrykk for ei meining om denne årsrekneskapen. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, medrekna *International Standards on Auditing*. Revisjonsstandardane krev at vi etterlever etiske krav og planlegg og gjennomfører revisjonen for å oppnå forsvarleg sikkerheit for at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon.

Ein revisjon inneber utføring av handlingar for å innhente revisjonsbevis for beløpa og opplysningane i årsrekneskapen. Dei valde handlingane er avhengige av revisor sitt skjønn, mellom anna vurderinga av risikoane for at årsrekneskapen inneheld vesentleg feilinformasjon, anten det skuldast misgjerdar eller feil. Ved ei slik risikovurdering tek revisor omsyn til den interne kontrollen, som er relevant for eininga si utarbeiding av ein årsrekneskap, som gir eit rettvisande bilete. Føremålet er å utforme revisjonshandlingar, som er føremålstenlege etter tilhøva, men ikkje å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av stiftinga sin interne kontroll. Ein revisjon omfattar også ei vurdering av om dei rekneskapsprinsippa som er nytta, er føremålstenlege og om rekneskapsestimata, som er utarbeidde av leiinga, er rimelege, samt ei vurdering av den samla presentasjonen av årsrekneskapen.

Vi meiner at innhenta revisjonsbevis er tilstrekkelege og føremålstenlege som grunnlag for konklusjonen vår.

HOVUDKONTOR ØRSTA:	AVDELINGSKONTOR EID:
Strandgata 7, Postb. 203, 6151 Ørsta Tlf.: 70 04 59 00 • Faks: 70 04 59 01	Lotevegen 21, Postb. 315, 6772 Nordfjordeid Tlf.: 57 88 64 16

Konklusjon

Vi meiner at årsrekneskapen er avgjeven i samsvar med lov og forskrifter og gir eit rettvisande bilete av den finansielle stillinga til Stiftinga Nynorsk Kultursentrum per 31. desember 2011 og av resultatet for rekneskapsåret, som vart avslutta per denne datoen, i samsvar med reglane i rekneskapslova og god rekneskapsskikk i Noreg.

Utsegn om andre tilhøve**Konklusjon om årsmeldinga**

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik han er skildra ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen, føresetnaden om at drifta skal halde fram og framlegg til bruk av overskotet, er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik han er skildra ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikkje er revisjon eller avgrensa revisjon av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt plikta si til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av stiftinga sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Konklusjon om utdelingar og forvaltning

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen, som skildra over, og kontrollhandlingar vi har funne naudsynte i samsvar med internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, meiner vi stiftinga er forvalta i samsvar med lov, stiftinga sitt føremål og vedtektene elles.

Ørsta, den 20.03.2012

Arvid Hovden

statsautorisert revisor

Administrasjonens årsrapport

1 Organisasjon

Kulturdepartementet godkjende i oktober 2011 vedtektsendringar for Nynorsk kultursentrum. Føremålsparagrafen blei med dette endra til:

«Nynorsk kultursentrum er ei ideell stifting med hovudføremål å arbeide for nynorsk skriftkultur. Stiftinga skal kunne eige og drive språklege og litterære dokumentasjons- og opplevingssenter, festivalar, digitale tenester og forretningstiltak som er med og oppfyller dette føremålet».

Verksemda blei omorganisert i 2011. Nynorsk kultursentrum har no ei fellesavdeling og to likeverdige driftsavdelingar, Ivar Aasen-tunet og Olav H. Hauge-senteret.

Stiftinga eig og driv no desse tiltaka:

- Ivar Aasen-tunet
- Olav H. Hauge-senteret
- Dei nynorske festspela
- Nettstadene aasentunet.no, tunkatten.no og haugesenteret.no
- Allkunne AS (50 %)

I tillegg driv stiftinga

- Vinjefondet
- Språkåret 2013

I 2011 hadde vi 49 lønte medarbeidarar. Det blei utført i alt 15,5 årsverk. Vi følgde opp medlemskapar i 18 institusjonar og organisasjonar, og tilsette hadde verv i 21 styre, råd og utval. Vi leidde arbeidet i tre forum og nettverk, og hadde som før om åra jamleg kontakt med godt over 60 institusjonar, organisasjonar og verksemdar.

1.1 Råd

Med Ulvik herad som ny stiftar frå 1.1.2011 står 22 stiftarar bak Nynorsk kultursentrum. Kvar stiftar utnemner for to år om gongen ein medlem og ein varamedlem til rådet i Nynorsk kultursentrum.

Rådet har vedteke at rådsmedlemer ikkje bør sitje lenger enn åtte år, og har oppmoda stiftarane om å sikre god balanse mellom kjønna. Rådet hadde desse medlemene i 2011 (utnemningsperiode i parentes):

Kommunar og fylkeskommunar

Hordaland fylkeskommune: Mette Holme-fjord Olsen (2007–2011), vara Olav Steinar Namtvedt (2009–2011)

Møre og Romsdal fylke: Reidun Klock Tjervåg (2003–2011), vara Olav Hauge (2007–2011)

Rogaland fylkeskommune: Jarle Braut (2007–2011), vara Ragnhild Osmundsen (2007–2011)

Sogn og Fjordane fylkeskommune: Liv Henjum (2007–2011), vara Finn Førsund (2007–2011)

Ulvik herad: Mona H. Hellesnes (2011), vara Gunnbjørg Øyre (2011)

Volda kommune: Jan Henning Egset (2009–2011), vara Hilde Osdal (2009–2011)

Ørsta kommune: Jostein O. Mo (2008–2011), vara Hjørdis Almelid Vikenes (2008–2011)

Forskiings- og utdanningsinstitusjonar

Ivar Aasen-instituttet: Odd Monsson (2008–2011), vara Unn Røyneland (2010–2011)

Høgskulen i Volda: Terje Aarset (2006–2009), vara Katrin Lunde (2010–2011)

Møreforsking: Gunnar Stave (2009–2012), vara Geir Tangen (2006–2012)

Møre Folkehøgskule: Odd A. Steinvåg (1993–2013), vara Einar Opsvik (2009–2013)

Noregs teknisk-naturvitskaplege universitet: Ivar Berg (2010–2011), vara Hanne Siri Sund (2010–2011)

Universitetet i Bergen: Endre Brunstad (2011–2012), vara Ann-Kristin Helland (2011–2012)

Universitetet i Oslo: Ålov Synnøve Runde (2009–2012), vara Bjørghild Kjelsvik (2011–2012)

Universitetet i Tromsø: Øystein Vangsnes (2010–2011), vara Aud Kirsti Pedersen (2008–2011)

Kulturinstitusjonar

Det Norske Samlaget: Øystein Tormodsgard (2011–2012), vara Tom Skovdahl (2011–2012)

Det Norske Teatret: Erik Ulfsby (2010–2011), vara Kristin Eikli (1993–2011)

Sunnmøre Museum: Heidi Thöni Sletten (2011–2012), vara Jørgen Holte (2011–2012)

Målrørsle

Noregs Mållag: Wegard Harsvik (2011), vara Maria Kristine Svendsen (2009–2011)

Noregs Ungdomslag: Jens Kihl (2009–2011), vara Aud Solveig Malmedal (2009–2011)

Landssamanslutninga av nynorskkommunar: Jan Magne Dahle (2003–2011)/Astrid Myran Aarvik (2009–2011), vara Astrid Myran Aarvik (2009–2011)/Rune Øygard (2011–2012)

Vestmannalaget: Ingvar Pilskog (2009–2012), vara Sissel-Anny Hjelmtveit (2009–2012)

Arbeidsoppgåvene for rådet er desse:

1. Sjå til at stiftinga arbeider i samsvar med føremålet
2. Oppnemne to styremedlemer og ein varamedlem til styret i Nynorsk kultursentrum
3. Velje revisor for Nynorsk kultursentrum
4. Drøfte faglege spørsmål og aktuelle saker etter behov og eventuelt vedta fråsegner om saker som gjeld arbeidsområdet for stiftinga, utan å binde styret.

På ekstra rådsmøte 21.3.2011 blei Wegard Harsvik vald til ny rådsordførar etter at Morten Søberg hadde sagt frå seg vervet. Sekretær var Ottar Grepstad.

Rådet hadde to vanlege møte og eit telefonmøte og handsama i alt 23 saker, mot 21 året før. Utanom tilsynsfunksjonen var dei viktigaste sakene årstalen, Olav H. Hauge-senteret, Språkåret 2013, oppfølging av språkmeldinga og vedtektsendringar.

1.2 Styre

Styret har sju medlemer. Staten v/Kulturdepartementet utnemner fire medlemer og to varamedlemer i nummerert rekkjefølgje, rådet vel to medlemer og éin varamedlem, og dei tilsette vel éin medlem og éin varamedlem. Styret i 2011 var:

Oppnemnde av Kulturdepartementet 24.3.2010–31.12.2013

Reidar Sandal, Florø, leiar (utnemnd første gongen 2010)

Bente LaForce, Hamar (utnemnd første gongen 2008)

1. varamedlem: Torunn Hovland Ljone, Ulvik (utnemnd første gongen 2010)

2. varamedlem: Reza Rezaee, Oslo (utnemnd første gongen 2010)

Oppnemnde av Kultur- og kyrkjedepartementet 1.1.2008–31.12.2011

Georg Arnestad, Sogndal (utnemnd første gongen 2008)

Sigrun Høgetveit Berg, Tromsø (utnemnd første gongen 2008)

Vald av rådet 1.1.2008–31.12.2011

Jon Fosse, Bergen (vald første gongen 2008)

Valde av rådet 1.1.2010–31.12.2013

Grete Riise, Bergen (vald første gongen 2010)

Varamedlem for rådsvalde styremedlemer: Terje Kjøde, Ørsta (vald første gongen 2006)

Vald av dei tilsette 1.1.2010–31.12.2011

Åshild Widerøe, Volda (vald første gongen 2008)

Varamedlem Gaute Øvereng, Volda (vald første gongen 2008)

Frå 4.9.2011 tok Øvereng over som dagleg leiar for Ivar Aasen-tunet. Ved supplementingsval valde dei tilsette Milan Ilic som varamedlem for resten av perioden. Rådsordførar Wegard Harsvik møtte som observatør på møta, og sekretær var Ottar Grepstad.

Styret hadde fire vanlege møte og to telefonmøte og handsama i alt 71 saker, som

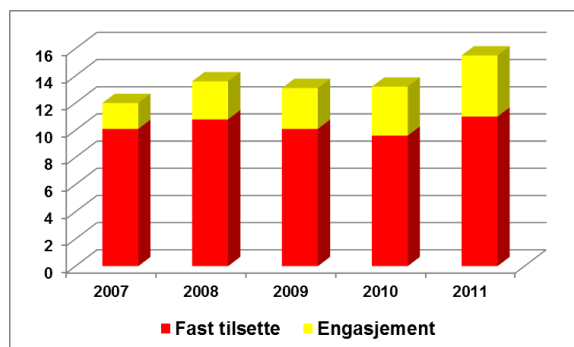
året før. Utanom dei faste sakene budsjett, søknad om statstilskot, rekneskap og års-melding, og visjonsdokumentet var dei viktigaste sakene omorganisering, Olav H. Hauge-senteret, Språkåret 2013, Vinjefondet, nytt logo- og profilprogram og langtidsplanar for ulike delar av drifta.

1.3 Administrasjon

Nynorsk kultursentrum hadde arbeidsavtale med 49 medarbeidarar, mot 40 året før. Desse utførte 15,5 årsverk mot 13,2 i 2010. Av dette stod dei fast tilsette for 11,0 årsverk, mot 9,6 i 2010.

Ein medarbeidar på arbeidstrening utførte 0,2 årsverk og frivillige 0,2 årsverk slik at samla arbeidsinnsats i 2011 var 15,9 årsverk.

Figur 2. Betalte årsverk 2007–2011

Desse var fast tilsette eller tilsette i vikariat:

Ottar Grepstad, direktør
 Mari Olafson Lundemo, dagleg leiar Olav H. Hauge-senteret (frå 14.3.)
 Gaute Øvereng, dagleg leiar Ivar Aasentunet (frå 4.9.)
 Mona-Iren Auganæs, bibliotekar (frå 1.10.)
 Kjersti Markegård Bae, formidlingsleiar (til 31.7.)
 Eirik Bergesen Dalen, dokumentasjonsansvarleg (frå 1.10.)
 Magni Hjertenes Flyum, administrasjonssjef (til 14.3.)
 Milan Ilic, kjøkkenleiar
 Knut-Johann Skogstrøm Jørgensen, driftsleiar (sjukepermisjon frå 17.1.)
 Liv Astrid Skåre Langnes, formidlar (frå 1.8.)
 Kirsti Langstøyl, bibliotekleiar (til 31.3.)
 Endre Lauvstad, vikar driftsleiar

Laila Walseth Lid, kommunikasjonsrådgivar (frå 5.12.)

Sigbjørn Mork, driftsansvarleg (frå 1.12.)

Ingrid I. Opedal, tunvert

Åshild Widerøe, programansvarleg

Gaute Øvereng, informasjonsleiar (til 3.9.)

Anders Aanes, dokumentasjonsleiar

Oddny Nupen Aarflot, administrasjonssekretær

I gjennomsnitt gjekk overtid pr. fast tilsett ned frå 59 timar i 2010 til 49 timar i 2011.

Som prosjektleiar i Språkåret utførte Jens Kihl seks månadsverk.

Desse 25 var tilsette i engasjementsstillingar og utførte 4417 timeverk, mot 4208 timeverk året før:

Petrica Aldalic

Marit Lid Bjerkvik

Maria Bjørlykke

Cato Brunstad

Astrid Aakre Eikrem

Nevena Gagic

Siri Beate Gjerde

Solveig Styve Holte

Seline A. Ilic

Maria Fryd Vigdel Kolnes

Sivert Krøvel

Stina Aasen Lødemel

Øystein H. Opedal

Åsmund H. Opedal

Yngvil Amelia Runde

Grunde Andreas G. Thorheim

Camilla Auflem Vik

Yvonne S. Viken

Ingeborg Widerøe

Heidi Ørstavik

Aslaug Marit Øyehaug

Tale Øyehaug

Åsne Burgess Øyehaug

Åsne Kalland Aarstad

Kristin Årøen

Desse seks var engasjerte til elevfram-syningane *Snakk om språk!*, *Katta i sekken* og *Bli kjend med Ivar Aasen*:

Unn C. Fyllingsnes

Runar Gudnason

Eirik Helleve

Solveig Styve Holte

Aslak Strønen

Heidi Alice Aarset

Det samla engasjementet for desse utgjorde 800 timar, mot 500 timar året før.

Ein medarbeidar utførte 390 timar i arbeidspraksis, og ein bibliotekarstudent hadde praksisplass i Ivar Aasen-tunet.

Frivillige utførte 0,2 årsverk, som i 2010.

1.4 Verneombod

Kjersti Markegård Bae var verneombod til ho slutta 31.7. Vara Ingrid Opedal tok over funksjonen ut året.

1.5 Rekneskap og revisjon

Rekneskapen blei ført av Voldaregnskap i Volda. Revisor var Hovden & Vatne Statsautoriserte Revisorar AS v/Arvid Hovden.

1.6 Stiftingar og aksjeselskap

Nynorsk kultursentrum var støttestiftar i Stiftinga Rasmus Løland-markeringa 2007–2011, som blei avvikla ved årsskiftet.

Nynorsk kultursentrum eig aksjar for 50 000 kr i Allkunne AS.

1.7 Lokalt lønssystem

Nynorsk kultursentrum og Forskarforbundet har avtale om eit lokalt lønssystem som gjeld for alle tilsette, og som byggjer på alternativ B i museumsovereinskomsten i HSH.

Nynorsk kultursentrum har signert samarbeidsavtale om eit meir inkluderande arbeidsliv med Arbeids- og velferdsetaten. På denne måten systematiserer vi arbeidet med å sikre eit godt arbeidsmiljø betre.

1.8 Medlemskapar

Nynorsk kultursentrum var medlem av desse 18 institusjonane og organisasjonane:

- Nynorsk Forum (frå 1997)
- BIBSYS (frå 2000)
- Norges Museumsforbund (frå 2000)
- Musea i Møre og Romsdal, MIMR (frå 2000)
- Norsk Kulturhusnettverk, NKN (frå 2000)
- Ørsta reiselivslag (frå 2000)
- ICOM Norge (frå 2003)

- Landslaget for lokal- og privatarkiv, LLP (frå 2003)
- Norsk bibliotekforening (frå 2004)
- Norsk kulturarv (frå 2004)
- Norske festivaler (frå 2005)
- Destinasjon Ålesund & Sunnmøre (frå 2005)
- Virke (frå 2008, skifta namn frå HSGH i 2011)
- Norsk Barneblad (frå 2008)
- Litteraturnettverket (frå 2008)
- HSH-nettverk for administrasjonssjefer (2010-2011)
- HSH-nettverk for museumsdirektører (frå 2010)
- Hanen, nettverk for bygde- og gardsturisme (frå 2010)

1.9 Verv og representasjon

Tilsette hadde verv og representasjonsoppgåver i 21 styre, råd og utval:

- Nynorsk Forum: Ottar Grepstad (leiar, 1997–)
- Forum for nynorsk i skulen: Ottar Grepstad (2005–)
- Styringsgruppe for hundreårssoga til Det Norske Teatret: Ottar Grepstad (2006–)
- Språkrådet: Ottar Grepstad, styremedlem 2006–2010, styreleiar 2010–2014
- Musea i Møre og Romsdal: Ottar Grepstad, styremedlem (2007–2011) / Gaute Øvereng, styremedlem (2011–)
- Norske Festivaler: Åshild Widerøe, medlem (2007–2011)
- Rådet for Falturiltu barnelitteraturfestival: Kjersti Markegård Bae (2010–2011)
- Ørsta Reiselivslag: Magni Hjertenenes Flyum (varamedlem 2008–2011) / Gaute Øvereng (varamedlem 2011–)
- Fehn-forum: Magni Hjertenenes Flyum (leiar, 2008–2011), Ottar Grepstad (2008–), Gaute Øvereng (leiar, 2011–)
- Allkunne: Ottar Grepstad, hovudredaktør (2007–), Kirsti Langstøyl, redaksjonsmedlem (2007–2011)
- Allkunne AS: Magni Hjertenenes Flyum (styremedlem 2008–)

- Litteraturnettverket: Ottar Grepstad (leiar), Gaute Øvereng, Mari Olafson Lundemo, Anders Aanes (2008–)
- Interimstyret Jon Fosse-arkivet: Ottar Grepstad (2008–)
- Norsk Barneblad, Magni Hjertenæs Flyum (styremedlem 2009, styreleiar 2010–2011), Gaute Øvereng (varamedlem 2009–2011)
- Norsk Barneblad: Audhild Gregoriusdotter Rotevatn (vararådsordførar 2009–2011)
- Destinasjon Ålesund & Sunnmøre: Magni Hjertenæs Flyum, styremedlem (2009–2011)
- Norsk bibliotekforening, avd. Møre og Romsdal: Kirsti Langstøyl, styremedlem (2009–2011)
- Fagrådet for Vinjefondet: Magni Hjertenæs Flyum (leiar 2010–2011)
- Seksjon for museumsledelse i Norges Museumsforbund: Magni Hjertenæs Flyum (styremedlem 2010–2011)
- Referansegruppe for nytt kulturhus i Volda: Ottar Grepstad (2010–)
- Operaen i Kristiansund: Ottar Grepstad (varamedlem 2011–)

1.10 Nynorsk Forum

Nynorsk Forum er eit samarbeidsorgan for 24 nasjonale, nynorske institusjonar, organisasjonar og bedrifter. Forumet arbeider særleg med erfaringsutveksling, kompetanseutvikling og samordning av tiltak, ikkje minst prioriteringar i dei årlege statsbudsjetta.

Vi leidde også i 2011 arbeidet. Nynorsk Forum hadde tre møte og handsama i alt 27 saker. Utanom informasjonsutveksling og samordning var dei viktigaste sakene nynorskprioriteringar i statsbudsjettet, oppfølging av språkmeldinga og opplæringspolitikk for nynorsk.

1.11 Fehn-forum

Seks museum har byggverk skapte av Sverre Fehn. Desse ligg i Horten, Oslo, Hamar, Alvdal, Ørsta og Fjærland. Musea møtest til vanleg minst ein gong i året. Føremålet er å sikre erfaringsutveksling for førebyggjande

tiltak, utvikle kompetanse, samarbeide om marknadsføring og eventuelt utvikle felles produkt.

Forumet hadde ingen møte i 2011.

1.12 Litteraturnettverket

I samsvar med avtale med ABM-utvikling etablerte Nynorsk kultursentrum 7.11.2008 Litteraturnettverket. Dette skal utvikle aktive og aktuelle samfunnsinstitusjonar som legg vekt på kritisk refleksjon og skapande innsikt, og som gjennom samarbeid styrkjer litteraturens plass i Noreg. Ved årsskiftet var 29 driftseiningar ved 14 litterære museum med.

Nettverket hadde to møte, i Asker og Grimstad, og vedtok arbeidsplan 2011-2014.

Norsk kulturråd evaluerte alle museumsnettverka i 2011 og gav ein del tilrådingar til Kulturdepartementet som førebels ikkje er følgde opp.

1.13 Ivar Aasen-instituttet

For Nynorsk kultursentrum er Ivar Aasen-instituttet ein vedtektsfesta samarbeidspartnar. Omfanget av samarbeidet vil variere over tid. I 2011 gjennomførte vi for første gong fagdagar for masterstudentar frå instituttet.

1.14 Nynorsksenteret

Nynorsksenteret – Nasjonalt senter for nynorsk i opplæringa – rettar seg først og fremst inn mot lærarar, Nynorsk kultursentrum mot elevane. Denne arbeidsdelinga har kome under press gjennom oppdragsbrev fra Utdanningsdirektoratet til senteret, og det blei ikkje gjennomført fellesprosjekt i 2011.

1.15 Andre samarbeidspartnarar

Nynorsk kultursentrum representerer ein komplett abm-institusjon som driv både arkiv, bibliotek, museum, festival og nettstad, og som har drive ulike nettverk like sidan 1997. Vi blei ei konsolidert eining alt i 2000 då vi tok over ansvaret for det som truleg er det eldste personmuseet i landet, Ivar Aasen-museet.

Nynorsk kultursentrum har mange ulike brukarar av våre tenester og vår kompetanse, og vi samarbeider på ulike måtar med svært mange institusjonar og miljø. Det kjem jamt fleire førespurnader utanfrå om samarbeid, råd og hjelp. Vi er ikkje i den situasjonen at vi må by oss fram, men tvert om i aukande grad velje kritisk kva vi kan og bør engasjere oss i av initiativ og førespurnader utanfrå.

Dei fleste tiltaka Nynorsk kultursentrum gjennomfører, involverer såleis ulike samarbeidspartnarar. Årleg har vi jamleg og målretta kontakt med godt over 60 institusjonar, organisasjonar og verksemder som er spreidde i mange fylke landet over. Vi er med i både lokale, regionale, nasjonale og internasjonale nettverk.

Denne utoverretta verksemda kravde svært mykje arbeids- og reisetid i 2011.

1.16 Planar som styringsreiskap

Nynorsk kultursentrum har utvikla og reviderer regelmessig desse ni langtidsplanane som styringsdokument for verksemda (siste vedtak i parentes):

- Sikring og bevaring (2011)
- Samling og dokumentasjon (2009)
- Utstilling og formidling (2009)
- Digitale tenester (2010)
- Dei nynorske festspela (første gong 2008)
- Kulturprogram (første gong 2009)
- Marknadsføring og informasjon (2011)
- Butikk (2009)
- Kafé (2010)

Alle planane blir drøfta og godkjende av styret, dei fleste med to års mellomrom.

2 Fellesavdeling

Fellesavdelinga hadde driftsinntekter på 1 584 000 kr i 2011. Med finansinntekter gav dette eit resultat på 359 000 kr.

2.1 Mål og strategi

Den nye avdelinga Felles blei oppretta frå 1.1. med direktøren som leiar. Styret vedtok

1.3.2011 å omorganisere drifta ved å opprette ei ny stilling som dagleg leiar i Ivar Aasen-tunet. Dermed blir styringsstrukturen lik for Hauge-senteret og Aasen-tunet

Dette er ei smidig organisering som gjer at kultur- og museumsfaglege funksjonane blir verande sterke og helst styrkte, dekkjer dei merkantile funksjonane, sikrar mest mogleg utoverretta arbeid og gjer vidare ekspansjon mogleg.

Styret la vekt på å få til ein slitesterk og meir personuavhengig organisasjon, kort veg til overordna og avgjerder, og godt handlingsrom for sjølvstendig arbeid. Ivar Aasen-tunet skal framleis ville vere ein attraktiv arbeidsplass og utviklinga av Hauge-senteret skal ikkje svekkje Aasen-tunet. Omorganiseringa kan også frigjere noko tid og krefter for direktøren til beste for nynorsken.

2.3 Bygningar og uteområde

Ansvar for å forvalte ulike bygningar og uteområde ligg til dei ulike driftsavdelingane, ikkje til fellesavdelinga.

2.4 Forankring

Fellesavdelinga arbeider særleg med den nasjonale og internasjonale forankringa av verksemda i Nynorsk kultursentrum.

2.5 Organisering

Fellesavdelinga hadde ved utgangen av året ein fast tilsett, direktøren. I tillegg er 25 % av stillingane administrasjonssekretær og kommunikasjonsrådgivar knytt til denne funksjonen.

Direktøren oppretta frå hausten 2011 ei leiargruppe der dei to daglege leiarane også er med.

2.6 Innhald

Fellesavdelinga dekkjer alle fellesfunksjonar i Nynorsk kultursentrum, førebur alle møte i styre og råd, samordnar verksemda i driftsavdelingane, driv strategisk utvikling og leier det språkpolitiske arbeidet i institusjonen.

Språkrådet kartla i 2011 den språklege praksisen i nynorskkommunar og språk-

nøytrale kommunar. Undersøkinga var ei oppfølging og utdjupeing av undersøkinga til Nynorsk kultursentrum og LNK frå 2006.

2.7 Høyringsfråsegner

Nynorsk kultursentrum sende i 2011 tre høyringsfråsegner. Desse handla om 2012-normalen for nynorsk, innstillinga frå mediestøtteutvalet og museumsplan for Hordaland. Alle fråsegnene var funderte i styret.

2.8 Årets nynorskbrukar

Prisen «Årets nynorskbrukar» blei i 2011 delt ut for 12. gong. Prisen gjekk til Linda Sæbø for utviklinga av bloggen *Den gode feen* til ein viktig stad på Internett, og for innsatsen med å gjere det like sjølvstøtt å skrive interiørstoff på nynorsk som det er å skrive om kunst, historie og politikk.

Prisen – 50 000 kr, eit eksemplar av Dialektspelet og eit grafisk blad av Arne Nøst – blei overreikt av styreleiar Reidar Sandal under opningshøgtida for Dei nynorske festspela 23.6.

3 Ivar Aasen-tunet

Ivar Aasen-tunet minka driftsinntektene med 1 % frå 14,4 millionar kr i 2010 til 14,2 millionar kr i 2011. Utan finansinntekter gav dette eit resultat på 288 000 kr, mot 234 000 kr året før.

Den økonomiske utviklinga er utdjupa i kap. 15.

3.1 Mål og strategi

Ivar Aasen-tunet er eit nasjonalt dokumentasjons- og opplevingssenter for nynorsk skriftkultur, og eitt av dei vakraste museumsanlegga i landet. Rekna i tal tilsette er Ivar Aasen-museet det største litterære museet i landet, og vi er framleis det einaste språkmuseet i Norden.

Ivar Aasen-tunet er både arkiv, bibliotek og museum, produserer utstillingar og utviklar eit breitt kulturprogram, driv Dei nynorske festspela og fleire nettstader, har kafé

og butikk som ein svært viktig del av publikumstilbodet, som også femner om mange andre tenester.

Dokumentasjonssenteret har to hovudoppgåver: ta vare på viktig dokumentasjon for ettertida, og aktivisere viktig dokumentasjon i kulturskapande verksemd. Dette dokumentasjonssenteret har eit digitalt tyngdepunkt i nettstaden aasentunet.no.

Ivar Aasen-tunet skal vere den viktigaste formidlaren av nynorsk identitet og sjølvtilitt. Verksemda følgjer den strategien som er nedfelt i visjonsdokumentet, sjå kap. 2 i styrets årsmelding.

3.2 Bygningar og uteområde

Nynorsk kultursentrum eig fem bygningar og eit 30 mål stort uteområde i Ivar Aasen-tunet. Dette kulturlandskapet er sterkt knytt til den nynorske kulturhistoria og byr på ein autentisitet som gjer sterkt inntrykk på mange.

2011 var arkitekturens år. Møre og Romsdal arkitektforening markerte dette ved å kåre Månadens bygg. For kvar månad valde dei ut ein bygning frå sitt tiår, og kåringa blei følgd opp gjennom NRK Møre og Romsdal. I november kom turen til Ivar Aasen-tunet som fekk god merksemd både i radio, TV og på Internett. Aasen-tunet blei framheva som «ei av dei flottaste perlene i norsk arkitektur».

Ivar Aasen-tunet markerte for andre gong Sverre Fehn-dagen med eit seminar om arkitektur i skulen saman med Møre og Romsdal arkitektlag og Sogn og Fjordane arkitektforeining.

Hovudbygningen i Ivar Aasen-tunet er heidra med A. C. Houens fonds diplom for framifrå byggjekunst. Dette er ein av dei vakraste og mest særmerkte bygningane i landet, med krevjande tekniske anlegg. Jamleg vedlikehald og dagleg tilsyn blei prioritert høgt også i 2011. Vi gjorde også hovudbygningen meir universelt tilgjengeleg.

Behovet for fleire kontorarbeidsplassar i hovudbygningen auka særleg etter at Allkunne AS blei leigetakar i 2010. I 2011 bygde vi difor om biblioteket og fekk tre nye kon-

torarbeidsplassar. Samstundes fekk vi utnytta plassen betre i biblioteket, slik at den viktige funksjonen biblioteket har, blei teken vare på.

Både i ombyggingssaka og i andre spørsmål om utbetring og vedlikehald hadde vi også dette året god kontakt med arkitektfirmaet Hille & Strandskogen, dei næraste medarbeidarane for Sverre Fehn då Ivar Aasen-tunet blei forma 1996–2000. Samarbeidet sikrar at særtrekka i tunet blir førte vidare og ikkje skipla.

3.3 Forankring

Både Volda og Ørsta er vertskommunar, og det har heile tida vore viktig for oss å ha nær kontakt med desse. Ivar Aasen-tunet samarbeider både med kommunar, skular og næringsliv i begge vertskommunane, og det er tydeleg at mange ser på Ivar Aasen-tunet som ein viktig institusjon.

Nasjonalt har verksemda i Ivar Aasen-tunet vunne tillit og respekt, og Ivar Aasen-tunet er blitt ein nasjonal institusjon. Institusjonen er blitt ein stad å vende seg til med fagspørsmål, lån av utstillingar, erfaringsutveksling og språk- og litteraturpolitisk dokumentasjon.

3.4 Organisering

Ivar Aasen-tunet hadde ved utgangen av 2011 ti fast tilsette – dagleg leiar, fire kulturfaglege og fem driftsfaglege medarbeidarar. Ei stilling som dagleg leiar var ny frå 5.9.2011.

Omorganiseringa av Nynorsk kultursentrum i 2011 flytta ein del oppgåver ut frå Ivar Aasen-tunet. Difor minka også det økonomiske omfanget.

3.5 Innhald

Verksemda er utdjupa i kap. 7–13.

4 Olav H. Hauge-senteret

I sitt første driftsår hadde Olav H. Hauge-senteret driftsinntekter på 1 522 000 kr. Utan

finansinntekter gav dette eit resultat på 102 000 kr.

Den økonomiske utviklinga er utdjupa i kap. 15.

4.1 Mål og strategi

Olav H. Hauge-senteret er eit dokumentasjons- og formidlingssenter for Olav H. Hauge sitt liv og verk, og eit senter for lyrikk i alle former. Det finst i dag ikkje noko liknande senter for denne litterære sjangeren i Noreg.

Nynorsk kultursentrum tok i 2011 til å arbeidet med å byggje opp dette senteret på grunnlag av forprosjektrapport frå 2010, eigne røynsler og identifiserte behov.

Olav H. Hauge-senteret tek mål av seg til å bli eit senter med internasjonalt nettverk og utvikle den beste norske nettstaden for lyrikk.

Olav H. Hauge-senteret blir både eit fysisk anlegg i heradshuset i Ulvik og eit digitalt tilbod på haugesenteret.no. Senteret skal huse basisutstilling, temautstillingar, lyrikkbibliotek, gjenstandsmagasin og arkiv, særleg med materiale av og om Hauge, gi ulike formidlingstilbod, gjennomføre arrangement og drive museumsbutikk.

Verksemda følgjer den strategien som er nedfelt i visjonsdokumentet, sjå kap. 2 i styrets årsmelding.

Fundamentet for senteret er å dokumentere og formidle Hauges liv og verk, mellom anna ved å samle og organisere tekstar av og om Hauge og å gjere desse tilgjengelege for allmenta og for vitskapen. Senteret skal gi eit godt tilbod til dei som er interesserte i lyrikk og gjere lyrikk tilgjengeleg for dei som ikkje kjenner så godt til denne sjangeren.

4.2 Bygning og uteområde

Olav H. Hauge-senteret leiger delar av det gamle heradshuset i Ulvik sentrum frå Ulvik herad, som sjølv dekkjer husleiga.

Senteret disponerer førebels om lag 150 m², av desse kan om lag 100 m² nyttast til utstillingar og anna formidling, medan resten går med til drift og kontor. I tillegg deler Hauge-senteret eit fellesareal på 330 m² med

andre leigetakarar, medrekna heradsstyresalen som kan nyttast til møte og arrangement.

Vi tok hausten 2011 opp spørsmålet om det er mogleg å få disponere ein større del av bygningen.

4.3 Forankring

Olav H. Hauge-senteret har god kontakt og godt samarbeid med Ulvik herad som er villige til å satsa på oppbygging og utvikling av senteret. Det er også etablert samarbeid med Hordaland fylkeskommune og med andre museumsinstitusjonar i Hordaland. I tillegg samarbeider senteret med Venelaget Olav H. Hauge og Olav H. Hauge-stiftinga, som begge har gjort eit verdfullt arbeid med å vinne tilslutning og leggje til rette for realisering av ideen om Olav H. Hauge-senteret.

4.4 Organisering

Olav H. Hauge-senteret hadde ved utgangen av 2011 to fast tilsette – dagleg leiar og dokumentasjonsansvarleg.

Omorganiseringa av Nynorsk kultursentrum i 2011 innebar at fleire oppgåver og funksjonar blir dekte av den nye fellesfunksjonen i selskapet eller ved kjøp av tenester frå Ivar Aasen-tunet.

Styret oppnemnde i 2011 ei utstillingsgruppe og eit fagråd for Olav H. Hauge-senteret, begge for tidsrommet 2011-2014. Desse skal vere rådgivande organ for styret og leiinga.

Desse var med i utstillingsgruppa:

- Mari Olafson Lundemo, Ulvik
- Guri Sørungård Botheim, Trondheim, avdelingsleiar Norsk Forfattersentrum
- Jorid Lekve Eide, Oslo, biletkunstnar
- Eirik Helleve, Voss, frilansar
- Ingar Kaldal, Trondheim, professor i historie ved NTNU
- Jan Inge Reilstad, Sandnes, stipendiat Universitetet i Stavanger
- Arne Skjerven, Ulvik, pensjonert lærar, forfattar

Gruppa hadde første møtet 13.12.2011.

Desse var med i fagrådet:

- Eirik Bergesen Dalen, Ulvik, dokumentasjonsansvarleg

- Øystein Hide, Cambridge, universitetslektor, Universitetet i Bergen og Ivar Aasen-instituttet
- Ole Karlsen, Hamar, professor i nordisk litteratur, Høgskolen i Hedmark
- Audun Lindholm, Bergen, forleggjar Gasspedal, redaktør i Vagant, medarrangør av Audiatur
- Ingrid Nielsen, Bergen, førsteamanuensis Universitetet i Bergen
- Aslaug Nyrnes, Bergen, professor i kunsthøgskole, Høgskolen i Bergen
- Randi Skeie, Fåberg, styreleiar i Olav H. Hauge-stiftinga

Fagrådet har første møte i januar 2012.

4.5 Innhald

Verksemda er utdjupa i kap. 7–13.

5 Vinjefondet

Vinjefondet fekk i 2011 500 000 kr i friske midlar og brukte i alt 800 000 kr.

Styret i Nynorsk kultursentrum løyvde 470 000 kr til tre prosjekt. I tillegg blei det utbetalt 275 000kr til tre prosjekt som blei sette i gang i 2010. Av samla kostnader på 800 000 kr utgjorde administrasjonskostnadene 41 000 kr, eller 8 %.

Saman med ubrukte midlar frå tidlegare år blei 160 000 kr blei overførte til 2012.

5.1 Mål og retningslinjer

Vinjefondet skal styrkje nynorsk journalistikk og anna publisistisk verksemd på nynorsk, og medverke til større rekruttering av nynorskbrukande journalistar.

Fondet skal gjere det lettare å vere nynorskbrukar, vere med og gjere nynorsk til eit sjølvstendig språk i alle typar media, og stimulere utgivarar og redaktørar til å engasjere og tilsetje fleire nynorskbrukarar i ulike media.

Styret vedtok hausten 2009 retningslinjer som Kultur- og kyrkjedepartementet godkjende og som gjeld frå 1.1.2010. Departementet skal godkjenne eventuelle seinare

endringar, og retningslinjene blir vurderte i 2012.

5.2 Organisering

Styret i Nynorsk kultursentrum svarar for bruken av midlane.

Styret oppnemnde våren 2010 dette fagrådet for åra 2010–2011:

- Magni Hjertenes Flyum, Eid (leiar)
- Tomas Bruvik, Husnes
- Aagot Opheim, Trondheim
- Leiv Arve Røssland, Bergen
- Sverre Liestøl, Volda (varamedlem)

Rådet hadde eitt telefonmøte.

Fellesavdelinga la til rette for fagråd og styre.

5.3 Tildelingar

Midlar frå Vinjefondet blei lyste ut 1.11.2011. Det kom inn seks søknader frå to fylke med ein samla søknadssum på 1,5 millionar kr, mot åtte søknader på til saman 2,6 millionar kr i 2010.

Etter innstilling frå fagrådet løyvde styret i Nynorsk kultursentrum 470 000 kr til tre tiltak:

- Øy-Blikk, Giske: 100 000 kr til skrivestaffett for unge
- Nynorsk Pressekontor, Oslo: 70 000 kr til praktikantstilling i 2012
- Landslaget for lokalaviser, Oslo: 300 000 kr til «Det store språkløftet i lokalavisene»

Frå og med 2010 har Vinjefondet løyvt 1 245 000 kr til seks prosjekt.

6 Språkåret 2013

Kulturdepartementet løyvde i 2010 700 000 kr til eit utviklingsprosjekt for Språkåret 2013. Av dette brukte Nynorsk kultursentrum 511 000 kr i 2011. Restsummen 189 000 kr blei overført til 2012.

I 2011 arbeidde prosjektleiar og ei styringsgruppe med framlegg til prosjektplan for Språkåret 2013. Framlegget låg føre 14.1.2012. Styret leverte prosjektplan og pro-

sjektbudsjet til Kulturdepartementet 31.1.2012.

6.1 Bakgrunn

Ideen om Språkåret 2013 har vore under utvikling sidan 2002.

I 2013 ville stiftaren av nynorsk ha fylt 200 år, og ei av dei viktigaste scenene for nynorsk – Det Norske Teatret – fyller 100 år. 2013 er ein eineståande sjanse for Nynorsk kultursentrum og Det Norske Teatret til å gjennomføre eigne planar på eigne premisar, med eit minimum av ekstrainsats gi dette dobbeltjubileet ein høg, raus himmel, og å tilføre meirverdi til språksamfunnet Noreg.

6.2 Mål og strategi

Regjeringa Stoltenberg gjorde slikt vedtak 12.11.2010:

”Kulturdepartementet har sett av kr 700 000 til eit utviklingsprosjekt for å gjera 2013 til eit nasjonalt språkår

Tiltaket er basert på eit initiativ frå Nynorsk kultursentrum, som også får hovudansvaret for utviklingsprosjektet

Den direkte bakgrunnen er at det i 2013 er 200 år sidan Ivar Aasen vart fødd og 100 år sidan Det Norske Teatret vart opna

Ideen om eit språkår i 2013 har fått samla tilslutning frå Nynorsk Forum, eit samarbeidsorgan for i alt 24 nynorske institusjonar, organisasjonar og bedrifter

Språkåret 2013 skal bidra til å skapa større språkleg sjølvkjensle blant nynorskbrukarar og større aksept og respekt for den språkdelte norske kulturen i alle lag av folket

Tanken er dessutan at dette tiltaket skal ha eit mykje vidare siktemål enn det nynorske; det skal handla både om *norsk språk generelt* og om *språk i Noreg*

Dermed vil Språkåret 2013 få eit meir heilskapleg innhald, i tråd med perspektivet og rammene for den nye språkpolitikken som er skissert i regjeringa si språkmelding, som Stortinget slutta seg til i 2009

Dette betyr at Språkåret 2013 skal handla om både bokmål og nynorsk, teiknspråk,

urfolksspråk, minoritetsspråk og innvandrarspråk

Det er også eit mål å gje Språkåret eit internasjonalt tilsnitt og slik sjå den norske språksituasjonen i eit større, samanliknande perspektiv

Formålet med utviklingsprosjektet som departementet no har gitt midlar til, er å greia ut føresetnadene for og innhaldet i Språkåret meir i detalj

Her vil det vera eit viktig mål å få med også tunge aktørar utanfor dei nynorske miljøa som aktive medspelarar i den vidare planlegginga”.

6.3 Organisering

Nynorsk kultursentrum tilsette Jens Kihl som prosjektleiar i eit halvt års engasjement frå 1.6. Kihl hadde arbeidsplass i Det Norske Samlaget i Oslo.

Styret oppnemnde ei styringsgruppe på ni medlemmer som alle var personleg oppnemnde:

- Grete Riise, Bergen (Sunnmøre), seniorrådgivar Fylkesmannen i Hordaland
- Bodil Aurstad, København (Trøndelag), språkkordinator i Nordisk ministerråd
- Ola E. Bø, Oslo (Ryfylke), dramaturg Det Norske Teatret
- Torbjørn Røe Isaksen, Oslo (Porsgrunn), stortingsrepresentant
- Camara Joof, Oslo (Gambia), musikar
- Aili Keskitalo, Kautokeino, leiar Norske Samers Riksforbund og sametingsrepresentant
- Janne-Kristin Svarstad Nygård, Oslo (Sunnfjord), leiar Norsk Målungdom
- Vigdis Moe Skarstein, Oslo (Helgeland), nasjonalbibliotekar Nasjonalbiblioteket
- Arnfinn Muruvik Vonen, Oslo (Trøndelag), språkdirektør

Grete Riise var leiar og Jens Kihl sekretær for gruppa. Styringsgruppa og prosjektleiar skulle innan 15.1.2012 leggje fram forslag til prosjektplan og prosjektbudsjett.

6.4 Innhald

Språkåret 2013 skal bli ei raus, inkluderande og samlande feiring av språklege skilnader

og språkleg mangfald. Alle har eit språk, og Språkåret vender seg til alle. Språkåret 2013 skal vere eit allspråkjubileum på nynorsk grunn. Med Språkåret 2013 blir for første gong også bokmålet feira nasjonalt, saman med samiske språk, historiske minoritetsspråk og nye innvandrarspråk.

Språkåret 2013 er året som aldri sluttar – det går berre over i ei anna form. Med sitt perspektiv på samspelet mellom språk og demokrati vil Språkåret gå saum-laust over i Grunnlovsjubileet 2014.

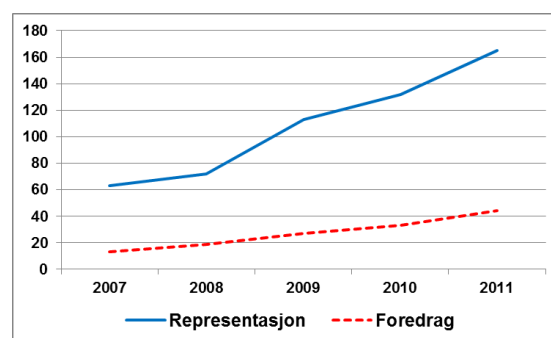
7 Samling, dokumentasjon og formidling

Samlingane auka med 20 % frå 62 726 gjenstandar i 2010 til 75 302 i 2011. Av dette utgjorde bøker og andre kulturhistoriske gjenstandar 72 % og fotografi 28 %.

Vi hadde 12 eigne forskings- og dokumentasjonsprosjekt i arbeid i eigen regi.

Tilsette publiserte 56 artiklar, skrifter og foredrag, mot 64 året før. Direktøren heldt årstale nr. 11 om tilstanden for nynorsk skriftkultur. *Gledene ved plikta* handla om opplæringspolitikken for nynorsk.

Figur 3. Representasjon og foredrag 2007-2011

Dokumentasjons- og formidlingsarbeidet var svært utoverretta også i 2011, og vi var involverte fleire stader og i fleire prosjekt enn nokon gong før. Dette kravde mykje av dei tilsette, men gjekk ikkje ut over kvaliteten.

Tilsette representerte ved 165 eksterne tilstellingar, mot 132 året før, jf. figur 3.

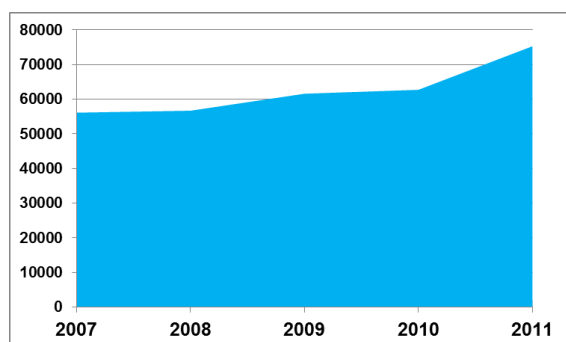
7.1 Samlingsforvaltning

Gjennom året auka samlingane med 12 576 gjenstandar (figur 4). Den 1.1.2012 hadde vi såleis 75 302 gjenstandar - 53 986 bøker og andre kulturhistoriske gjenstandar, 47 kunstverk og 21 269 fotografi. Vi har mykje meir enn vi før har trudd.

Veksten i gjenstandar skriv seg frå digitale foto, som vi fekk 12 434 fleire av i 2011. Bruksfoto for marknadsføring er ikkje rekna med. I 2011 gjekk vi systematisk gjennom alt digitalt materiale, og ein del av tilveksten kjem nok av at tidlegare tal har vore for låge. Arbeidet held fram i 2012, men no har vi eit godt oversyn over mengda av digitale fotografi. Når vi er ferdige med rydding og registrering, vil ein del dubletter gå ut og talet truleg minke.

I tillegg kjem 6886 biletfiler i form av skanna sider av gamle aviser. Denne skanninga utførte Senter for Digitalisering av Kulturarven (SEDAK) i samarbeid med oss. Mellom anna har vi skanna alle Fedraheimen-årgangane frå 1877 til 1891. Til grunn for arbeidet ligg ein toårig avtale med SEDAK som blei oppretta av Møre og Romsdal fylkeskommune i 2011.

Figur 4. Gjenstandar i alt 2007–2011

Omgrepet *gjenstandar* er brukt om tilvekst av trykte skrifter, arkivmateriale, audiovisuelle medium, tradisjonelle gjenstandar, kunsthistoriske gjenstandar og fotografi. Av samlingane totalt var 16 906 gjenstandar tilfredsstillande registrerte ved utgangen av året, mot 16 659 i 2010.

23 % av samlingane er no tilfredsstillande registrerte, mot 27 % året før. Nedgangen skriv seg frå den store auken i digitale avissider og at stillinga som bibliotekar var ledig halve året. Desse har identifikator, men har ikkje nok metadata til å kunne reknast som tilfredsstillande registrert.

Samlingane femner om både kulturhistoriske gjenstandar, kunsthistoriske gjenstandar og fotografi. Samlinga av kulturhistoriske gjenstandar auka totalt med 138 gjenstandar, mot 139 året før. 106 trykte skrifter og 32 av-medium utgjorde tilveksten. I tillegg kjem éin tradisjonell gjenstand og éin kunsthistorisk gjenstand. Det var ingen tilvekst i arkiva, utanom uordna materiale i artikkelarkivet.

Biblioteket kjøpte i 2011 inn 138 trykte skrifter, cd-ar dvd-ar og abonnerte på 59 tidsskrift og årbøker. Frå bibliotek, privatpersonar, forlag, institusjonar og organisasjonar fekk vi 78 trykte skrifter i gåve.

Biblioteket hadde totalt 250 utlån i 2011 mot 495 i 2010. Bibliotekarstillinga var ledig i seks månader, og vi stengde difor utlånet til andre bibliotek. Samlingane våre blei brukte av tilsette og i samband med utstillingar, og vi hadde i tillegg utlån og sende kopiar til andre bibliotek. Det var også eksterne brukarar som kom til Aasen-tunet for å bruke samlingane på staden.

Bibliotekdelen av samlingane er blitt registrert i BIBSYS-basen sidan 2001. Ny tilvekst som innkjøp og gåver blir jamleg registrert, og den prioriterte delen av Djupedal-samlinga faglitteratur, periodika, særprent og småtrykk er ferdig registrert. Totalt 8615 eksemplar i Djupedal-samlinga var å finne i BIBSYS ved årsskiftet. I tillegg kom 5349 trykte skrifter og av-medium som utgjør tilveksten til samlingane elles sidan 2001. Til saman gir dette 19 527 eksemplar i BIBSYS.

Arkivmateriale blir det brukt lite tid på å registrere. Vi har ikkje arkivprogrammet ASTA, og har førebels ikkje tenkt å skaffe det.

Samlinga av tradisjonelle gjenstandar skal registrerast i dataprogrammet PRIMUS.

No er kjernen i Aasen-samlinga registrert, men mykje arbeid står att.

Av plassgrunnar fører vi ein svært restriktiv tilvekstpolitikk for større bokgaver og arkivmateriale. Vi tok ikkje imot større samlingar eller arkiv i 2011.

Samlingane i **Ivar Aasen-tunet** er sett saman av eigne kjøp, gaver og fleire større delsamlingar. Status for dei viktigaste av desse er presenterte nedanfor.

Ivar Aasen-samlinga: 228 gjenstandar og om lag 2400 bøker og skrifter. Revidert og fullstendig katalog for boksamlinga er i arbeid og blir publisert på nettstaden i 2012. Då vi tok over Ivar Aasen-museet i 2000, deponerte Sunnmøre Museum Aasen-samlinga for fem år i Ivar Aasen-tunet. Vi tok i 2005 initiativ til avtale om permanent overføring. Dette blei følgt opp av Sunnmøre Museum først i 2009, og av praktiske grunnar blei det då gjort ein ny deponiavtale.

Reidar Djupedal-samlinga: Samlinga på 34 500 band inneheld bøker, særprent, småtrykk og periodika frå ulike fagområde, mest språk- og litteraturvitskap, på minst 15 ulike språk; hovudsakleg norsk, dansk, svensk, islandsk, færøysk og frisk. Rundt 19 400 band av desse er registrerte. I tillegg kjem 22 kartongar med aviser, blad og avisklipp.

Sivert Aarflot-arkivet: over 2000 originaldokument i 43 arkivboksar, m.a. mange Aasen-dokument. Arkivet har vore deponert i Ivar Aasen-tunet, og var avtalefesta fram til 2005. Dette blir følgt opp i 2012.

Delar av *Norsk boksamling*, gjerne kalla Anton Aure-samlinga: om lag 5000 band med bøker og skrifter utgitt 1936–1979 (Aure-samlinga del II), og 2200 årgangar av 147 ulike aviser, blad og tidsskrift frå perioden 1877–1972. Samlinga er deponert av Det Norske Samlaget, i første omgang fram til 2010. Samlinga er ordna alfabetisk i tre kategoriar: skjønn- og faglitteratur, periodika og særprent, og inneheld også avisklipp. Deponiavtalen gjekk ut i 2010, og spørsmålet om deponering av den andre delen av samlinga skal avklarast i 2012.

Arkiv for norsk målreising: Peder Hovdals arkiv med 153 arkivboksar med avisklipp og

noko anna materiale i ganske ordna former, og ein stor og svært innhaldsrik handskriven protokoll som gjennom 50 år dokumenterer bruken av nynorsk i kommunar, skulekrinsar og kyrkjesokn fram til om lag 1950. Det Norske Samlaget eig arkivet, som har vore deponert her sidan hausten 2005. Det Norske Samlaget skal før 10.2.2011 vurdere ei permanent deponering av arkivet i Aasen-tunet. Arkivet blir ordna av oss når vi har kapasitet, og det er aktuelt å skanne ein del avisklipp til nettstaden.

Noregs Mållags avisklipparkiv 1983–2005: 155 kassetar og permar.

Medieklipp: Vi slutta å arkivere papirklipp våren 2005 og gjekk over til digital klippteneste, først frå iFokus, seinare frå Retriever. Artikkelarkivet blei formelt nedlagt frå 1.1.2010, men vi tek likevel vare på klipp når vi følgjer debattar om nynorsk.

Olav H. Hauge-senteret har førebels lite eige materiale.

Olav H. Huges boksamling er registrert i Micromarc av Ulvik folkeboksamling og tel 6237 eksemplar. Olav H. Hauge-stiftinga eig samlinga, som inntil vidare står på Rossvoll, bustaden til Olav H. Hauge.

I 2011 kom det inn ein del Hauge-relatert materiale, til dømes bøker, notatbøker, fotografi og kopiar av brev skrivne av Hauge. Dette blir registrert i 2012.

7.2 Jon Fosse-arkivet

Styra i Det Norske Samlaget, Det Norske Teatret og Nynorsk kultursentrum vedtok å arbeide vidare for å realisere planane for Jon Fosse-arkivet, og utnemnde i 2008 representantar til eit interimstyre: Ottar Grepstad (Nynorsk kultursentrum, leiar), Ola E. Bø (Det Norske Teatret) og Margit Walsø (Det Norske Samlaget). Styret har vedteke å invitere med Nationaltheatret.

I 2011 var vi med i drøftingar om ei mogleg plassering av Fosse-arkivet i Bergen. Arbeidet held fram i 2012.

7.3 Innkjøpte kunstverk

Nynorsk kultursentrum byggjer år for år varsamt opp ei kunstsamling. I 2011 kjøpte

vi eitt kunstverk. Ved utgangen av året eigde vi dermed 47 biletkunstverk.

7.4 Sikring og bevaring

Arbeidet blei følgt opp på grunnlag av *Sikrings- og bevaringsplan nr. 3 2010–2012*. Prioriterte sikrings- og bevaringstiltak blei gjennomførte. I 2010 laga vi ein plan for renovering av gjenstandsmagasinet i Ivar Aasentunet. Denne føreset tilskot frå Norsk kulturråd i tillegg til eigenfinansiering.

7.5 Dokumentasjon og forskning

Samlings- og dokumentasjonsplan nr. 3 2008–2011 låg til grunn for arbeidet i 2011.

Museum driv kunnskapsbasert formidling. I systematiske og kritiske former utviklar dei eigen kunnskap, basert på samlingane sine. I seinare år er dokumentasjon blitt ein stadig viktigare funksjon for musea, men omgrepet *dokumentasjon* har enno ikkje fått nokon etablert definisjon. Vi legg som før vår eigen definisjon til grunn: "Dokumentasjon kan forståast som systematisk og kjeldekritisk bearbeiding av informasjon frå eigne samlingar eller innanfor dei emna ein abm-institusjon konsentrerer seg om. Denne bearbeidinga kan omfatte omtale, fagleg beskriving og analyse".

Dokumentasjon omfattar dermed også systematisk arbeid med immaterielle data, til dømes statistikk eller analysar. I eit slikt perspektiv blir skiljet mellom dokumentasjon og forskning lite skarpt. Eit museum som arbeider med dokumentasjon vil bruke forskarens metodar, men presenterer sjeldan materialet sitt i forskarens sjangrar, som avhandlingar eller vitenskaplege artiklar.

Dokumentasjon og innsamling heng saman og viser til to ulike delar av same prosessen. Dokumentasjonen tek til når innsamlinga sluttar, altså når gjenstanden er komen i hus. Dokumentasjon femner såleis også om organisering og innsamling, ikkje berre bearbeiding.

Dokumentasjonsarbeidet skal dekkje både fortid og samtid. I dokumentasjonsarbeidet er vi meir føremålsretta enn forskarar skal eller treng vere. Det vi dokumenterer,

skal helst kunne brukast til noko, anten av oss sjølve eller av utanforståande.

Styret drøfta i 2010 for første gong ein strategi for innsamling og dokumentasjon av nynorsk bruksgrafikk.

Bruksgrafikk er skrift og bilete brukt i kvardagen til emballasje, skilt, plakatar, omslag, pengesetlar, frimerke, reklame, ymse anna aksidenstrykk. Dette er brukskunst: Bruksgrafikk står til grafikk som brukslyrikk til lyrikk og høvesdikting til dikting: Den er knytt til høve og laga for bruk.

Å samle inn bruksgrafikk kan vere samtidisdokumentasjon, men treng ikkje vere det. Eldre bruksgrafikk er mogleg å samle, men meir krevjande av di slikt som oftast blir kasta. Strategien blir konkretisert i arbeidet med ny samlings- og dokumentasjonsplan fram mot vedtak i 2012.

I 2011 var 12 dokumentasjonsprosjekt i gang i eigen regi.

Lista over Ivar Aasen-boksamlingi (frå 1946): Vi har byrja arbeidet med å få publisert lista over bøkene til Ivar Aasen, som blei laga av fakultetsbibliotekar Kaare Haukaas i si tid. Lista er digitalisert og klar for publisering.

Språkfakta 2010 (frå 1998): Denne dokumentasjonen av Ottar Grepstad er truleg den mest omfattande og pålitelege statistiske dokumentasjonen av ein skriftkultur som nokon gong er blitt laga. Publikasjonen blei lansert som e-bok 27.1.2010. Boka byggjer på dei tidlegare trykte publikasjonane *Nynorsk faktabok 1998* og *Nynorsk faktabok 2005*, men femner om alt språk i Noreg og ein del språk i Norden, Europa og andre verdsdelar. Delar av materialet blei oppdatert i 2011, og noko blei publisert som «Lommefakta om språk 2011» i *Ivar Aasen-almanakken 2011*.

Nynorskbasen (frå 2001): Som ein del av arbeidet med det prosjektet som i 2008 fekk namnet *Allkunne*, har vi sidan sommaren 2001 bygt opp *Nynorskbasen*. Dette er ein enkel database med nøkkelinformasjon om profilerte nynorskbrukarar. Ved utgangen av 2011 var det registrert informasjon om 3606 personar. Dette året blei det ikkje prioritert å oppdatere dette dokumentet. 16 % av personane i basen var kvinner. Meir utførleg

biografisk informasjon ligg føre om 2831 personar, for intern bruk. Allkunne har i praksis teke over materialet for vidare oppdatering.

Nettbiblioteket (frå 2001), frå 2009 *Litteratur*, er den mest omfattande dokumentasjonen på Internett av tekstar på nynorsk og dialekt frå fleire hundreår. Mot slutten av 2011 nærma prosjektet Alfa seg ei avslutning. Målet er å gjere fleire litterære samtids-tekstar tilgjengelege. Om lag 30 forfattarar eller etterkomarane deira blir spurde om løyve til å publisere utvalde tekstar og tekstutdrag.

Nynorske dikt og songar (frå 2001): Arbeidet med å samle inn diktarane sine siste versjon av klassiske dikt og songar heldt fram og blir no etter kvart publiserte på nettstaden. For songane sin del tek vi også med tilrådd versjon i moderne rettskriving.

Artikkelarkivet (frå 2001). Dette arkivet inneheld avis- og medieklipp på papir, mest om enkeltpersonar, men også noko om institusjonar og hendingar. Frå og med 1.1.2011 blir arkivet ikkje bygt systematisk ut vidare, men får tilfeldig tilvekst. Dette har frigjort arbeidstid, men også gjort det vanskelegare å halde aktualitetshylla i basisutstillinga a jour og kan påverke arbeidet med nye tema-utstillinger.

Ivar Aasen-bibliografi (frå 2002): Ein bibliografi over skrifter av og om Ivar Aasen (frå 1841–2002) er publisert på aasentunet.no. Bibliografien vil bli oppdatert.

Det nynorske Noregskartet (frå 2002): Vi arbeider med ein geografisk-kronologisk database som syner korleis nynorsken blei teken i bruk, ut frå tidspunkt for innføring av nynorske skulekrinsar, Blix-salmar, nynorsk liturgi, Nynorsk Salmebok, vedtak om tenestemål og målform på informasjon frå Postverket.

Versjonar, variantar og tradering av "Nordmannen" (frå 2002): I dette prosjektet gjer vi greie for historia om denne mykje brukte allsongen, m. a. med grunnlag i originalkjelder som finst berre i Ivar Aasen-tunet.

Historia om Ivar Aasen-museet (frå 2003): Vidare dokumentasjon blei samla inn også i 2011.

Digitalisering av Fedraheimen (frå 2005): I samarbeid med Norsk Ordbok 2014 arbeider vi med å publisere dei 14 årgangane av Fedraheimen i latinsk fulltekst på Internett. Noko liknande har ikkje vore gjort med norske aviser tidlegare. Den samla tekstmengda er på om lag 25 millionar teikn, fordelt på meir enn 8000 artiklar. Prosjektet byggjer på eit nært samarbeid med Norsk Ordbok 2014, som har stått for digitalisering og korrektur, medan vi legg til rette for brukarvennleg publisering. I 2011 blei prosjektet revitalisert med ein ny medarbeidar på plass.

Olav H. Hauge-relatert materiale (frå 2010): Forprosjektleiar Guro Ljone fullførte i januar 2011 ein omfattande dokumentasjon av *Olav H. Hauge-relatert materiale* som både vil bli oppdatert jamleg og vere til stor nytte i det vidare arbeidet.

Digitalisering av avisårgangar (frå 2011): I samarbeid med Senter for Digitalisering av Kulturven i Ålesund skanna vi i 2011 svært mykje avismateriale – alle årgangane av *Fedraheimen* 1877 – 1891, dessutan årgangar av *Nynorsk Vekeblad*, *Dølen*, *Den 17de Mai*, *Nordmannen*, *Vestmannen*, og *For Bygd og By*.

Gledene ved plikta. Årstale nr. 11 om tilstanden for nynorsk skriftkultur blei halden av direktør Ottar Grepstad 22.9. i Ivar Aasen-tunet. Heile talen handla om opplæringspolitikken for nynorsk og tok til orde for endringar på grunnlag av klare føresetnader om kva som må stå fast.

I 2011 var fleire eksterne forskings- og dokumentasjonsprosjekt i gang med utgangspunkt i samlingane våre:

Mastergrad i nynorsk skriftkultur (frå 2002): Hausten 2003 tok Ivar Aasen-instituttet opp ti nye studentar i det mastergradsstudiet i nynorsk skriftkultur som blei sett i gang hausten 2002. Studentane kjem i aukande grad til å bruke samlingane våre aktivt, og det kan bli aktuelt med både førelesingar og anna fagleg arbeid frå vår side.

Norsk pressehistorie (frå 2004): Ottar Grepstad gav ut boka *Avisene som utvida Noreg* i 2010. Boka var ei utdjupeing av framstillinga av emnet i *Norsk presses historie* i 2009. Dette er den første samla framstillinga om nynorsk pressehistorie 1850–2010. Boka fekk gode kritikkar og blei kjøpt inn av Norsk kulturråd. Nytt opplag med nokre få korreksjonar blei prenta vinteren 2011.

7.6 Foredrag og samtalar

Tilsette heldt i 2011 44 større foredrag og presentasjonar, mot 33 i 2010. Dei fleste foredraga har vore tilgjengelege som manuskript.

Ottar Grepstad: «Språkfakta 2011». NRK Nynorsk Mediesenter i Ivar Aasen-tunet 24.1.

–: «Organisering av ein skriftkultur». NRK Nynorsk Mediesenter i Ivar Aasen-tunet 24.1.

–: «Nynorsk in Norway». Fagdag for Pacific Lutheran University i Ivar Aasen-tunet 27.1.

–: «The organizing of a written culture». Fagdag for Pacific Lutheran University i Ivar Aasen-tunet 27.1.

–: «Arbeidsplan 2011-2014». Innlegg på samling i Litteraturnettverket i Asker 4.2.

–: «Ingvar Moe – forfattern mellom språk og kvardag». Foredrag på Kulturnatt i Etne 5.2.

–: «Nynorsk barnekultur mellom barnehage og barne-tv». Innleiing på avslutningsseminar for prosjektet "Høyr og sjå!" i regi av Høgskulen i Volda i Aasen-tunet 24.2.

–: «Hva er det med Elias Blix?» Samtaleleiar om Elias Blix under "Fest for Blix" i Gildeskål hovedkirke 26.2.

–: «Avisene som utvida Noreg. Ei illustrert forteljing om jag etter pengar, grenselaus idealisme og svik mot sine egne». Presseveteranene i Oslo og Akershus i Oslo 10.3.

–: «Språkåret 2013». Landsmøtet i Norsk Målungdom i Oslo 26.3.

–: «Allkunne 2007–2010 og forfattarhandbok 2011». Forfattarsamling i Allkunne i Oslo 1.4.

–: «Frå Caplex til Allkunne». Forfattarsamling i Allkunne i Oslo 1.4.

–: «Språkfakta 2011». Fagdag for masterstudentane ved Ivar Aasen-instituttet i Ivar Aasen-tunet 5.4.

–: «Avisene som utvida Noreg». Fagdag for masterstudentane ved Ivar Aasen-instituttet i Ivar Aasen-tunet 5.4.

–: «Språkåret 2013». Landsmøtet i Noregs Mållag i Suldal 10.4.

–: «Strategi for god språkpolitikk i kommunar og statsforvaltning». Opningsforedrag på landstinget i Landssamanslutninga av nynorskkommunar i Suldal 28.4.

–: «Språkåret 2013». Landstinget i Landssamanslutninga av nynorskkommunar i Suldal 28.4.

–: «Oppdrag: utvikle den nynorske barne- og ungdomslitteraturen». Innleiing til debatt på landstinget i Landssamanslutninga for nynorskkommunar i Suldal 28.4.

–: «Nynorsk kultursentrum – ein presentasjon». Fylkeskulturutvalet i Møre og Romsdal i Ivar Aasen-tunet 3.5.

–: «Omtanke for tvilen». 17. mai-tale i Førde 17.5.

–: «Ivar Aasens kjære liv». Ved Ivar Aasen-bautaen i Ørsta 23.6.

–: «Moment til debatten om skulemålspolitikken». Nynorsk Forum i Ørsta 23.6.

–: «Dette er Ivar Aasen. I år: Menneska». Dei nynorske festspela 25.6.

–: «Den norske røynsla». Stemnetale ved Slåttegrauten i Bygland 31.7.

–: «Dette er Ivar Aasen. I år: Menneska». Ivar Aasen-tunet 5.8.

–: «Nordiske klassikarar i dagens Noreg». Innlegg på konferansen «Klassikerne og nutiden» i København 21.8.

–: Paneldebatt om sentrum og periferi i norsk museumspolitikkk på Det nasjonale museumsmøtet i Oslo 25.8.

–: «Gledene ved plikta». Årstale nr. 11 om tilstanden for nynorsk skriftkultur. Ivar Aasen-tunet 22.9.

–: «Gledene ved plikta». Årstale nr. 11 om tilstanden for nynorsk skriftkultur. Lindås bibliotek, Knarvik 29.9.

–: «Nynorsk skriftkultur som organisasjonsfunn». Fagdag Ivar Aasen-instituttet, Ivar Aasen-tunet 5.10.

–: «Kva seier tal om språk?». Fagdag Ivar Aasen-instituttet, Ivar Aasen-tunet 5.10.

–: «Frå forskning til politikk – dette skulle vi gjerne visst meir om». Fagdag Ivar Aasen-instituttet, Ivar Aasen-tunet 5.10.

–: «Olav H. Hauge – eit biletportrett av diktar og skrifter». Inner Wheel Volda, Ivar Aasen-tunet 5.10.

–: «Nynorsk kultursentrum – ein presentasjon». Språkrådets fagråd for skule og offentlig forvaltning, Ivar Aasen-tunet 6.10.

–: «Nynorsk i Noreg». NRK Nynorsk mediesenter, Ivar Aasen-tunet 24.10.

–: «Høgtid i kvardagen». Takketale ved overrekking av Bibelen i Ivar Aasen-tunet 26.10.

–: Paneldebatt på haustseminaret i Noregs Mållag på Lista 29.10.

–: «Languages in Norway». Summer Institute of Linguistics, Dallas, USA 1.11.

–: «Documentation of language: politics, sources and experiences». Summer Institute of Linguistics, Dallas, USA 2.11.

–: Kommentar og deltaking i paneldebatt på fylkeskulturkonferansen i Hordaland i Os 23.11.

Reidar Sandal: Innlegg på open høyring om framlegg til ny rettskriving for nynorsk i Språkrådet i Oslo 21.2.

Åshild Widerøe: «Språk som immateriell kulturarv». Innleiing på seminar i Musea for Møre og Romsdal i Surnadal 27.4.

Anders Aanes: «Språkutvikling i lys av nynorsk skriftkultur». Språksymposium ved Kong Arthur-spelet på Sandsøya 13.8.

–: Presentasjon av samlings- og dokumentasjonsplan på seminaret «Førebyggjande konservering og samlingsforvaltning» på Romsdalsmuseet i Molde 12.–13.10.

7.7 Bøker og andre skrifter

Tilsette publiserte i 2011 12 bøker og lengre signerte artiklar i aviser, tidsskrift og bøker, mot 31 i 2010.

Ottar Grepstad: *Avisene som utvida Noreg*. 2. opplaget. Det Norske Samlaget 2011

–: «Det nye kulturrådets demokratiske rolle i kulturpolitikken», i Per Mangset og Kjersti

Skjeldal (red.): *KulturRikets Tilstand 2010*, HiT skrift nr. 1/2011, Bø 2011

–: «Lommefakta om språk 2011», i *Ivar Aasen-almanakken 2011*

–: «Ansvar på oppdrag». Dagens Næringsliv 23.1.

–: «Tippenøkkel til makt». Dagens Næringsliv 14.4.

–: «Ibsens papirverk». Dagens Næringsliv 19.5.

–: «Mannen i Grotten». Bergens Tidende 19.5.

–: «På sida av målet». Dagens Næringsliv 14.6.

–: «Folkesjela på tur». Dagens Næringsliv 22.6.

–: «Språket ministeren gløymde». Dag og Tid 23.9.

–: «Plikta har sine gleder». Dag og Tid 7.10.

–: «Gode, kloke Erling Læg Reid». Bergens Tidende 26.11. og Klassekampen 2.12.

7.8 Fagleg representasjon

Representantar for Nynorsk kultursentrum deltok på 165 eksterne tilstellingar i 2011, mot 132 året før:

Stabsseminar i Ulvik 12.–14.1.: alle fast tilsette

Premiere for Olav H. Hauge-senteret i Ulvik 13.1.: alle fast tilsette

Møte med Høgskulen i Sogn og Fjordane i Sogndal 14.1.: alle fast tilsette

10-årsjubileet for Wikipedia i Oslo 15.1.: Ottar Grepstad

Samspel i regi av Rogaland fylkeskommune i Stavanger 18.1.: Kjersti Markegård Bae

Møte om Bibelen 2011 med biskopen i Møre bispedøme i Molde 20.1.: Ottar Grepstad, Åshild Widerøe

Fagdag for NRK Nynorsk Mediesenter i Aasen-tunet 24.1.: Ottar Grepstad

Kulturtorget i regi av Møre og Romsdal fylkeskommune i Molde 25.–27.1.: Kjersti Markegård Bae, Åshild Widerøe

Fagdag for skandinavistikk-studentar frå Pacific Lutheran University, Tacoma, i Aasen-tunet 27.1.: Ottar Grepstad, Anders Aanes

Styremøte i Allkunne AS i Aasen-tunet 28.1.: Magni Hjertenes Flyum

Arbeidsmøte i prosjektet Fjordstreif i regi av Hanen, i Ivar Aasen-tunet 2.2.: Magni Hjertenes Flyum, Gaute Øvereng, Milan Ilic

Møte i Nynorsk Forum i Oslo 2.2.: Ottar Grepstad

Utnemning av Audun Heskestad som Riddar 1. klasse St. Olav i Oslo 2.2.: Ottar Grepstad

Samling nr. 6 i Litteraturnettverket ved Asker Museum 3.-4.2.: Ottar Grepstad

Kulturnatt i Etne 5.2.: Ottar Grepstad

Styremøte i Destinasjon Ålesund & Sunnmøre i Ålesund 16.2.: Magni Hjertenes Flyum

Kurset "Med lokalmat på menyen" i regi av Prosjekt Matmangfold på Stranda 17.-18.2.: Milan Ilic

Nynorsk fagdag i regi av Ivar Aasen-instituttet, Nordisk institutt og Norsk Ordbok ved Universitetet i Oslo 18.2.: Anders Aanes

Høyring om ny rettskriving for nynorsk i regi av Språkrådet i Oslo 21.2.: Reidar Sandal

Møte med Vinje kommune om samarbeid og utvikling av deira litterære tilbod i Vinje 23.2.: Ottar Grepstad, Åshild Widerøe

Seminar om «Høyr og sjå» i regi av Høgskulen i Volda i Ivar Aasen-tunet 24.2.: Ottar Grepstad, Gaute Øvereng, Kjersti Markgard Bae

Fest for Blix i Gildeskål 26.-27.2.: Ottar Grepstad

Møte med InMedia om nytt logo- og profilprogram i Aasen-tunet 2.3.: Ottar Grepstad, Magni Hjertenes Flyum, Gaute Øvereng, Åshild Widerøe, Ingrid Opedal, Anders Aanes

Redaksjonsmøte i Allkunne i Ivar Aasen-tunet 3.3.: Ottar Grepstad, Kirsti Langstøyl

Styremøte i Norsk Barneblad i Oslo 3.3.: Magni Hjertenes Flyum

Møte i Journalistveteranene i Oslo og Akershus i Oslo 10.3.: Ottar Grepstad

Møte med Rikskonsertane i Oslo 10.3.: Åshild Widerøe

WebForum i Oslo 10.-11.3.: Gaute Øvereng

Årsmøte i Hanen Møre og Romsdal på Flø 12.3.: Milan Ilic

Møte med Rikskonsertane i Oslo 11.3.: Åshild Widerøe

Møte i Kapp det gode liv i Ivar Aasen-tunet 15.3.: Gaute Øvereng, Kjersti Markgard Bae, Milan Ilic

Årsmøte i Ørsta reiselivslag i Ørsta 23.3.: Gaute Øvereng

Landsmøte i Norsk Målungdom i Oslo 26.3.: Ottar Grepstad

Styremøte i Norske Festivaler i Trondheim 28.3.: Åshild Widerøe

Årskonferanse og årsmøte i Norske Festivaler i Trondheim 29.-30.3.: Åshild Widerøe

Årskonferanse i Norske Festivaler i Trondheim 29.-30.3.: Åshild Widerøe

Møte i European Festival Association i Budapest 31.3.: Åshild Widerøe

Konferanse i European Festivals Association i Budapest 31.3.-3.4.: Åshild Widerøe

Redaksjonsmøte i Allkunne i Oslo 1.4.: Ottar Grepstad, Stina Aasen Lødemel

Forfattarsamling i Allkunne i Oslo 1.4.: Ottar Grepstad, Stina Aasen Lødemel

Regeldagen i regi av Ateco Systems i Ålesund 5.4.: Oddny Nupen Aarflot

Høyringsmøte om museumsplan for Hordaland på Utne 5.4.: Mari Olafson Lundemo

Arbeidsmøte i prosjektet Fjordstreif, i regi av Hanen, i Ivar Aasen-tunet 6.4.: Gaute Øvereng, Milan Ilic

Landsmøte i Noregs Mållag i Suldal 8.-10.4.: Ottar Grepstad, Mari Olafson Lundemo

Årsmøte i Destinasjon Ålesund og Sunnmøre i Ålesund 13.4.: Ingrid I. Opedal

Møte med Norsk kulturråd om Litteraturnettverket i Ivar Aasen-tunet 13.4.: Ottar Grepstad

Årsmøte og fagdag i Musea i Møre og Romsdal i Sunndal 27.-28.4.: Åshild Widerøe

Landstinget i Landssamanslutninga av nynorskkommunar i Suldal 28.-29.4.: Ottar Grepstad

Møte i fylkeskulturutvalet i Møre og Romsdal fylkeskommune i Ivar Aasen-tunet 3.5.: Ottar Grepstad

Styremøte i Ulvik Festivalutvikling i Ulvik 4.5.: Mari Olafson Lundemo

Konferansen "Arkitektur i skulen" på Høgskulen i Volda 9.5.: Kjersti Markegård Bae

Styremøte i Norske Festivaler i Oslo 11.5.: Åshild Widerøe

Møte med Garborgsenteret i Ivar Aasen-tunet 12.–13.5.: Ottar Grepstad, Kjersti Markegård Bae, Åshild Widerøe, Gaute Øvereng

Tildeling av Grotten som statens æresbusstad til Jon Fosse i Oslo 16.5.: Ottar Grepstad

Redaksjonsmøte i Allkunne i Oslo 19.5.: Ottar Grepstad, Stina Aasen Lødemel

Norsk Litteraturfestival på Lillehammer 25.–27.5.: Åshild Widerøe

Generalforsamling i Allkunne AS, telefonmøte 7.6.: Ottar Grepstad

Møte med Vinje kommune i Oslo 9.6.: Ottar Grepstad

Nynorsk Forum i møte med Kulturdepartementet i Oslo 9.6.: Ottar Grepstad

Møte om Hardanger 2014 i Odda 16.6.: Mari Olafson Lundemo

Møte i Nynorsk Forum i Ørsta 23.6.: Ottar Grepstad

Møte med prosjektgruppe for Elias Blix-senter i Gildeskål i Ivar Aasen-tunet 7.7.: Ottar Grepstad

Fakkeltog for samhald og demokrati i Ørsta 25.7.: Åshild Widerøe

Slåttegrauten, stemne i regi av Bygland Mållag i Bygland 31.7.: Ottar Grepstad

Jordferd for Guro Vartdal Håvoll frå Vartdal kyrkje 4.8.: Ottar Grepstad

Språksymposium ved Kong Arthur-spelet på Sandsøya 13.8.: Anders Aanes

Opning av studieåret ved Høgskulen i Volda 16.8.: Ottar Grepstad

Møte om Diktarvegen i Røldal 16.8.: Mari Olafson Lundemo

Lansering haustliste Samlaget i Oslo 17.8.: Ottar Grepstad

Konferansen "Klassikerne og nutiden" for litterære selskap i Norden i København 19.–21.8.: Ottar Grepstad

Møte i styringsgruppa for Senter for digitalisering av kulturarven i Ålesund 23.8.:

Anders Aanes

Gründercamp i Ivar Aasen-tunet 24.–25.8.: Liv Astrid Skåre Langnes

Den norske matfestivalen i Ålesund 24. og 26.8.: Milan Ilic, Ingrid I. Opedal

Det nasjonale museumsmøtet i Oslo 24.–26.8.: Ottar Grepstad, Mari Olafson Lundemo, Gaute Øvereng

Møte om Olav H. Hauge-senteret med NORLA i Oslo 26.8.: Ottar Grepstad, Mari Olafson Lundemo

Seminar om barne- og ungdomslitteratur i Det Norske Samlaget i Oslo 26.8.: Liv Astrid Skåre Langnes

Redaksjonsmøte i Allkunne i Ivar Aasen-tunet 31.8.: Ottar Grepstad

Styreseminar og -møte i Norske Festivaler i Oslo 5.–6.9.: Åshild Widerøe

Møte med Olav H. Hauge-stiftinga på Gardermoen 12.9.: Reidar Sandal, Ottar Grepstad

Rådsmøte i Ivar Aasen-tunet 23.9.: Reidar Sandal, Georg Arnestad, Grete Riise

Møte med fylkeskultursjef Anna Elisa Tryti i Bergen 29.9.: Ottar Grepstad

Møte med dagleg kleiar Kristin Helle Valle i Litteraturhuset i Bergen 29.9.: Ottar Grepstad

VAKN-konferanse på Nordfjordeid 5.10.: Åshild Widerøe

Arbeidsseminar om Elias-Blix-senter i Gildeskål 12.10.: Ottar Grepstad

Møte med ordførar Hans Petter Thorbjørnsen og varaordførar Stig Yngve Røkenes i Ulvik 13.10.: Ottar Grepstad, Mari Olafson Lundemo og Eirik Bergesen Dalen

Seminaret «Førebyggjande konservering og samlingsforvaltning» på Romsdalsmuseet i Molde 12.–13.10.: Anders Aanes

Møre i styringsgruppa for Språkåret i Oslo 13.10.: Jens Kihl

Møte med statssekretær Lubna Jaffery i Kulturdepartementet i Oslo 17.10.: Ottar Grepstad

Møte om tverrkunstnarleg litteraturprosjekt i Seljord 18.10.: Ottar Grepstad

Lansering av Bibel 2011 i Oslo domkirke
19.10.: Ottar Grepstad

Møte i Nynorsk Forum i Oslo 19.10.: Ottar Grepstad

Samling i Litteraturnettverket i Grimstad
20.–21.10.: Ottar Grepstad, Gaute Øvereng, Mari Olafson Lundemo, Eirik Bergesen Dalen

Fagdag for NRK Nynorsk mediesenter i Ivar Aasen-tunet 24.10.: Ottar Grepstad, Gaute Øvereng, Liv Astrid Skåre Langnes

Feiring av den nynorske Bibelen 2011 i Ivar Aasen-tunet 26.10.: Ottar Grepstad, Gaute Øvereng, Liv Astrid Skåre Langnes, Åshild Widerøe, Anders Aanes

Prosjektmøte med Hotell Bondeheimen og BUL i Oslo i Oslo 28.10.: Ottar Grepstad

Hautseminar i Noregs Mållag på Lista
28.–30.10.: Ottar Grepstad

Møte med stortingsrepresentant Heikki Holmås og ordførar Hans Petter Thorbjørnsen i Ulvik 31.10.: Mari Olafson Lundemo

Møte med Summer Institute of Linguistics og Ethnologue i Dallas, USA 1.–2.11.: Ottar Grepstad

Møte med International Museum of Cultures i Dallas, USA 2.11.: Ottar Grepstad

Styremøte i Norske Festivaler i Oslo 2.11.: Åshild Widerøe

Møte med ordførar Hans Petter Thorbjørnsen og rådmann Jon Oppedal i Ulvik 9.11.: Mari Olafson Lundemo

Kurs i Outlook i regi av Virke i Oslo
10.11.: Oddny Nupen Aarflot

Lansering av Fjordstreif i Ivar Aasen-tunet 10.11.: Gaute Øvereng, Milan Ilic

Styremøte i Musea i Møre og Romsdal i Molde 11.11.: Gaute Øvereng

Møre i styringsgruppa for Språkåret i Oslo 11.11.: Jens Kihl

Styremøte i Olav H. Hauge-stiftinga i Ulvik 18.11.: Mari Olafson Lundemo og Eirik Bergesen Dalen

Fylkeskulturkonferanse i Hordaland i Oslo 22.–23.11.: Ottar Grepstad, Mari Olafson Lundemo, Eirik Bergesen Dalen

Fagsamling i Norsk Kulturhusnettverk i Drammen 24.–25.11.: Åshild Widerøe

Møte om Allkunne i Oslo 27.11.: Ottar Grepstad

Seminar om revisjon av lov om pliktavlevering i Kulturdepartementet i Oslo 28.11.: Ottar Grepstad

Møte med statsråd Kristin Halvorsen om nynorsk i opplæringa i Oslo 29.11.: Ottar Grepstad

Samling i Virkes reiselivsnettverk for museer i Trondheim 7.12.: Gaute Øvereng

Møre i styringsgruppa for Språkåret i Oslo 12.12.: Jens Kihl

Møte i utstillingsgruppa for Olav H. Hauge-senteret i Ulvik 12.–13.12.: Ottar Grepstad, Mari Olafson Lundemo

Redaksjonsmøte i Allkunne i Aasen-tunet 5.12.: Ottar Grepstad, Stina Aasen Lødemel

Fellesmøte redaksjon og styre i Allkunne i Aasen-tunet 5.12.: Ottar Grepstad, Stina Aasen Lødemel

Møte om nynorsksatsing i Sogn og Fjordane fylkeskommune i Førde 7.12.: Ottar Grepstad

Møte i Virke-reiselivsnettverk for museer i Trondheim 7.12.: Gaute Øvereng

Kurs i digital bilethandsaming på Sunnmøre Museum i Ålesund 8.12.: Laila Walseth Lid, Anders Aanes

Møte med BUL i Oslo og Hotell Bondeheimen om 100-årsjubileet i 2013 i Oslo
16.12.: Ottar Grepstad

Møte med Møre og Romsdal fylkesbibliotek i Ålesund 19.12.: Åshild Widerøe, Liv Astrid Skåre Langnes

I tillegg hadde prosjektleiar Jens Kihl i Språkåret 44 møte med aktørar og samarbeidspartar.

7.9 Publikumssørviss

Vi får stadig spørsmål frå publikum i Aasen-tunet, på telefon, på e-post eller i vanlege brev. Mange kjem frå skuleelevar som treng hjelp til oppgåver, oftast om Ivar Aasen. Det er også vanleg at vi får spørsmål frå folk som leiter etter dikt eller tekstar der dei berre har nokre få ord eller verselinjer.

Bibliotekleiar, dokumentasjonsleiar og formidlingsleiar svarte på dei fleste av spørsmåla frå eksterne brukarar. Ved skrift-

lege spørsmål blir dei skriftlege svara tekne vare på slik at vi lett kan hente dei fram att ved behov.

8 Utstillingar

Som ein konsekvens av omorganiseringa auka driftsinntektene for budsjettavdelinga Utstillingar i Ivar Aasen-tunet frå 713 000 kr i 2010 til 2 296 000 kr i 2011. Dette gav eit underskot på 61 000 kr, mot eit overskot på 4000 kr året før.

Medrekna elevprogram hadde utstillingane i Ivar Aasen-tunet 7236 gjester, mot 6954 året før. Temautstillingane i Olav H. Hauge-senteret hadde 130 gjester.

Ivar Aasen-tunet laga to nye temautstillingar i 2011: *Ordets sølvsmedkunstnar. Elias Blix 1836-1902* og *Hjarteklapp. Ung forelsking og kjærleik*.

I alt viste Olav H. Hauge-senteret og Ivar Aasen-tunet ti temautstillingar i 2011.

8.1 Basisutstillingar

Den store endringa av basisutstillinga i Ivar Aasen-tunet som tok til i 2007 under namnet *Høgt og lågt* var tenkt ferdigstilt i 2011, men blir fullført i 2012. Det økonomiske grunnlaget er eit tilskot på 1 million kr frå Fritt Ord. Desse endringane er ein del av utviklinga av Ivar Aasen-tunet til ein kulturinstitusjon i dialog med mange land.

Kvar dag er det noko nytt i basisutstillinga, i 2011 som før om åra.

I *Forfattarrommet* i basisutstillinga presenterer vi heile tida ni forfattarar. Kvart år blir nokre av dei skifta ut. Til kvar forfattar samlar vi artiklar, intervju og bokmeldingar i ein perm. Permen blir seinare tilgjengeleg i biblioteket, resten av det innsamla materialet blir plassert i artikkelarkivet. I utstillingsperioden låner vi òg inn gjenstandar som kan knytast til dei ulike forfattarane. Til no har vi presentert 33 forfattarar. I 2011 blei tre nye presentasjonar førebudde.

På *aktualitetshylla* la vi dei første månade- ne i 201 ut nye avisclipp om lag éin gong i

månaden. Ut gjennom året blei dette gjort meir sporadisk.

Olav H. Hauge-senteret tok i 2011 til på arbeidet med å planleggje den nye basisutstillinga. Styret vedtok at denne utstillinga skal opnast 10.5.2014.

Arbeidet med å levere historisk materiale og tekstar til Hotell Bondeheimen heldt fram i 2011. Etter planen fullfører hotellet prosjektet til 100-årsjubileet i 2013.

8.2 Temautstillingar

Ivar Aasen-tunet laga to nye temautstillingar i 2011.

Elias Blix. Ordets sølvsmedkunstnar blei laga til 175-årsjubileet for salmediktaren. Vi selde eit eksemplar av utstillinga til Gildeskål kommune v/ Blix-jubileet.

Utstillinga *Hjarteklapp. Ung forelsking og kjærleik* var knytt til festspeldiktar Bjørn Sortland og festspeltemaet *Kjærleik*. Utstillinga presenterer sentrale trekk i ungdomslitteraturen frå dei siste 20 åra.

I 2011 viste Ivar Aasen-tunet fem temautstillingar.

- *Diktarens utvegar. Olav H. Hauge 1908-1994.* 1.1.2011-23.1.2011
- *Ordets sølvsmedkunstnar. Elias Blix 1836-1902* 24.1.2011-25.6.2011 og 26.10-4.11.2011
- *Hjarteklapp. Ung forelsking og kjærleik.* 26.6.-1.9.2011
- *Undrande og skapande. Rasmus Løland (1861-1907) og den nynorske barnelitteraturen.* 1.9-25.10.2011
- *Det usynlege språket. Omsetjing og gjendikting.* Utstillinga blei sett opp som ein del av ei miniutstilling om Hartvig Kiran frå 3.11

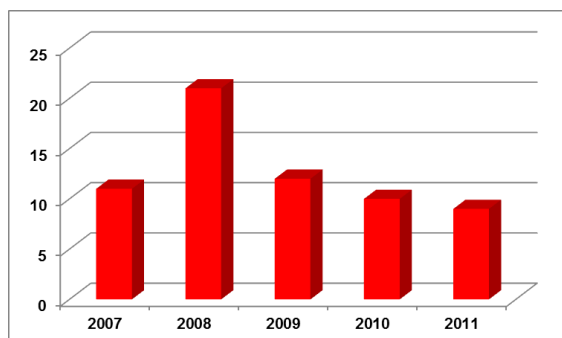
Olav H. Hauge-senteret viste desse fem temautstillingane:

- *Olav H. Hauge. Diktarens utvegar* frå 7.4.
- *Halldis i livet. Halldis Moren Vesaas 1907-1995* frå 1.6.
- *I Edvard Hoems tid* frå 1.6.
- *Det usynlege språket. Omsetjing og gjendikting* frå 1.6.
- *Kunsten i livet. Diktaren Jon Fosse* frå 1.6.

8.3 Vandreutstillingar

I 2011 lånte Ivar Aasen-tunet ut seks ulike utstillingar til ni stader, mot ti utlån i 2010. Utlån til Olav H. Hauge-senteret er rekna med i desse tala (figur 5).

Figur 5. Utlån vandreutstillingar 2007–2011

Som i dei føregåande åra har det vist seg vanskeleg å føre påliteleg statistikk for gjestetalt på vandreutstillingar. Desse tala er heller ikkje rekna med i publikumstala våre.

Sidan 2000 har vi i alt hatt 139 utlån av 24 ulike utstillingar i 18 fylke.

I 2011 hadde vi desse utlåna:

Undrande og skapande – Rasmus Løland (1861-1907) og den nynorske barnelitteraturen – Odda bibliotek 1.1.-28.1.

– Telemark museum, avdeling Bø, 6.2.-7.2.

Det usynlege språket. Omsetjing og gjendiktning. Jølster bibliotek, 1.9-1.10.

Ordets sølvsmedkunstnar. Elias Blix 1836-1902

– Petter Dass-museet, 5.8.-20.10.

– Tromsø Mållag og Universitetet i Tromsø 14.11.-15.12.

På initiativ frå oss laga Ivar Aasen-tunet, Ryfylkemuseet og Asker Museum i 2009 den felles vandreutstillinga *Undrande og skapande. Rasmus Løland (1861-1907) og den nynorske barnelitteraturen*. Denne blei vist to stader i 2011, og i Aasen-tunet hausten 2011.

8.5 Nettutstillingar

Den nye nynorskomsetjinga av *Bibelen* blei presentert i Ivar Aasen-tunet 26.10. Til dette høvet laga vi ei nettutstilling om den historia om *Bibelen* på nynorsk, mellom anna med klipp frå Arkiv for norsk målreising. Desse klippa blei også stilte ut i basisutstillinga.

Nettutstillinga *Rekvisittar for eit liv* om Ivar Aasen frå 2010 var tilgjengeleg i 2011.

9 Tilbod til born og unge

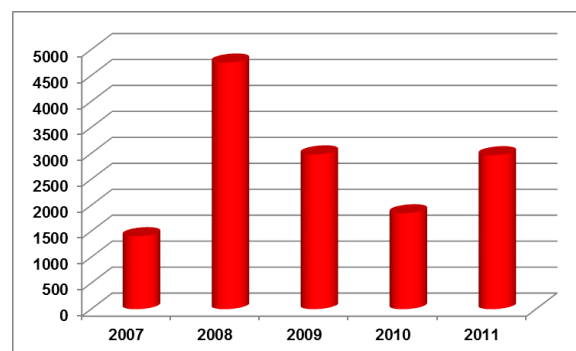
5513 born og skuleelevar gjesta arrangement og utstillingar, mot 4075 året før. Dette var 29 % av alle gjestene våre, mot 24 % året før.

2718 elevar var med på 119 program på turnear i regi av Den kulturelle skulesekken, mot 1639 året før.

1560 elevar var med på standard skuletilbod og Den kulturelle skulesekken i tunet, mot 1679 året før.

Vi gjorde også avtale med manusforfattar om ny utgåve av *Katta i sekken*. Seint på året fekk vi midlar frå Den kulturelle skulesekken i Møre og Romsdal til å lage eit program for barnehagar. Når dette er ferdig i 2012, vil vi ha skulesekktilbod for både barnehage, småbarnssteget, ungdomsskule og vidaregåande skule.

Figur 6. Gjester turnear 2007–2011

9.1 Tunkatten Lurivar

Etter premieren i november 2006 er tunkatten Lurivar blitt det viktigaste verkemidlet vårt for å nå dei yngste borna. Lurivar er språkleg nysgjerrig og stolt av språket sitt. Tunkatten er ein døropnar til nynorsk litteratur og undring over språk.

Lurivar er formgitt av Monica Egeli. Lurivar er ein av få ikkje-kommersielle barnefigurar i Noreg, og det gjer han ganske unik i barneverda. I staden for å utvikle reklameeffektar og store mengder lisensprodukt legg vi vekt på læring og aktivi-

sering. Dei få Lurivar-produkta vi har laga, blir ikkje marknadsførte på Lurivars eigen nettstad som er retta mot born. Innanfor rimelege grenser gjer vi difor møta med tunkatten til ei kjøpefri sone.

Han er synleg på tre arenaer: i Ivar Aasen-tunet, på turné og på nettstaden tunkatten.no.

I 2011 fekk vi laga nytt Lurivar-kostyme, og vi gjorde avtale om utvikling og produksjon av ei Lurivar-handdokka. Kostymemakarane Line Jeanette Antonsen og Marianne Sembsmoen har utført arbeidet.

Tunkatten i tunet: Lurivar var til stades under familiedag i tunet 13.3. Kvar sommar sidan 2007 har vi hatt eigne Lurivar-omvisingar. Sommaren 2011 var 214 med på faste omvisingar to dagar i veka, mot 268 året før. Tilbakemeldingane frå barnefamiliar var svært gode.

I 2009 innvigde vi Barneboka, Lurivars eige utebibliotek. Dette enkle biblioteket ligg på Høgetuva ovanfor Aasen-tunet, ved enden av Lurivars ordløype som vi set opp kvar sommar. I 2011 skreiv 105 personar seg i gjesteboka, mot 190 personar året før.

Katta i sekken er ei skuleframsyning for 1.–4. klasse, utvikla for Den kulturelle skulesekken. Framsyninga, ein mellomting mellom teaterframsyning og forfatterbesøk, skal gi leselyst og gjere borna språkleg nysgjerrige. Hilde Myklebust har skrive manus, og ho har forma framsyninga saman med regissør Arild Støfring til melodiar av Gaute Øvereng. I 2011 var *Katta i sekken* på turné i Møre og Romsdal i to veker.

Tunkatten.no: Nettstaden inneheldt ved årsskiftet mellom anna blogg, lydbøker med utdrag frå 16 nynorske barnebøker, Lurivars ordbok, ulike språkaktivitetar og ni originaltekstar med lydspor og illustrasjon. Born sende også inn spørsmål og eigne tekstar.

Lurivars songbok inneheldt ved årsskiftet 69 songar. Publikum kan laste ned lydfiler gratis, og vi dekte Tono-avgifta.

I oktober gjorde vi avtale med Agens om forprosjekt for eit Agent-ordspion-spel til nettstaden. Tanken er å gjere dette til eit produkt til Språkåret 2013 der leik med ord,

nynorsk barnelitteratur, dialektar og mangfaldet i språket vårt er tema.

Vi førebudde i 2011 ny formgiving for nettstaden tunkatten.no. Agens utfører arbeidet, og dei nye sidene blir tekne i bruk vinteren 2012.

9.2 Born og småbarnsfamiliar

Gjennom året gjennomførte vi åtte arrangement for born og småbarnsfamiliar. I tillegg stod festspeldiktaren for 14 skulebesøk i 8. klassane i Ørsta og Volda.

Under Dei nynorske festspela hadde vi tre store program for born. I vårprogrammet hadde vi eit familiearrangement, og om hausten hadde vi to.

Den årvisse barnekunstutstillinga i november er blitt ein tradisjon. I år hadde vi to utstillingsopningar. Som før om åra avslutta vi med juleverkstad andre søndag i advent.

9.3 Barnehagar

Frå 2009 har vi hatt eit eige omvisingstilbod for barnehagar. I 2011 hadde 27 barnehageborn omvising i Ivar Aasen-tunet mot 143 året før.

Barnehagar på omvising fekk forteljarstund om Ivar Aasen i Gamletunet og lesestund på hemsan i basisutstillinga, der Tunkatten held til. Ymse formingsaktivitetar var også ein del av tilbodet.

I tillegg var mange barnehagar med på eigne program under Dei nynorske festspela.

Også i 2011 arrangerte vi barnekunstutstilling der born frå barnehagane i reionen fekk stille ut arbeida sine i Galleriet i Aasen-tunet. Dette året var utgangspunktet boka *Henrik And* av Anna R. Folkestad. 266 born var med, mot 85 året før.

9.4 Skular

I 2011 brukte 1533 elevar tilboda våre i Ivar Aasen-tunet, mot 1259 året før. Dette inkluderer skulesekkturnear lokalt.

I samsvar med læreplanane frå 2007 er tilbodet konsentrert om sju faste program som skulane kan velje fritt mellom. Dei kan også få tilbod som er tilpassa ønska deira.

Dette var dei sju standardtilboda i 2011:
Oppvekståra til Ivar Aasen (barnesteget): Elevane blir kjende med oppveksten til Ivar Aasen, og dei dramatiserer episodar frå oppvekståra.

Ivar Aasens verk med Ivar Aasens ordtak (barnesteget, ungdomssteget og vidaregåande): Elevane blir kjende med mangfaldet i Aasens skrifter og får praktiske oppgåver om stoffet.

Arkitektur (barnesteget, ungdomssteget og vidaregåande). Innføring i utforminga av hovudbygningen i Ivar Aasen-tunet. Elevane lærer om arkitekt Sverre Fehn og går på oppdagingsferd i bygningen.

Dialektar (barnesteget, ungdomssteget og vidaregåande): Elevane blir kjende med omgrepet dialekt, får kjennskap til nokre viktige målmerke, og bruker Dialektspelet.

Nynorske teikneseriar (barnesteget, ungdomssteget og vidaregåande). Elevane lærer om sjangertrekk for teikneseriar, blir kjende med nynorske teikneseriar og lagar kvar sin teikneserie som dei presenterer.

Nynorske dikt (barnesteget, ungdomssteget og vidaregåande): Elevane lærer om dikt-sjangeren, blir kjende med utvalde dikt og skriv eigne dikt.

Nynorsk pressehistorie (vidaregåande): Elevane lærer om nynorsk pressehistorie og kva rolle massemediet pressa har spelt for utbreiinga av nynorsk.

Fleire av desse omvisingane er lite brukte, og tilbodet vil bli revidert.

Også i 2011 hadde vi godt samarbeid med Ørsta ungdomsskule om deira årlege Gründercamp for alle 9.-klassingar. To grupper var i tunet ei heil veke. Dei arbeidde med å utvikle idear til eit nytt Ivar Aasen-produkt til Språkåret i 2013 og å utforme ein Ivar Aasen-treningskolleksjon.

9.5 Nye tilbod

I 2011 tok vi til å lage to nye tilbod for Den kulturelle skulesekken.

Møre og Romsdal fylkeskommune gav oss seint på året midlar til å lage eit program for barnehagar. Petra Helgesen i Språkfolk og Adele Lærum Duus i Lys levende Adele

laga ein presentasjon som blei vist på Kulturtorget i Molde i januar 2012. Programmet vil vere ferdig til skuleåret 2012/2013.

I desember 2011 gjorde vi avtale med Hilde Myklebust om nytt manus til *Katta i sekken*. Planen er å ha ferdig ein ny produksjon til skuleåret 2012/2013

9.6 Den kulturelle skulesekken

I 2011 gjennomførte vi 37 framsyningar for alle elevane på fire klassesteg i Ørsta og Volda, til saman 1045 elevar og 78 lærarar.

Frå og med skuleåret 2005/2006 har vi samarbeidd med vertskommunane om tre årlege program innanfor Den kulturelle skulesekken. Dette er eit tilbod til alle i 3., 6. og 10. klasse. Frå og med skuleåret 2009/2010 har vi også hatt eit fast tilbod for 8. klasse.

Det gode samarbeidet med Fjord1 Buss Møre og vertskommunane om transport av elevane til og frå Ivar Aasen-tunet heldt fram. Der det var mogleg, brukte elevane vanlege bussruter, og kommunane dekte utgiftene for ekstrabussar.

Som året før gjennomførte vi ei enkel evaluering blant lærarane som var med. Tilbakemeldingane var svært gode.

Dette var tilboda i 2011:

3. klasse: Bli kjend med Ivar Aasen. Elevane blir kjende med Aasen og arbeidet hans, særleg barndom og oppvekst. I 2011 gjennomførte Heidi Alice Aarseth og Solveig Styve Holte programmet.

6. klasse: Det ligg mellom linjene – Sverre Fehn og arkitekturen i Aasen-tunet. Elevane blir kjende med korleis ein arkitekt tenkjer og det særmerkte ved Ivar Aasen-tunet. Dei får impulsar om kva arkitektur har å seie, får oppleve detaljar i heilskapen, og til sist set dei – som Fehn – sin eigen signatur på sjølv-laga husteikningar. Som før om åra gjennomførte formidlaren programmet.

8. klasse: Forfattarbesøk. Som året før fekk fekk 8. klassane i Ørsta og Volda også i 2011 tilbod om besøk av festspeldiktaren eller ein forfattar som er knytt til det årlege festspeltetemaet. Slik blir elevane kjende med festspeldiktaren eller tema for festspela. Våren

2011 gjesta festspeldiktar Bjørn Sortland alle 8. klassane i Volda og Ørsta.

10. klasse: *Snakk om språk!* blei framført av Eirik Helleve og Runar Gudnason i Ivar Aasen-tunet.

Den nye produksjonen frå 2010, *Mine språk* for vidaregåande skule, kom ikkje med på kulturprogrammet i dei tre fylka vi prøvde på.

Vi gjennomførte 13 framsyningar av *Katta i sekken* for 488 elevar og 63 lærarar i tre kommunar: Hareid, Sande og Vannylven. I 2011 hadde Unn Catodotter Fyllingsnes rolla som forfattar, og Aslak Strønen spela Lurivar. Til no har 9080 elevar i to fylke vore med på dette programmet.

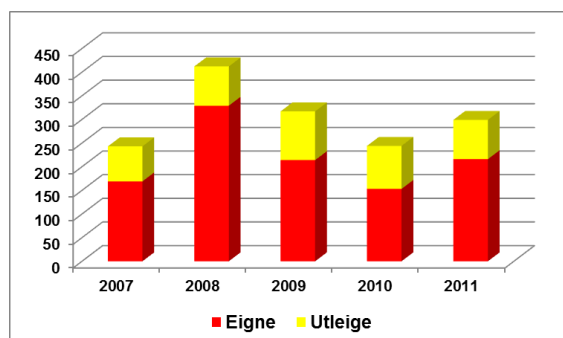
Snakk om språk! hadde 104 framsyningar i Ivar Aasen-tunet og på turnear i Møre og Romsdal og Rogaland for 2512 elevar og 277 lærarar i 14 kommunar: Rauma, Nesset, Giske, Haram, Eide, Halså, Ørsta, Volda Finnøy, Forsand, Strand, Hjelmeland, Suldal og Sauda. Til no har dette programmet vore vist i fem fylke.

Gjestetal for desse turneane blir rekna som utstillingsgjester, og talet på framsyningar er difor ikkje med i arrangementstalet.

10 Arrangement

Driftsinntektene for Dei nynorske festspela og kulturprogrammet i Ivar Aasen-tunet auka med 7 % frå 2 518 000 kr i 2010 til 2 689 000 kr i 2011. Til skilnad for eit overskot på 196 000 kr i 2010 blei derimot resultatet eit underskot på 89 000 kr i 2011.

Figur 7. Tal arrangement 2007–2011

Dei nynorske festspela fekk eit overskot på 71 000 kr, mot 178 000 kr året før. Kulturprogrammet gav eit underskot på 160 000 kr mot eit overskot på 18 000 kr i 2010.

I alt hadde vi 11 748 gjester på arrangementa våre, mot 9736 i 2010. Dette er ein auke på heile 21 %.

På våre eigne arrangement auka gjestetallet med 26 % frå 6008 i 2010 til 7584 i 2011.

83 tilstellingar var utleigearrangement eller hadde eksterne arrangørar, mot 91 året før. Desse gav 4164 gjester, mot 3728 året før – ein auke på 11 %. 11 av desse var opne for alle.

Komplette festspel- og kulturprogram ligg ved.

Kulturprogrammet og Dei nynorske festspela inneheldt i alt 88 arrangement i 2011, mot 73 året før. Av dette stod Hauge-senteret for eit kulturprogram med tre arrangement.

Det har vore og vil framleis vere eit mål for oss å stimulere til auka nynorsk kulturproduksjon og aktivitet i heile landet.

10.1 Dei nynorske festspela

Driftsinntektene auka med 8 % til 1 873 000 kr. Av dette utgjorde overføring frå statstilskotet 48 %, mot 51 % året før.

Målet var å etablere Festspela på resultatnivået frå 2010. Programmet gav grunnlag for større inntekter, men representerte også ei satsing med 15 % høgare kostnader enn året før. Resultatet blei difor eit overskot på 71 000 kr, mot 173 000 kr året før.

I tillegg utløyste Festspela ei bruttoomsetning på 383 000 kr i kafeen og butikken dei fire festspeldagane, mot 375 000 kr i 2010. Då er internomsetninga rekna med.

Festspela blei gjennomførte med 42 eigne arrangement og 11 arrangement med eksterne arrangørar, til saman 53, mot 51 året før. Vi konsentrerte festivalen mykje meir om Aasen-tunet, men likevel hadde vi 21 arrangement på 14 scener utanfor tunet, mot 17 arrangement på 15 andre scener året før.

Festspela auka gjestetallet med 4 % frå 6135 gjester på 51 arrangement og utstil-

lingar i 2010 til 6381 gjester på 53 arrangement og utstillingar i 2011.

Billettinntektene auka med 29 % frå 341 000 kr i 2010 til 4440 000 kr i 2011. Medrekna fribillettar utgjorde førehandssalet heile 40 % av alle utleverte billettar, mot 27 % året før. Salet via Internett utgjorde om lag 45 % av samla billettsal i kroner, mot 30 % i 2010.

Festspela har fått ei god blanding av lokale gjester, tilreisande gjester og sentrale figurar i nynorskmiljøet. Dette er ein festival der så godt som alle betaler billettane sine sjølve. Den sosiale profilen er god ved at heile 47 % av arrangementa i 2011 var utan inngangsbillettar, og billettprisar som varierte mykje.

Dei gode røynslene med omlegginga av Dei nynorske festspela til eit fortetta program over fire dagar med Ivar Aasen-tunet som hovudarena blei forsterka i 2011. Styrken og særpreget var kombinasjonen av program med svært ulikt kunstnarleg og fagleg innhald for mange målgrupper.

Kjærleik var temaet, og sjeldan har eit tema vore så lett å formidle i ulike typar arrangement. Eit sterkt musikkprogram med mange plakatanamn kunne truge med å setje den litterære delen i skuggen, men det skjedde ikkje. I alt var meir enn 25 skjønne og faglitterære forfattarar i aksjon. Som før var barnearrangementa viktige programpositar, og no trur vi at vi kjenner suksessformelen. Desse var alle saman solid festa i den nynorske samtidslitteraturen for born. Kvinnelege utøvarar prega alle dei store konsertane og mykje av programmet elles.

Barneprofilen har vi fått godt tak på og er i ferd med å bli ein spesialitet. Festspela skal vere med og styrkje den språklege sjølv-tilliten hos barn og unge. Som tidlegare år utvikla vi eigne barnearrangement for både barnehagar og småbarnsfamiliar.

Publikum fekk også i 2011 nokre eineståande gode arrangement. Programmet inneheldt både fleire premierar og ei rekkje arrangement som ikkje kunne opplevast andre stader. Berre tre arrangement heldt ikkje den kvaliteten vi hadde venta.

Programmet strekte seg frå sterk kunst og varm humor til stort alvor. Festspela greier frå år til år både å halde på ein klar nynorskprofil og å fornye seg innanfor ei ganske trong ramme. Svært dyktige, men ikkje alltid godt kjende kunstnarar er ein av spesialitetane våre, og vi har etablert ein festival utan påfallande gjengangarar frå år til år. Livskrafta og tilveksten i den nynorske litteraturen er så stor at vi har meir enn nok med å ta unna.

Programrytmen viste seg å vere god, og nett det tek det lang tid å finne ut av. Opningskonserten samla over 700 gjester, og slike store opningskveldar set ein standard for resten av Festspela.

I 2011 var 80 % av arrangementa i eigen regi, mot 81 % året før. Dette talet har variert mykje med åra. Festspela har ikkje fått den paraplystrukturen vi ein gong la opp til, der mange ulike miljø kunne ta ansvar for kvar sine tilbod.

Avviklinga baud på få vanskar, og Festspela var ein trygg stad å vere for både store og små. Vi har etter kvart fått på plass ein god festivalorganisasjon med passe mange frivillige og ryddig organisering. Om lag 40 frivillige var i aksjon. Dei frivillige var organiserte i grupper, og med godt forarbeid fekk dei gjort betre arbeid enn nokon gong før.

For dei fleste medarbeidarane var arbeidspresset mindre enn i fjor. Festspela var dermed prega av det festspeldiktar Bjørn Sortland kalla avslappa intensitet.

Jamt fleire av samarbeidspartnarane viser ei grunnleggjande forståing for kvalitetskrava våre til innhald og profil. I 2011 hadde vi 36 samarbeidspartnarar.

Sein påske gjorde at programmet blei lansert noko seinare enn i fjor. Programmet blei gjennomført med små endringar. Det letta arbeidet og reduserte kostnadene.

Marknadsføringa er godt innarbeidd, men blir kvart år også tilpassa programprofil og målgrupper. Vi marknadsførte i stor grad gjennom dei faste kanalane, men utvikla bruken av sosiale medium og førte vidare tilbodet med fersk utgåve av *Festspel-Symra*

kvar morgon. Riksmedia gjorde som før lite ut av det som skjedde.

Jamført med andre festivalar av same storleik har vi eit høgare marknadsføringsbudsjett når både kroner og arbeidstid er rekna med. Etter reduksjon i kroner i fjor gjorde programprofilen at vi auka salskostnadene frå 282 000 kr i 2010 til 293 000 kr.

Dei mange samarbeidspartnarane var ein nødvendig føresetnad også i 2010. Dei nynorske festspela er det viktigaste profileringstiltaket for Nynorsk kultursentrum, men vi treng fleire samarbeidspartnarar å fordele risiko på og hente impulsar frå.

10.2 Kulturprogram i Ivar Aasen-tunet

Kulturprogrammet auka driftsinntektene med 3 % frå 777 000 kr i 2010 til 816 000 kr i 2011. Resultatet blei derimot eit underskot på 160 000 kr, mot eit overskot på 18 000 kr året før.

Billettinntektene utgjorde 27 % av inntektene, mot 25 % i 2010.

Kulturprogrammet inneheldt 35 arrangement, utstillingar ikkje medrekna, mot 22 i 2010. Desse samla 3005 gjester, mot 1775 året før. I tillegg stod eksterne arrangørar for 11 opne arrangement, mot 17 året før. Det samla tilbodet av opne arrangement var dermed like stort i 2011 som i 2010.

Kulturprogrammet sett under eitt inneheldt arrangement for ulike målgrupper, alt frå små born til dei vaksne med ulike interesser. Som før var målet eit variert program som viser nynorsk i bruk i ulike samanhengar. Difor femnde det om både litteratur, språk, musikk, teater og utstillingar.

Vårprogrammet i eigen regi blei gjennomført frå 30.1. til 29.3. Arrangementa var færre enn året før, men breidda var framleis stor: kyrkjekonsert, konsert, samtalar, foredrag, strikkekafé. Flest gjester hadde ein kyrkjekonsert med Sondre Bratland, Sigmund Groven og Iver Kleive med 392 gjester i Volda kyrkje. Berre Ole Edvard Antonsen har samla fleire til kyrkjekonsert i vår regi, 550 i november 2002. Arbeidet med å få festspeldiktaren ut i skulane i Ørsta og Volda har kome inn i faste former, og Bjørn Sortland

møtte på denne måten over 300 elevar og lærarar. Vi markerte den internasjonale mors-målsdagen 21.2. med program og utstilling om Elias Blix og all verdas bibelspråk.

Vi reduserte *sommarprogrammet* frå tidlegare år og konsentrerte det om villblomeda-gen i juni og Ivar Aasens fødselsdag 5.8. Den dagen presenterte vi også Arne Moslåtten som festspeldiktaren 2012. I august markerte vi også Sverre Fehn-dagen med stort fagseminar om arkitektur.

Haustprogrammet i eigen regi blei gjennomført frå 18.9. til 4.12. Feiringa av *Bibelen* 26.10. blei både fagleg og økonomisk vellykka. Berre den dagen gav eit gjestetat på nær 500 og godt over 100 000 kr i kassaomsetning. Eit anna høgdepunkt var «Ein time om Hartvig Kiran» 3.11., der Erling Læg Reid møtte ein fullsett sal. Boknatta etterpå same laurdagen var fagleg god, men fekk skuffande få gjester. Etter terroråtak og massakren 22.7. arrangerte vi to program under vignetten «Søndagsdialogar». Foredragshaldarane Øyvind Strømmen og Oddbjørn Leirvik var framifrå, frammøtet eit vonbrot.

10.3 Kulturprogram i Olav H. Hauge-senteret

Vi gjennomførte tre arrangement som til saman samla 127 gjester.

Med *Premiere*-arrangement 13.1. presenterte vi oss for publikum for første gong. I haustsesongen gjennomførte vi ein konsert og eitt litterært arrangement. Publikum tok godt imot det heile.

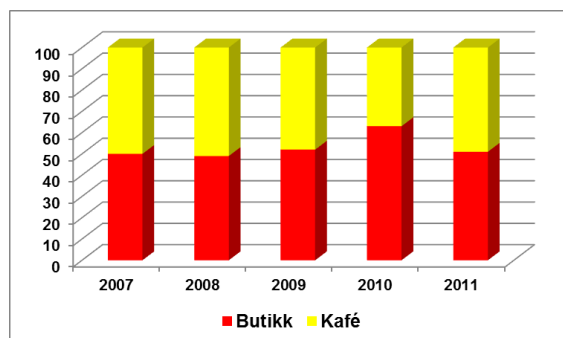
11 Kafé og butikk

Butikken og kafeen nådde eit nytt høgt nivå for omsetning. Den samla omsetninga blei på 1 892 000 kr, nær det same som i 2010. Av dette utgjorde internomsetninga 206 000 kr, mot 209 000 kr året før. Etter ekstraordinær avskriving gav dette eit samla overskot på 40 000 kr, mot 162 000 kr i 2010.

Netto matsal utgjorde 62 % av omsetninga i kafeen, mot 56 % året før. Boksalet stod for 38 % av omsetninga i butikken, mot 39 % året før. Sett under eitt fordelte bruttoomsetninga seg som vist i figur 8.

Med 527 ordrar stod nettbutikken for 22 % av brutto omsetning i butikken, mot 19 % året før.

Figur 8. Prosentfordeling omsetning butikk og kafé

Også i 2011 var Ivar Aasen-boksaren den store salssuksessen i butikken.

Kafeen og butikken er framleis ein viktig og integrert del av det samla publikumstilbodet, og for eigeninntektene våre. Berre 38 000 kr av marknadsføringskostnadene blei førte på kafeen og butikken direkte, mot 46 000 kr året før.

11.1 Kafé

Omsetninga i kafeen auka med 23 % frå 754 000 kr i 2010 til 926 000 kr i 2011. Av dette utgjorde internomsetninga 160 000 kr, mot 137 000 kr året før. Drifta gav eit overskot på 36 000 kr, mot eit underskot på 33 000 kr året før.

Kostnadsfaktoren viser kor mange prosent varekjøp utgjør av omsetninga. Denne faktoren har vi halde låg i mange år. Høg omsetning og god kostnadsstyring gav den særleg låge kostnadsfaktoren på 31 %, mot 32 % i 2010.

Jamført med omsetninga var derimot lønskostnadene høge også i 2011. Prispresset frå konkurrerande tilbod med andre krav til matproduksjon enn våre gjorde det framleis vanskeleg å ta dei prisane vi burde ha.

Programansvarleg og kjøkkenleiar samarbeidde også i 2011 om kafétilbod ved kulturarrangementa. Røynslene tyder på at det er vanskeleg å etablere ein kultur for kafébesøk ved arrangement her i området.

Vårsesongen var den dårlegaste delen av 2011 for kafeen. Januar-mai omsette kafeen brutto for 176 000 kt, mot 252 000 kr året før.

Omsetninga i sommarsesongen juni–august auka derimot frå 250 000 kr i 2010 til 295 000 kr i 2011. Også dette året handterte sommarvikarane kafeen i ferien til kjøkkenleiararen. Dette reduserte personalkostnadene, men gjorde det likevel mogleg å gi publikum eit godt tilbod.

I sommaromsetninga var festspeldagane også i 2011 høgdepunktet. Brutto omsette kafeen då for 124 000, utanom internomsetning, mot 136 000 kr i 2010.

Haustsesongen blei særleg god for kafeen. September–desember omsette kafeen brutto for 267 000 kr, mot 190 000 kr året før.

Som før var kafeen alltid open med mattilbod når Ivar Aasen-tunet var ope. Også i 2011 har vi prøvd å tilby ein variert meny med mat av høg kvalitet, laga av gode råvarer og minst mogleg halvfabrikata. På gruppe- og utleigemenyen har vi fleire rettar med lokal vinkling: Laks med lokal vri i form av Snøfrisk frå Ørsta, brennsnut med heimebaka flatbrød frå Aasen-garden, rjomegraut med spekemorr frå Johs. Jakobsen i Volda osv. I staden for middag tilbyd vi smakfulle smårettar i tillegg til kaker, kjeks, kaffi og te.

Det har vore arbeid vidare med den visuelle profilen i kafeen, og Rolf Vatn har laga eigne tekoppar med fat til kafeen.

Kjøkkenleiararen har delteke på ulike kurs og nettverkssamlingar med fokus på kortreist, lokal kvalitetsmat. Vi er også med i reiselivssamarbeidet Hanen, der fokus på lokal mat er eitt av satsingsområda.

Sesongane varierer så mykje at det er vanskeleg å reindyrke éin stil, men vi prøver å kombinere det tradisjonelle med det moderne. Vi har utvikla ein eigen gruppemeny, og ein meny med to- og trerettarsmiddagar for ulike typar selskap.

11.2 Utleige

Inntektene frå lokalutleige til lukka og opne arrangement auka med 14 % frå 63 000 kr i 2010 til 72 000 kr i 2011. Summen er med i omsetninga for kafeen i kap. 10.1.

Talet på utleigearrangement gjekk ned frå 91 i 2010 til 83 i 2011. Gjestetalet på desse tilstellingane auka derimot med 12 % frå 3728 i 2010 til 4164 i 2011.

For den samla omsetninga og ikkje minst for resultatet for kafeen var utleigegjestene såleis svært viktige også i 2011. Utleigearrangementa var føreseielege og lette å planleggje både for innkjøp, bemanning og tidsbruk. Tilstellingane var dessutan viktige i den allmenne marknadsføringa av Ivar Aasen-tunet.

Både offentlege og private institusjonar og bedrifter nytta tilboda våre. Kafeen blir også brukt jamt meir til konfirmasjonar, fødselsdagsfeiringar og andre private arrangement. Vi mistar nokre utleigearrangement fordi vi manglar eit mellomstort møterom.

Prisane for utleigetjenester var dei same som i 2010.

Utleigebrosjyren frå 2010 vert no nytta i marknadsføringa av Ivar Aasen-tunet som *den gode møtestaden*. Det blei i 2011 utarbeidd ein presentasjon av Aasen-tunet som kurs- og møtestad i Powerpoint- og papirversjon til bruk ved kundebesøk.

Også i 2011 var Ivar Aasen-tunet ein møte- og kursstad som skilde seg ut frå andre tilbod i regionen.

11.3 Butikk

Etter rekordåret i 2010 minka omsetninga i butikken med 16 % frå 1 118 000 kr i 2010 til 966 000 kr i 2011. Av dette utgjorde internomsetninga 46 000 kr, mot 72 000 kr i 2010. Drifta gav eit overskot på 4 000 kr, mot 195 000 kr året før.

Butikken hadde ein betre sommarsesong enn i 2010, medan vår- og haustsesongane var dårlegare.

I vårsesongen januar-mai omsette butikken brutto 225 000 kr, mot 260 000 kr året før.

Omsetninga i sommarsesongen juni–august auka med 19 % frå 350 000 kr i 2010 til 416 000 kr året før. Festspeldagane var omsetninga på 148 000 kr, mot 143 000 kr året før.

I haustsesongen september–desember omsette butikken for 433 000 kr, mot 522 000 kr året før.

Kostnadsfaktoren auka frå 63 % i 2010 til 69 % i 2011. Ei viktig årsak var at vi reduserte verdien av varelageret ein god del. Som før heldt både eigenproduserte og andre varer jamt over høg kvalitet, men som før var det vanskeleg å setje prisane høgt nok.

Butikken selde bøker for 368 000 kr, mot 432 000 kr året før. Dette utgjorde 38 % av alt sal, mot 39 % i 2010. Den satsinga på barnebøker som har prega butikken i fleire år, gav mykje etterspurnad også i 2011. Bøkene *Vaffelhjarte* og *Tonje Glimmerdal* av Maria Parr har selt svært godt.

Salet av andre varer enn bøker, medrekna kommisjonssal av keramikk og smykke, minka frå 614 000 kr i 2010 til 552 000 kr i 2011 utanom internomsetninga. Den store suksessen Ivar Aasen-boksaren stod for ein god del av salet også i 2011.

Butikken tok også i 2011 inn bøker og musikk av utøvarar i kulturprogram og festspelprogram.

11.4 Nettbutikk

Omsetninga auka brutto frå 219 000 kr i 2010 til 229 000 kr i 2011. Dermed utgjorde omsetninga i nettbutikken 22 % av det samla butikkisalet, mot 19 % året før.

Ordretalet minka, men omsetninga per ordre auka. Ordretalet gjekk frå 569 til 527 i 2011. Kvar kunde la att kr 217,27 pr. ordre mot kr 181,85 året før.

Ved årsskiftet kunne nettkundane velje mellom over 665 varer, mot 430 ved førre årsskifte. Kvar månad var i gjennomsnitt knapt 500 gjester innom nettbutikken. Færast var der i august og september, medan julehandelen auka omsetninga monaleg i november og desember. Nettsida om Aasen-boksaren hadde også i 2011 svært mange

visingar. Framleis gjeld det å få desse kundane med vidare til andre tilbod på nettstaden.

11.5 Vareprofil

Ved årsskiftet hadde butikken 558 varer på lager, mot 488 året før. Kassesystemet vert stadig meir innarbeidd, og ved årsskiftet 2010- 2011 var alle varer innlagde. Dette gir betre oversyn over varelageret og lettar varreteljinga, men også nokre problem.

Eit tredje parti med 2000 Aasen-boksarar blei levert våren 2011. Dermed har vi produsert 5000 eksemplar av denne slageren.

Festspelkruset 2011 hadde originaltekst av festspeldiktaren Bjørn Sortland. Vi kunne dermed tilby i alt ni festspelkrus med unike tekstar. Vi laga tre festspel-t-skjorter i mange modellar og storleikar, og det heile blei for mykje. Handlenettet med festspelmotivet med hjarte og penn vart diverre ingen suksess. Gullsmed Kathrine Berg laga ein unik kolleksjon med Kjærleikssmykke til festspela, og vi etablerte samarbeid med keramikar Ingvild Seljeseth Winters i Ulvik om keramikkrus med tekstar av Olav H. Hauge.

Vi utvikla fleire andre nye produkt, som ølglass med eit sitat frå Aasens dagbok, ryggsekk og samanleggbart sitjeunderlag med Aasen-ordtak, og Lurivar-tatoveringar for born. Vi fekk laga asjettar til cappuccinokoppane med Aasen-skrift, slik at vi no kan tilby heile servise.

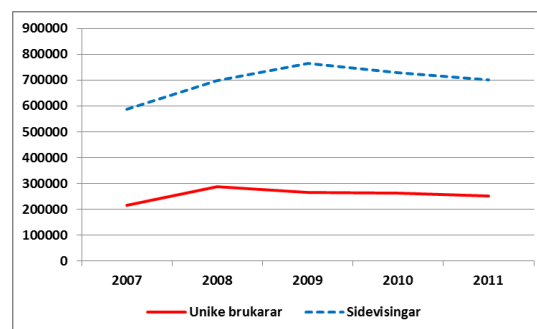
Butikkeksponeringa kom vi diverre ikkje vidare med i 2011.

12 Nettstadene

Nettstadene hadde i alt 250 094 unike brukarar, mot 261 352 året før. Desse såg på 701 505 sider, mot 727 878 året før.

Publikum kunne velje mellom 11 790 tekstdokument på nettstadene, mot 10 100 året før. Nytt av året var nettstaden haugesenteret.no, som vi overtok og lanserte i ny grafisk form med nytt innhald 22.9.

Figur 9. Unike brukarar og viste sider på nettstadene 2007–2011

12.1 aasentunet.no

Nettstaden www.aasentunet.no blei opna 26.4.2000, to månader før Ivar Aasen-tunet blei opna. Ved utgangen av 2011 inneheldt nettstaden 10 040 tekstdokument, mot 9550 ved førre årsskiftet.

12.2 tunkatten.no

Tunkatten.no er eit aktiviserande formidlingstilbod for born i alderen 5–12 år med nynorsk språk og litteratur. Nettstaden blei opna 12.9.2006 og inneheldt ved årsskiftet litt over 350 dokument.

Nettstaden inneheld mellom anna ni forteljingar om tunkatten Lurivar, skrive av ni ulike forfattarar, og 69 nynorske songar med lydfile og notar i «Tunkattens songbok». Hausten 2011 tok arbeidet til med å utvikle ein heilt ny nettstad for tunkatten.no. Den nye nettstaden blir lansert våren 2012.

12.3 garborgnett.no

Nynorsk kultursentrum tok i 2002 over garborgnett.no frå Stiftinga Garborg-året 2001. Nettstaden inneheldt om lag 200 dokument og var eit temabasert oppgåvetilbod for skulen. Vi la ned nettstaden 1.7.2011 og overførte innhaldet til Garborg-senteret.

12.4 haugesenteret.no

Vi nyopna haugesenteret.no 22.9.2011 med same administrasjonssystem som dei andre nettstadene og med same grafiske profil som aasentunet.no. Nettstaden inneheldt 400 dokument ved utgangen av året.

Vi publiserte meir innhald i 2011, ikkje minst daglege sitat frå Hauges dagbøker.

12.5 Besøk og bruk

År for år har vi bygt ut nettstaden i retning av å bli den sentrale nettstaden for påliteleg og oppdatert informasjon om nynorsk skriftkultur. Vi tek også mål av oss til at den skal vere betre enn gjengs offentleg standard for nettstader.

Det faglege inn haldet er ein svært viktig del av nettstadene, og dei største brukarane er skular over heile landet. Mange elevar, studentar, lærarar og andre fagfolk finn tilbod på nettstadene våre som dei ikkje finn andre stader. Det er også grunnen til at sidene om Ivar Aasens liv og verk var det mest populære området på nettstadene i 2011. Her hadde vi 17 160 gjester på opningssida, mot 19 200 året før. «Nytt frå Ivar Aasen-tunet» hadde 11 174 brukarar. Tilboda «Aktivitatar og spel» (11 185) og «Tunkattens songbok» (10 758) på tunkatten.no var dei to andre i kvartetten av mest brukte sider på nettstadene.

Songboka tilbyr nedlasting og avspeling av lydfiler med songane. I 2011 gav dette 32 992 avspelingar og 8 495 nedlastingar, mot høvesvis 32 300 og 14 200 året før. Den mest populære songen var «Mellom bakkar og berg», som blei spelt av eller lasta ned 1744 gonger, mot 3504 året før.

Frå og med 22.9.2011 hadde haugesenteret.no 2815 unike brukarar og 5033 sidevisingar i 2011.

Over halvparten av brukarane eller 59 % kom til nettstadene gjennom søkjemotorar som Google, Kvasir og Bing. 21 % kom direkte inn på nettstadene, medan 20 % kom via peikarar frå andre. Tilsvarande tal for 2010 var 54 %, 27 % og 19 %.

Kvar nettgjest såg i gjennomsnitt på 3,2 sider i 2011, mot 2,8 sider året før.

2.6 Litteratur

Fedraheimen er den største samla tekstmengda som har blitt publisert på litteratursidene til no. Ved utgangen av året var om lag 4970 artiklar frå 15årgangar publiserte.

Det meste frå Ivar Aasens hand er tilgjengeleg. Rekna som enkeltdokument hadde vi publisert over 600 digitale tekstar av

Ivar Aasen ved årsskiftet. Til no har vi også publisert 15 artiklar og dikt om Aasens liv og verk.

Litteratursidene blei opna i 2001, då under namnet Nettbiblioteket. Dette er og skal vere den mest omfattande dokumentasjonen på Internett av tekstar på nynorsk.

Til no har vi bygt opp desse sidene ved at vi har gått over gjerdet der det har vore lågast, til dømes med dugnadsprosjekt, og der det har vore midlar å hente til publisering. Vi har konsentrert publiseringa om tekstar som har falle i det fri opphavsrettsleg. I 2011 ville det seie forfattarar som døyddde før utgangen av 1940. Langt dei fleste tekstane skriv seg frå før 1920.

Litteratursidene inneheld difor både sentrale og kuriøse tekstar frå den nynorske kulturhistoria. Det kuriøse ligg særleg i utvalet av forfattarar, som til no har vore nokså vilkårleg.

Til Blix-jubileet i februar fornøya vi utsjånad og litt innhald på litteratursidene, mellom anna med meir bruk av bilete i opplistinga av forfattarar. Med Blix som døme har vi laga ein mal for meir innhald om kvar forfattar i form av biografisk artikkel frå Allkunne, fleire peikarar til artiklar om forfattaren, og peikar til temautstillingar der slike finst.

Nettportalen digitaltmuseum.no har vore i drift ei stund. Dette er formidlingsdelen av programmet Primus, som musea bruker til registrering av gjenstandar. I september publiserte vi foto av alle dei registrerte gjenstandane etter Ivar Aasen, 227 i talet. Slik publisering gir meir kontakt med publikum, som også lett kan gi oss eventuell tilleggsinformasjon om gjenstandane.

Gjennom prosjektet *Alfa – inngangar til norsk litteratur* får også litteratursidene tekstar frå fleire nolevande eller nyare forfattarar. Prosjektet er støtta av Norsk kulturråd.

12.7 Allkunne

Driftsinntektene var på 3,2 millionar kr, mot 2,3 millionar kr året før. Eingongshonorar til forfattarar og fagkonsulentar utgjorde 356 000 kr. Drifta gav eit overskot på 18 000

kr, som året før. Ubrukte midlar på 1,4 millionar kr blei overførte til 2012.

Ved utgangen av året hadde Allkunne publisert 2199 artiklar. 1343 artiklar var originalskrivne for Allkunne, medan 856 var omsette frå Caplex.

Bruken auka med 14 % i 2011: Allkunne hadde 40 500 unike brukarar som såg på 125 000 sider.

I styret sat Kari Bjørke (styreleiar), Magni Hjertenes Flyum og Tom Skovdahl. Dagleg leiar var Linda Halse Digernes (vikariat til 31.10.), Audhild Gregoriusdotter Rotevatn frå 1.11. Stina Aasen Lødemel og Siri Beate Gjede var ekstra prosjektmedarbeidarar.

I redaksjonen sat Ottar Grepstad (hovudredaktør), forfattar og historikar Aina Basso, frilansjournalist og realvitar Kjerstin Gjengetal, bibliotekleiar Kirsti Langstøyl, lektor Vibeke Lauritsen og sjefredaktør Sverre Tusvik.

Redaksjonen arbeidde særleg med redaksjonell utvikling, vurdering av manuskript, planlegging for omsetjing og oppdatering av 32 000 artiklar frå Caplex, og strategiske prioriteringar.

13 Kommunikasjon

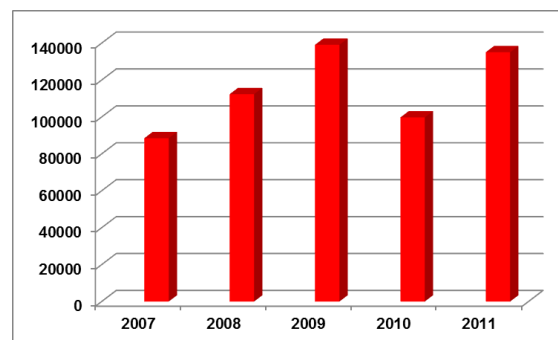
Vi brukte 1 038 000 i marknadsføring, mot 663 000 kr året før. Dette utgjorde 5,8 % av samla driftskostnader, mot 4,5 % i 2010. Den store auken var i tråd med budsjettet.

Administrasjonen praktiserte også i 2011 open informasjon og svara på alle dei spørsmåla som kom. Styresmaktene slo i 2000 fast at offentleglova ikkje gjeld for oss, men vi har sidan 2004 praktisert meiroffentlegheit, blant anna med offentleg tilgjengeleg postjournal og offentleggjering av vedtaksprotokollar frå styre og råd. Vi tek også omsyn til arkivlova med tanke på det privatarkivet Aasen-tunet representerer.

Det samla opplaget for trykksaker i 2011 var 135 050, mot 99 750 eksemplar året før. Av dette stod Hauge-senteret for 29 800 eksemplar, Ivar Aasen-tunet for 105 250.

Frå hausten 2011 tok vi til å posisjonere Ivar Aasen-tunet i den utvida regionsmarknaden som følgjer med opninga av Kvivsvegen hausten 2012.

Figur 10. Opplag trykksaker 2007–2011

13.1 Presse og kringkasting

Vi sende i 2011 ut 74 pressemeldingar, mot om lag 1090 året før. Dei aller fleste blei også publiserte på nettstaden.

Som tidlegare år førte vi ein aktiv informasjonspolitikk med pressemeldingar og annonsar for alle arrangement. Vi sende også ut pressemeldingar om sentrale kulturpolitiske spørsmål og fagartiklar til dagspresse og tidsskrift.

Festspelprogrammet blei lansert med eigen pressekonferanse i Aasen-tunet, der festspeldiktar Bjørn Sortland var med.

I samarbeid med Noregs Mållag og LNK abonnerte vi på medieklipp frå Retriever.

13.2 Trykksaker

I 2011 gav Aasen-tunet ut to utgåver av meldingsbladet *Symra*, i januar og september. Begge utgåvene blei trykte i 19 000 eksemplar, mot 18 500 året før. Bladet blei distribuert både etter faste adresselister og til alle husstandane i Eid, Hareid, Herøy, Sande, Ulstein, Vanylven, Volda og Ørsta.

Dei nynorske festspela hadde i 2011 same grafiske profilen på alle trykksakene. Kib & Moritz i Volda utforma plakaten, og motivet blei også nytta til brosjyre, programavis, annonsar, festspelbanner og flagg til sentrumsgatene. Vi laga også t-skjorter med tre ulike motiv/sitat: Ordet *Kjærleik* på seks språk, "Berre ikkje alt no blir pinleg og teit"

og «Visuell karamell» - dei to siste frå festspeldiktar Bjørn Sortland.

Festspelavisa var som tidlegare år ei eigenprodusert avis på 28 sider i fire fargar i tabloidformat. Avisa blei trykt i 38 000 eksemplar og distribuert som istikk i heile opplaget til Sunnmørsposten 10.6, og lagd ut i butikkar og andre samlingsstader i regionen.

Programfaldar blei sendt til alle husstandane i dei åtte nærmaste kommunane.

Festspelplakaten blei trykt i 2000 eksemplar i fleire format og send til mellom andre bibliotek, kulturhus og rådhus i utvalde kommunar.

Sommarsesongen i Ivar Aasen-tunet blei marknadsført med eigen plakat. Denne blei hengt opp lokalt og elles distribuert til utvalde nynorskkommunar, turistinformasjonar.

Hauge-senteret gav ut to utgåver av det nye meldingsbladet *Onen*, mars i 16 000 eksemplar og oktober i 13 800 eksemplar. Bladet blei sendt ut til alle husstandane i Ulvik, Granvin, Eidfjord, Jondal, Ullensvang, Odda, Kvam og Voss.

13.3 Annonsering

Alle kulturarrangement i Ivar Aasen-tunet blei annonserte i lokalavisene Møre, Møre-Nytt og Vikebladet, i fleire annonsar i Vestlandsnytt og Sunnmørsposten, og i einskilde andre lokalaviser på Sunnmøre.

For Dei nynorske festspela satsa vi noko på riksannonsering i 2011 enn året før, og vi brukte litt mindre til lokal annonsering.

Ivar Aasen-tunet var også i 2011 med i Ørsta Reiselivslag og Destinasjon Ålesund & Sunnmøre si marknadsføring av regionen og hadde både redaksjonell omtale og egne lysingar i deira trykksaker. Vi var dessutan med i to-tre nettkatalogar med oversyn over museum og/eller kulturreisemål.

I heile 2011 hadde Ivar Aasen-tunet fast reklameplass til ein plakat i lyskasse på ferja mellom Volda og Folkestad og på begge ferjene mellom Festøya og Solavågen.

Til arrangementa Hauge-senteret trykte vi opp plakatar som blei spreidde i nærmil-

jøet. Arrangementa blei annonserte i Avisen Hordaland og på gratissida «Det skjer» i Bergens Tidende.

13.4 Sosiale medium

Ivar Aasen-tunet brukte Facebook, Twitter og YouTube aktivt i marknadsføringa i 2011. Sidene for Ivar Aasen-tunet og Festspela på Facebook blei mellom anna brukte til å spreie informasjon om dei fleste arrangementa.

Meldingskanalen Twitter blei i 2011 mest brukt for å skape merksemd om Ivar Aasen-tunet, gjennom å publisere ordtak frå Ivar Aasens samling.

Olav H. Hauge-senteret nytta i liten grad Facebook i 2011 og ved utgangen av året hadde ikkje Hauge-senteret eigen Twitter-konto.

13.5 Reiselivssamarbeid

Som medlem i Ørsta reiselivslag og i Destinasjon Ålesund og Sunnmøre (DÅS) var Ivar Aasen-tunet mellom anna vore med i reise-målskatalogar frå FjordNorge. i tillegg blei Aasen-tunet nemnt som reisemål i brosjyrar og anna trykt materiell frå reiselivslaga.

DÅS bruker svært lite nynorsk og bryt dermed med dei føresetnadene vi la til grunn ved innmeldinga i 2004. Saka blei drøfta i styret i 2011 og blir følgt opp.

Ivar Aasen-tunet er med på fleire samarbeidsprosjekt for marknadsføring av reiseliv. Det siste i rekkja blir kalla "Kapp det gode liv" og skal marknadsføre reiselivsbedrifter på Søre Sunnmøre og i Nordfjord. Dette er eitt av få marknadsføringsprosjekt der initiativtakarane insisterer på at alle som er med, skal tene pengar på prosjektet – elles er det bortkasta. Desse klare haldningane har også fått svært mange til å vere med, og det gir prosjektet større tyngd enn liknande prosjekt vi har vore med på.

Ivar Aasen-tunet er også med på reiserute-prosjektet Fjordstreif. Dette er eit reiserute-prosjekt som blei etablert i 2011 i regi av Hanen, interesseorganisasjonen for bygdeturisme, gardsmat og innlandsfiske i Noreg. Bedriftene er fordelt på fire geografisk av-

grensa reiseruter- Ivar Aasen-tunet høyrer til reisrutene «Frå Trollstigen til Stadthavet» og «Frå Stadthavet til Trollheimen».

Olav H. Hauge-senteret blei i 2011 medlem i Destinasjon Hardanger Fjord og Ulvik destinasjon og blei kort nemnt i Hardanger Guiden 2011.

13.6 Logo- og profilprogram

Arbeid med nytt logo- og profilprogram blei sett i gang i januar 2011. Etter lukka anbuds-
runde mellom tre tilbydarar fall valet på InMedia, Nordfjordeid. Styret vedtok logoane i desember 2011 og samla profilprogram i januar 2012.

14 Gjester

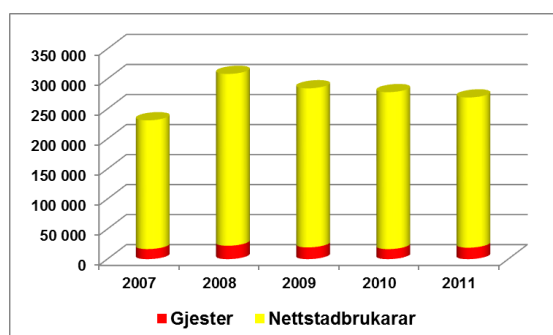
Nynorsk kultursentrum auka gjestetallet med 10 % frå 16 690 i 2010 til 18 393 i 2011.

Ivar Aasen-tunet hadde 18 136 gjester, medan Olav H. Hauge-senteret hadde 257.

6646 gjesta utstillingane – dette inkluderer 2742 gjester på skuleturnear, medan 11 748 var på arrangement.

Ein mykje større del av gjestene våre er born og unge enn det som er vanleg ved norske museum, og 1 av 15 som bruker norske museumsnettstader bruker ein av nettstadene våre.

Figur 11. Gjester og nettstadbrukarar 2007–2011

Frå og med 2000 har Nynorsk kultursentrum til no hatt 221 676 gjester.

14.1 Gjesteprofil

Museumsstatistikken frå Norsk kulturråd for 2010 er den nyaste tilgjengelege.

Seks museumseiningar i Møre og Romsdal hadde i 2010 251 262gjester. Av dette stod Nynorsk kultursentrum for 6,6 %, mot 7,7 % i 2009, og vi hadde 54 % av alle nettstadgjester i fylket, mot 65 % i 2009. Av nettstadene for kulturhistoriske museum i Noreg stod vi for 7,3 % av alle brukarane i 2010, mot 5 % i 2009.

Tabell 1. Prosentfordeling gjester etter aktivitet 2007–2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Kulturprogram	15	13	13	11	16
Festspela	37	28	29	36	35
Utleige	13	14	20	15	16
Utstillingar	35	45	38	39	33
Sum	100	100	100	101	101

20 % av gjestene våre deltok i 2010 i pedagogisk verksemd for barn og unge, mot 4 % for heile fylket og 9 % for alle museum i landet. Tilsvarende tal for 2009 var 21 %, 15 % og 10 %.

Tabell 1 syner både at gjesteprofilen endrar seg med tida og at svingingane er store frå år til år. Den største endringa frå 2010 til 2011 var at Utstillingar stod for ein minskande del av gjestetallet, trass i at skuleturneane auka dette året.

Tabell 2. Prosentfordeling gjester etter sesong 2008–2011

	Vår	Sommar	Høst
2007	21	49	30
2008	37	38	26
2009	36	48	16
2010	31	49	20
2011	26	45	29

Tabell 2 syner at fordelinga av gjester mellom sesongane svingar over tid. Vårseongen 2011 var svak, medan høstseongen var ein av dei beste like sidan opninga i 2000. Nesten halvparten av gjestene kom i sommarseongen medrekna Dei nynorske festspela, men aktivitetsprofilen vår gjer at

gjestene kjem meir jamt gjennom året enn tilfellet er for mange andre museum.

14.2 Gjesteundersøking

Som i 2007 og 2009 gjennomførte vi publikumsundersøking under Dei nynorske festspela med faste spørsmål. Undersøkinga viste dei same tendensane som tidlegare år.

Gjennomsnittsalderen i undersøkinga var 51 år. Born blei ikkje spurde, og difor gir undersøkinga eit misvisande aldersbilete.

Vi hadde gjester frå 14 fylke, fleire utanfrå Møre og Romsdal enn før, og fleire langvegsfarande.

Fire av ti vaksne gjester var tilsette i offentleg sektor, tre av ti i privat sektor. Heile åtte av ti hadde høgare utdanning, mot om lag fem av ti blant alle innbyggjarane i landet.

Tre av fire var anten svært nøgde eller ganske nøgde med Festspela. Det var programmet dei fleste framheva, og det vesle som fanst av misnøye, gjaldt prisar og informasjon (men fire av ti henta ikkje informasjon om Festspela frå Internett).

Gjestene var her lengre enn før, gjekk likevel ikkje på mange fleire arrangement, og nesten alle var her i privat ærend.

Også i 2011 var ein tredel av gjestene nye, og som før sa ein av tre at dei ikkje visste om dei kom att neste år. Kvar fjerde festspelgjest var i Aasen-tunet for første gong i 2011.

14.3 Opningstider

Opningstidene for Ivar Aasen-tunet har, med små justeringar, vore dei same sidan opningssesongen, med utvida opningstider under Dei nynorske festspela, og ope enkelte dagar i dei store høgtidene.

16. august – 14. juni: måndag – fredag 10–16, søndag 12–17.

15. juni – 15. august: måndag – fredag 10–17, laurdag og søndag 12–17

Ivar Aasen-tunet var ope 306 dagar i 2011 mot 310 i 2010. Av dette var 92 dagar utan besøk på arrangement eller i utstillingar, mot 104 året før. Gjester i butikken eller kafeen kjem utanom.

Olav H. Hauge-senteret var tilgjengeleg for publikum måndag – fredag 10–16, med omvisingar etter avtale.

14.4 Billettprisar

Prismodellen frå opningssesongen blei ført vidare også i 2011, med uendra prisar per person:

- Vaksne 70,00
- Barn (6–16), honnør, student 35,00
- Familie (inntil to vaksne) 150,00
- Grupper (minst 15 personar) 35,00
- Skuleklassar 20,00
- Utstillingar i Galleriet 30,00
- NAF-medlemer ("Show your card") 35,00
- Tillegg utanom opningstid 25,00

Under Festspela hadde alle gjester fritt tilgjenge i basisutstillinga.

Vi har like sidan opningssesongen lagt vekt på å venje publikum til at kvalitet kostar og at dei skal få valuta for pengane. Over tid må difor prisane justerast oppover. Samstundes skal tilbodet vårt romme høveleg mange arrangement som er gratis eller kostar svært lite. For arrangement varierte prisane frå 0 til 350 kr.

Under Festspela hadde vi som før om åra både gratistilbod, svært rimelege arrangement og nokre dyrare. Publikum kunne løyse festspelpass til 1300 kr som gav tilgjenge til alle arrangement

14.5 iTicket

Billettsalet gjennom iTicket auka med 60 % frå 149 000 kr i 2010 til 238 000 kr. Dette utgjorde 36 % av det samla billettsalet til kulturprogram og festspel, mot 28 % i 2010.

Gjennom iTicket kunne publikum over heile verda kjøpe billettar på Intrnett til alle arrangement i Ivar Aasen-tunet via vår eigen nettstad eller billettuka.no. Desse kunne hentast hos Narvesen eller 7-Eleven. Publikum kan førebels ikkje skrive ut billettane sjølve, og dei må vere registrerte kundar. Dette held att på bruken av tenesta.

15 Økonomi

Inntektene minka auka med 25 % frå 15,0 millionar kr i 2010 til 18,8 millionar kr i 2011. Drifts-kostnadene auka med 22 % frå 14,7 millionar kr i 2010 til 18,0 millionar kr i 2011.

Ivar Aasen-tunet stod for 76 % av inntektene, Olav H. Hauge-senteret for 8 %, medan Felles-avdelinga forvalta 16 %.

15.1 Investeringar

Investeringane i 2011 konsentrerte om vanleg vedlikehald, ombygging biblioteket i Ivar Aasen-tunet og innføring av nytt ikt-system. Ombygginga av biblioteket gav tre nye, fullgode arbeidsplassar og blei utført som ein estetisk integrert del av arkitekturen i Ivar Aasen-tunet.

15.2 Drift

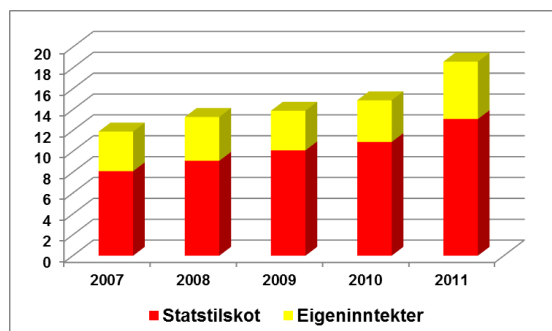
Inntektene har auka markert nesten kvart år. Det gjorde dei også i 2011.

Rekneskapsført statstilskot auka med 19 % frå 11,0 millionar kr til 13,1 millionar kr i 2011.

Eigeninntektene er alle inntekter utanom ordinært driftstilskot frå staten. Desse auka med 39 % frå 4 025 000 kr i 2010 til 5 552 000 kr i 2011.

Av eigeninntektene auka offentlege prosjekt- og driftstilskot frå fylkeskommunar og kommunar frå 318 000 kr til 1 177 000 kr i 2011. Billettsal, sal av varer og tenester, utleige og sponsoravtalar m.m. utgjør marknadsinntektene. Desse auka med 20 % frå 3 599 000 kr i 2010 til 4 325 000 kr i 2011.

Figur 12. Statstilskot og eigeninntekter i mill. kr 2007–2011

Driftstilskot frå staten inkludert midlar til Vinjefondet utgjorde 30 % av samla inntekter, mot 27 % året før. Andre offentlege tilskot stod for 6 % av inntektene, mot 2 % året før. Marknadsinntektene utgjorde 23 % av alle inntekter, mot 24 % året før. Det vil seie at marknadsinntektene auka nesten like mykje som andre inntekter i 2011 og at Nynorsk kultursentrum no følgjer opp fleire inntektskilder enn før.

Billettinntektene auka med 14 % frå 666 000 kr i 2010 til 760 000 kr i 2011. Dette utgjorde 4,1 % av driftsinntektene, mot 4,4 % året før.

Tabell 3. Prosentfordeling kassaomsetning 2007–2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Billetter utstilling	8	8	7	5	4
Billetter arrangement	28	23	18	20	24
Butikk	30	32	37	45	38
Kafé og utleige	34	36	38	29	34
I alt	100	100	99	100	100

Bruttoomsetninga over kassa passerte rekordnivået frå året før og enda på nær 2,8 millionar kr i 2011. I tabell 3 er omsetninga fordelt på dei ulike driftsområda. Fordelinga skiftar frå år til år, men billettinntekter frå utstillingar har utgjort ein jamt minkande del dei siste åra.

Kostnadene auka like mykje som inntektene i prosent.

Samla lønskostnader auka med nær 10 %, men utgjorde framleis om lag berre halvparten av driftskostnadene: 46 % i 2011 mot 51 % i 2010. Dette inkluderer utøvarhonorar. Den reduserte prosentdelen kjem av at fleire stillingar var ledige delar av året.

På driftssida var omlegginga til nytt ikt-system den viktigaste endringa. Vi utførte planlagt vedlikehald i 2011 og var a jour med dette arbeidet ved årsskiftet.

Varelageret hadde ved utgangen av året ein verdi på 389 000 kr, mot 354 000 kr i 2010. Vi vil ikkje byggje opp fiktive verdier. Ved årsskiftet reduserte vi difor varelageret med 25 000 kr i ukurans, mot 33 000 kr i 2010. I tillegg gjorde vi ei ekstraordinær

nedskriving på 27 600 kr. Etter dette utgjorde verdien av butikklageret 37 % av nettoomsetninga i butikken, mot 29 % i 2010.

15.3 Drifts- og prosjekttilskot

Kulturdepartementet løyvde i alt 12 268 000 kr til drifta i 2011. Dette inkluderer 500 000 kr til Vinjefondet og øyremerkte sum til Olav H. Hauge-senteret.

Til Olav H. Hauge-senteret løyvde Kulturdepartementet 1 000 000 kr, Hordaland fylkeskommune 407 000 kr og Ulvik herad 522 000 kr – medrekna verdien av husleige på 132 000 kr.

Vi inntektsførte 242 000 kr i prosjekttilskot mot 313 000 kr i 2010:

- Møre og Romsdal fylke: 120 000 kr til Dei nynorske festspela og 12 000 til barnehageproduksjon Den kulturelle skulesekken
- Volda kommune: 55 000 kr til Dei nynorske festspela
- Ørsta kommune: 55 000 kr til Dei nynorske festspela

Hordaland fylkeskommune løyvde i 2011 850 000 kr over tre år til basisutstilling og nettstad ved Olav H. Hauge-senteret. Summen blir etter planen inntektsført over fleire år frå 2012.

15.4 Samarbeidsavtalar

Vi hadde i 2011 gode og langsiktige sponso-
ravtalar med tre samarbeidspartar: Sunnmørsposten, Sparebank1 Søre Sunnmøre og Tussa. Rekneskapsførte inntekter frå desse avtalane utgjorde 357 000 kr mot 390 000 kr i 2009.

Dei nynorske festspela hadde 36 samarbeidspartnarar, mot 33 i 2010. Medrekna kulturprogrammet hadde vi 72 samarbeidspartnarar i 2011, mot 58 året før:

AMFI Ørsta, Aschehoug & Co, Asker Museum, Bakketun, Bama, Bibelselskapet, biblioteka i Nordhordland, Bjørke gren-
dalag, Bil & Gummiservice, Blåmann Barne-
bokklubb, Bondens Marknad, Brudevoll kjøtt AS, Coca Cola, Det Grøne Treet, Det Norske Samlaget, Elias Blix-jubileet 2011, Fjord 1 Buss Møre, Forlaget Skald, Friele,

Fugl Fønix kaffibar, Hjørundfjorden kulturvernlag, Hotell Ivar Aasen, Høgskulen i Volda, Ivar Aasen-instituttet, Jazzklubben Volda Ørsta, Jølster bibliotek, Kafé Fru Svendsen, Kontaktpunktet, Kreative Søre Sunnmøre, Kyrkjemusikkveke i Volda, Lydkjelleren, Møre folkehøgskule, Møre og Romsdal arkitektforening, Møre og Romsdal bispedøme, Møre og Romsdal fylkesbibliotek, Møre og Romsdal fylkeskommune, Nabolaget, Norsk Botanisk Forening, Norsk Forfattersentrum, NRK Nynorsk mediesenter, Nyttvekstforeningen i Ålesund, Odda bibliotek, Ole Ringdal as, Petter Dass-museet, Rikskonsertane, Rasmus Løland-markeringa 2007–2011, Rogaland fylkeskommune, Ryfylkemuseet, Sivert Aarflot-museet, Sjømannskirka i London, Sogn og Fjordane arkitektlag, Sogn og Fjordane fylkeskommune, Språkrådet, Studenthuset Rokken, Telemark Museum, Tine Meierier Ørsta, Tromsø Mållag, Tuns Bakeri, Venelaget Olav H. Hauge, Volda Bil, Volda elektriske mylne, Volda Hagelag, Volda handelsforening, Volda kommune, Volda sokneråd, Volda sogelag, Volda omsorgssenter, Westres bakeri, Ørsta handels- og serviceforeining, Ørsta kommune, Ørsta kunstlag, Ørsta og Volda ballettskule og Ørsta sokneråd.

Nynorsk kultursentrum takkar alle samarbeidspartnarane!

15.5 Samfunnsrekneskap

Den kulturøkonomiske verdien av institusjonar som vår er stor. Nynorsk kultursentrum skapte verdiar for mange i 2011:

- 1 716 000 kr i skattetrekk og 1 008 000 kr i arbeidsgivaravgift, til saman 2 724 000 kr, mot vel 2,4 millionar kr i 2010. Dette utgjorde 15 % av samla kostnader, mot 17 % i 2010
- 8,2 millionar kr i bruttoløn og sosiale kostnader, mot 7,5 millionar kr i 2010
- 1 204 000 kr i honorar til utøvarar ved kulturarrangement, Dei nynorske festspela og elevprogram, mot 830 000 kr i 2010

- Lønsoppgåver for 70 lønsmottakarar i 21 kommunar, mot 55 lønsmottakarar i 16 kommunar i 2010

Frå og med 2000 har Nynorsk kultursentrum betalt løn til personar busette i 130 kommunar spreidde over alle fylka.

16 Retning 2018

Nynorsk kultursentrum førte vidare det omfattande kulturpolitiske arbeidet sitt i 2011. I tråd med visjonsdokumentet utvida vi perspektiva for verksemda vår samstundes som vi heldt fast ved posisjonen vår som ein sjølvstendig kulturinstitusjon.

Mykje av vår forståing av den norske språk- og kultursituasjonen låg til grunn for den språkmeldinga frå regjeringa Stoltenberg som eit breitt fleirtal i Stortinget slutta seg til våren 2009.

Både årstalen og andre tiltak dokumenterte at det trengst sterke og målretta tiltak for at born med nynorskbakgrunn skal få den språklege sjølvkjensla dei treng og fortener.

I tillegg til eiga institusjonsutvikling prioriterer vi arbeid på desse seks områda:

1. Dialog med mange land og kulturar
2. Oppfølging av språkmeldinga *Mål og mening*
3. Språk i barnehøgda
4. Digital nynorsk
5. Opplæringspolitikk for nynorsk
6. Moderne argumentasjon

16.1 Utvikling i Nynorsk kultursentrum

Nynorsk kultursentrum kan gjerne bli ein større organisasjon, men etablerte tiltak må ha passert sine milepålar før nye større tiltak blir ein del av porteføljen. Det er strategisk bra for oss å få fotfeste fleire stader i landet. Vi er no organiserte slik at det etter måten er lett å integrere nye einingar i drifta.

Arbeid for kulturelt mangfald har ein eigenverdi for ein institusjon som vår. Mangfaldåret 2008 fekk diverre lite å seie for ei utvida forståing av det norske kulturelle

mangfaldet. Vi fører vidare arbeidet med å utvide forståinga av det norske og dokumentere det tradisjonelle norske kulturelle mangfaldet.

Fagleg, økonomisk og praktisk er det krevjande å drive ein nasjonal institusjon utanfor hovudstaden. Både massemedia og publikum har lett for å oppfatte slike institusjonar som lokale, sjølv om ein nasjonal institusjon i Oslo kan ha eit like avgrensa nedslagsfelt.

Kvalitet i alle ledd skal vere kjennemerke for verksemd i regi av Nynorsk kultursentrum.

Vi skal ha nasjonal spisskompetanse på dokumentasjon på nynorsk om nynorsk, med særleg vekt på kulturhistorie i vid tyding, det regionale og det biografiske. Vi skal vere tilgjengelege, synlege og til nytte for nynorskbrukarane og for andre som ønskjer å bruke tenestene og kunnskapen vår.

Vi vil ikkje ha noko skarpt skilje mellom formidling og fagleg arbeid, eller mellom dokumentasjon og oppleving.

Verdien av publikumstilbodet må målast i meir enn gjestetal. Både arrangement, utstillingar og tilbodet i kafé og butikk skal halde høg kvalitet. Vi utviklar ein god del tilbod vi er åleine om. Ein del arrangement og utstillingar skal ha gjenbruksverdi, slik at dei kjem til nytte i det vidare faglege arbeidet.

Rådet har ved fleire høve streka under at vidare utbygging i Ivar Aasen-tunet bør vere ei av dei nynorske hovudsakene for det komande tiåret.

Ivar Aasen-tunet er generelt i god stand. Etterspurnaden og aktiviteten er alt mykje større enn det ein rekna med då institusjonen blei planlagd. Presset er difor stort i mange ledd. Alt dette gjer det nødvendig å avklare ei rekkje spørsmål i åra frametter:

- Utbetring av Galleriet
- Utbetring og bruk av stabburet
- Ny bygning med kjøkken og kafé
- Noko meir utbetring av Gamlevegen
- Garasje og reiskapshus

Vedlikehald av natur- og kulturlandskapet er ei kontinuerleg oppgåve.

Olav H. Hauge-senteret skal ha eit komplett tilbod frå og med 10.5.2014. Vi treng ei avklaring i 2012 om kor stor del av herads- huset senteret får disponere. Senteret får ein annan driftsprofil enn Aasen-tunet ved at det ikkje er aktuelt å drive eigen kafé. På den andre sida er Ulvik i mykje større grad enn Ørsta og Volda reisemål for mange turistar. Difor blir sommarsesongen svært viktig for Hauge-senteret. Seinast i 2013 blir forholdet mellom Ulvik Poesifestival og Olav H. Hauge-senteret avklara.

Nynorsk kultursentrum er ein av få kulturinstitusjonar som også driv eigen festival. Dei nynorske festspela er solid etablert som tverrkunstnarleg og sjangerkryssande festival med litterært og språkleg tyngdepunkt. Ved å bli verande ein mellomstor festival kan Festspela styrkje profil og særpreg. Røynslene frå drifta av denne festivalen kjem til nytte viss Nynorsk kultursentrum tek over andre festivalar seinare.

Nynorsk kultursentrum tek ikkje på seg eventuelle nye store driftsoppgåver før Hauge-senteret er etablert i 2014. På ulike måtar er vi likevel med i utviklingsarbeid både i Gildeskål, Vinje og Bergen.

Gildeskål kommune ønskjer å utvikle eit Elias Blix-senter, og vi deler røynslar og gir råd etter behov. Vinje kommune tok i 2011 initiativ til drøfting av samarbeid fram mot 200-årsjubileet for A.O. Vinje i 2018. Samarbeidet inkluderer plan for eit mogleg Vinje-senter, og drøftingane blir følgde opp i 2012. I 2011 blei vi også involverte i arbeidet med å lage eit handlingssterkt nynorskmiljø i Bergen med utgangspunkt i ei påtenkt nynorskscene ved Hordaland Teater.

16.2 Dialog med mange land og kulturar

Vi arbeider for å auke den språklege toleransen i Noreg, fremje internasjonalt samarbeid og dokumentere den norske språksituasjonen ut frå samanliknande perspektiv.

Dette skal prege kulturprogrammet og festspelprogrammet, utstillingane og andre delar av verksemda vår. På denne måten kan vi formidle erfaringar frå den språkdelte norske kulturen til andre land og kulturar,

og vi kan ta inn impulsar andre vegen. Dette vil vere med og vise at nynorsk er eit språk som andre språk, og altså alminneleggjere den norske språksituasjonen.

Vi bør vere med og utvikle meir kontakt mellom nynorske, samiske og kvenske miljø. Der er mange i sør som må ta innover seg erfaringane med språkleg og kulturelt mang-fald i Nord-Noreg. Det norske stor-samfunnet treng både den nynorske erfaringa og dei røynslene urfolk og minoritetar har gjort. Rammevilkåra våre er prinsipielt ulike, men vi har mykje å snakke om.

I første omgang følgjer vi opp kontakt med Summer Institute of Linguistics i Dallas, USA, som vi vitja i 2011. Dette er største språksenteret i verda, og samarbeidet vil vise att både i 2012 og 2013.

Vi arbeider også med å etablere eit globalt nettverk av språk- og skriftkulturmuseum. Grunnlaget for dette er dokumentasjonen *Museums of language and written culture*, som blir fullført i 2012. Dette femner om meir enn 40 slike institusjonar. Den internasjonale samarbeidsflata blir også utvida gjennom Litteraturnettverket, ICLM og det nye nettverket Literary societies and literary museums in Europe.

Frå 2011 er vi også involverte i arbeidet med å utvikle eit verdssenter for språk på Island. UNESCO gav prosjektet ein særskild status i 2011. Vår rolle vil eventuelt vere å hjelpe til med utviklinga av innhald, mellom anna på grunnlag av dei røynslene vi har gjort sidan 2000.

Både formelt med sine 23 stiftarar og gjennom ein brei praksis er Nynorsk kultursentrum ein nasjonal institusjon. Nynorsk kultursentrum spelar ei sjølv-stendig og kritisk rolle i høve til styresmaktene. I dette ligg at vi er ein aktør i den norske offentlegeita både nasjonalt, regionalt og lokalt, og kritisk og konstruktivt er med og styrkjer den nynorske skriftkulturens plass i det norske samfunnet.

Utanom Vinjefondet utøver vi ikkje forvaltningsansvar for det offentlege på arbeidsfelta våre. Tvert om øver vi press mot dei som har det ansvaret. Samstundes stiller

vi gjerne kompetansen vår til rådvelde for arbeid og tiltak som kan gjere det lettare å vere nynorskbrukar.

Nynorsk skriftkultur har mange handlekraftige miljø og mange institusjonar, som alltid manglar pengar til å realisere dei beste ideane. Nynorskinstitusjonar samarbeider betre enn nokon gong og prøver å utnytte den nynorske marknadsmakta som finst. Også i framtida vil likevel nynorsk skriftkultur vere avhengig av målretta, offentleg støtte og favorisering.

Nyvinningane til fordel for nynorskbrukarane og nynorsk skriftkultur generelt er nesten alltid resultatet av samordna og målretta innsats frå mange hald. Vi legg vekt på samarbeid og samordning med både den organiserte målrørsla og sentrale nynorsk-institusjonar om oppgåver som kan gi resultat.

Det siste tiåret har det kome til mange nye institusjonar, både i norsk kulturliv generelt og i nynorskmiljøet. Dette set jamleg evna til samarbeid på prøve. Fleire små institusjonar kan på eiga hand prøve å bygge opp ein kompetanse som alt finst, eller som kunne bli sterkare gjennom samarbeid. Vi tek svært gjerne del i prosjekt som samsvarar med forretningsideen vår. Der vi er med, ønskjer vi å vere aktive, ikkje eit namn til utlån.

16.3 Oppfølging av språkmeldinga

Vi ønskjer å vere ein pådrivar i arbeidet med å følgje opp prinsipp og strategiar i språkmeldinga *Mål og meining*, og utdjupe, presisere og målrette dei viktigaste tiltaka

Eit breitt fleirtal i Stortinget slutta seg i april 2009 til alle hovudlinjene i den språkmeldinga regjeringa Stoltenberg la fram våren 2008, blant anna med eitt kapittel levert frå Ivar Aasen-tunet.

Frå 2009 er det dermed offisiell politikk at omsynet til nynorsk alltid skal vurderast eksplisitt når spørsmål som vedkjem norsk språk, blir tematisert. Prinsippet nynorsk føreset tre overordna strategiar for tiltak i regi av staten og anna offentleg forvaltning:

- Administrativt system som sikrar at nynorsk blir vurdert eksplisitt
- Barn og unge må få meir nærkontakt med nynorsk
- Det må bli mykje enklare å bruke nynorsk i det offentlege

Administrativt system som sikrar at nynorsk blir vurdert eksplisitt. Det trengst ein administrativ mekanisme som sikrar at nynorsk alltid blir vurdert eksplisitt. Det betyr både å kome inn på førehand og å kontrollere i etterhand. Dette bør ligge organisatorisk til Kulturdepartementet og ha vedtekne rutinar for konsultasjon, slik at det heile byggjer på meir enn god vilje. Essensen bør vere at alle viktige dokument og tiltak som har språkpolitisk relevans eller som har eller bør ha referansar til språk og språkbruk, blir lagde fram for Kulturdepartementet før dei blir vedtekne eller publiserte. Departementet bør i så fall lage eit oversyn over kva slags dokument som fell inn under kategorien "viktige dokument og tiltak", så som stortingsdokument, rundskriv og liknande dokument, tiltakspakkar og -planar.

Barn og unge må få meir nærkontakt med nynorsk. Barn og unge med nynorsk som hovudmål må få alt relevant stoff i si målform, og dei med nynorsk som sidemål må bli fortrulege med nynorsk språk og litteratur. Særleg viktige tiltak er desse:

- nynorske dataspel
- populærkulturelt lesestoff
- nynorskprosjekt i Den kulturelle skulesekken
- Den unge scenen, Norsk amatørteaterfestival og fleirkulturelt barne- og ungdomsteater ved Det Norske Teatret
- nynorsk kvalitetsinnhald på Internett
- fagbøker
- nye nettenester som tunkatten.no og framtida.no

Det må bli mykje enklare å bruke nynorsk i det offentlege. Både i stat og kommunar må det bli mykje enklare for tilsette å bruke nynorsk. Særleg viktige tiltak er desse:

- Språkbanken
- utvikling og produksjon av ordbøker og fagterminologi på nynorsk

- vanleg og mykje brukt programvare i begge målformer
- utvikling av enkle system for parallell-søking mellom bokmål og nynorsk i sak- og arkivsystem
- vedtekne og jamleg oppdaterte språkplanar for alle organ som kjem inn under mållova
- interdepartementalt utval for språk og teknologi

Nynorsk kultursentrum følgjer opp i nært samarbeid med resten av Nynorsk Forum. Rådet har oppfølging av språkmeldinga som fast sak på alle møte frå og med 2011.

16.4 Språk i barnehøgda

Vi arbeider for å styrkje tilbodet på nynorsk til born i form av lesestoff, barne-tv frå allmennkringkastarane, digitale tenester, i barnehagane og gjennom Den kulturelle skulesekken

Ei rekkje aktuelle tiltak er skisserte i kap. 16.3.

Nynorsk kultursentrum har sidan 2003 arbeidd for å få språkpolitiske perspektiv inn i Den kulturelle skulesekken. Dette arbeidet gav handfast resultat i *St.meld. nr. 8 (2007–2008) Kulturell skulesekk for framtida*. Dette inneber at Den kulturelle skulesekken skal vere med og byggje opp under dei pedagogiske målsetjingane i skulen og i større grad enn før gjere skulen til ein berar og formidlar av språkleg og kulturell identitet. Ein konsekvens er at det skal utviklast tilbod på nynorsk også for bokmålelevar.

I årstale nr. 8 dokumenterte vi kor viktige barnehagane er i utviklinga av barnespråk, og kor lite dei fleste barnehagane gjer for å styrkje språk- og sjølvkjensla hos born med nynorskbakgrunn. Born får sterke impulsar frå særleg tv, men sjølv om dei ser jamt meir tv, bruker dei mykje meir av dagen i barnehagen.

I årstale nr. 9 dokumenterte vi at tilbodet av barnebøker er tredobla dei siste 50 åra, men for kvar femtande nye barnebok på bokmål kjem det éi på nynorsk. Der er ein etterspurnad utan tilbod, og det vil seie at

marknadsmekanismen ikkje verkar i det norske språkmangfaldet.

Mange regjeringar har teke mål av seg til å styrkje nynorsk skriftkultur. Likevel utgjer ikkje nynorskbøker ein større del av norsk bokproduksjon i dag enn for 100 år sidan. Både her og på fleire andre domene har den statlege språkpolitikken dei siste tiåra stabilisert situasjonen, ikkje styrkt dei endringane som norskskolelærarsla dreiv fram med eigne midlar tidleg på 1900-talet.

Desse analysane og vurderingane blir følgde opp, både overfor fagmiljøa og gjennom samarbeid, der Nasjonalt senter for nynorsk i opplæringa er særleg viktig.

16.5 Digital nynorsk

Vi arbeider for å fremje tiltak som kan auke bruken av nynorsk i digitale tenester frå skuleverket, offentleg forvaltning og i fritida

Nynorsk må finnast i vanleg bruk der publikum er i kvardagen. Difor er utvikling av digitale tenester og tilbod på nynorsk svært viktig. Over 50 nynorske lokalaviser har eigne nettutgåver, fleire store medieselskap bruker nynorsk i større eller mindre grad på nettstadene sine, og offentleg forvaltning blir sakte betre i sin bruk av nynorsk. Vår rolle er å utvikle eigne gode nettstader, stimulere andre til å gjere det same, og dokumentere verdien av at dette blir gjort.

Regjeringa Stoltenberg la i 2009 fram *St.meld. nr. 24 (2008–2009)* om digitalisering. På grunnlag av drøfting i rådet sende Nynorsk kultursentrum 12.5.2009 notatet *Sju bidrag til ein open og brei digital allmenning* til familie- og kulturkomiteen i Stortinget. Dette er framleis grunnlaget for arbeidet vårt på området.

16.6 Opplæringspolitikk for nynorsk

Nynorskmiljøet har i mange år samarbeidd tett om å sikre læremiddeltilbodet på nynorsk og unngå at digitale tilbod på nynorsk manglar eller ikkje held mål. Særleg gjeld dette tilboda frå det interkommunale forlaget Nasjonal digital læringsarena, NDLA. Stort sett låg læremidla føre også på nynorsk

ved skulestart i august 2011, men for elevar i små fag på vidaregåande skule er situasjonen like alvorleg som før. Truleg er mange av dei elevane som er mest usikre språkleg å finne i desse faga.

Frå inngangen til 2000-talet har opplæringspolitikken for nynorsk vore meir omstridd enn før. Den nye debatten kan forståast som ein konsekvens av dei store skulereformene i 1970-åra. Ved mange høve har Nynorsk kultursentrum både gjort et klart kva som må stå fast og argumentert konstruktivt for endringar. Vi har lagt særleg vekt på at opplæringspolitikken er ein del av ein samla språk- og kulturpolitikk.

Vinteren 2004 gjekk Nynorsk kultursentrum grundig inn i arbeidet med å etablere ein fagleg oppdatert og målretta opplæringspolitikk for nynorsk. På oppdrag frå Utdannings- og forskingsdepartementet utgreidde vi grunnlaget for det som frå 2005 blei Nynorsksenteret.

Styre, råd og administrasjon drøfta ved fleire høve i 2011 nye analysar, initiativ og framlegg. Desse drøftingane var grunnlaget for direktørens årstale nr. 11. Der blei prinsippa om skriftlegheit og vurdering fastlagde som føresetnader for å drøfte pedagogiske og andre faglege endringar. Nynorsk kultursentrum følger opp saka i føremåls-tenlege former og samanhengar fram mot våren 2013, då ein ny læreplan for norskfaget skal vedtakast.

16.7 Moderne argumentasjon

Vi har gjennom dokumentasjonen av partipolitiske formuleringar om språkpolitikk frå 1906 vist korleis den allmenne politiske tenkinga om språkpolitikk stivna utover på 1900-talet. Vidare har vi i fleire årstalar analysert den argumentasjon som har vore ført i språkpolitikken generelt og i pressestøttepolitikken og opplæringspolitikken spesielt.

Vi vil vere med og utvikle ein ny, overordna, framtidsretta argumentasjon for nynorskens plass i landet. Både mange samfunnsendringar, store endringar i busetnadsmønster, ideologiske tidsskifte og mengda av nyare kunnskap om forholdet

mellom språk og samfunn gjer dette nødvendig.

Eitt av utgangspunkta er at mangfald er ein måte å tenkje på. Ein kan ikkje velje vekk dei delane ein ikkje vil ha, ta vare på resten og utrope seg som varm tilhengjar av mangfald. Vi må ta vare på dei språklege og kulturelle skilnadene vi har i Noreg, både dei som har vore her i meir enn tusen år, og dei som har vandra inn i landet dei siste tiåra. Utan ei slik plattform lærer vi ikkje tenkjemåten mangfald.

16.8 Vinjefondets rolle

Vi har dokumentert kor viktig pressa er for nynorsk skriftkultur. Dei nynorske lokalavisene produserer like mykje nynorsk lesestoff på eitt år som norske forlag gjer til saman på fire år. Særleg lokalavisene er viktig lesestoff for born som knekkjer eller nettopp har knekt lesekode.

Alt dette er argument for radikale endringar i mediestøtta. Denne støttepolitikken må ha ein tydeleg språkprofil. Noreg treng ein samla, systematisk og målretta medie-støttepolitikk for alle skriftmedia som er på høgd med røynda. Mediepolitikken må presiserast ut frå det samfunnsoppdraget pressa har og slå fast at det oppdraget inkluderer styrking av begge skriftkulturane i Noreg.

Ei god språkpolitisk støtteordning for journalistisk publisering på papir eller Internett kan vere ein nynorsk pott som svarar til 25 % av den samla pressestøtta. Ein slik pott må då kome i tillegg til anna støtte.

Vinjefondet er eit lite, men målretta tiltak som kjem i tillegg til dei store støtteordningane. Med midlar frå Vinjefondet kan jamt fleire medieverksemdar vere med og auke bruken av nynorsk.

16.9 Språk- og kulturpolitikk etter 2013

Sidan 2004 har det også vore uttrykt politikk frå eit breitt fleirtal i Stortinget at det skal gjennomførast ei systematisk styrking av nynorsk skriftkultur fram mot 200-årsjubileet for Ivar Aasen i 2013.

Det trengst ein *nynorsk tiltakspakke 2010–2013*. Å styrkje bruken av nynorsk er å styr-

kje bruken av norsk språk generelt. Der nynorsk blir brukt meir, blir engelsk brukt mindre. Stortinget vedtok i 1885 å jamstille nynorsk og bokmål. Reell jamstelling er berre mogleg viss det blir gjort mykje ekstra for nynorsk.

Det trengst *mykje større og øyremerkte nynorsktiltak*. Mange generelle støtteordningar kjem også nynorskbrukarane til gode, som pressestøtta og støtta til museum og teater, men staten har få og små støtteordningar som har til oppgåve å styrkje nynorsk skriftkultur.

Det trengst *mange fleire tiltak i dei nynorske kjerneområda*. Nynorskbrukarane bur over heile landet, bruken av nynorsk er stabil på mange område, og styrkt på nokre, men presset aukar. Det nynorske grunnfjellet kan kome til å slå sprekkar viss effektive motiltak ikkje blir sette inn. Åtte av ti nynorskelevar i grunnskulen bur i dei 114 nynorskkommunane. Her verkar to tendensar i negativ lei: Ein aukande prosentdel av elevane bruker bokmål, og folketalet stagnerer eller går ned. Utviklinga i dei nynorske kjerneområda avgjer kva stilling nynorsk har som landsgyldig og jamstelt språk om femti år.

Den nynorske skriftkulturen er 150 år gamal og byggjer på ein tusenårslang skrifttradisjon. Eit mindretal av all verdas språk kan vise til noko liknande. Å forstå denne tradisjonen, og vere med og utvikle denne skriftkulturen vidare, er den lange oppgåva for oss. Arbeidet held fram i retning av 2018 som rommar både 200-årsjubileet for A.O. Vinje og 150-årsjubileet for Det Norske Samlaget.

Statistikk 2000-2011

	2000-2008	2009	2010	2011	I alt
ÅRSVERK	91,5	13,1	13,2	15,5	133,3
SAMLINGAR					
Gjenstandar i alt	56 701	4 901	1 124	12 576	75 302
Av dette tilfredsstillande registrert	15 817	352	490	247	16 906
DOKUMENTASJON					
Nynorskbasen	3 580	24	0	0	3 604
Artikkelarkivet	6 343	27	0	0	6 370
GJESTER OG BRUKARAR	2 199 421	284 535	278 042	278 042	3 040 040
Vanlege gjester	166 241	19 631	16 690	19 114	221 676
Vår	41 368	7 103	5 065	4 988	58 524
Sommar	27 748	3 657	2 236	1 902	35 543
Dei nynorske festspela	52 198	5 707	6 135	6 381	70 421
Haust	44 927	3 164	3 254	5 843	57 188
Nettstadbrukarar	2 033 071	264 904	261 352	250 094	2 809 421
Vår	889 801	111 942	124 053	105 213	1 231 009
Sommar	467 722	50 806	47 106	46 803	612 437
Haust	675 548	102 156	90 193	98 078	965 975
Gjester etter aktivitet					
Utleige og eksterne arrangørar	34 766	4 727	3 728	4 164	47 385
Eigne arrangement	66 894	6 879	6 008	7 584	87 365
Utstillingar	59 189	7 956	6 954	6 645	80 744
Gjester etter alder					
Barn og unge	39 868	4 739	4 075	5 513	54 195
Vaksne	126 373	14 892	12 615	13 601	167 481
PUBLIKUMSTILBOD	1934	317	244	299	2 794
Kulturprogram i eigen regi	577	28	22	35	662
Dei nynorske festspela	426	65	51	53	595
Utlån tematutstillingar	104	16	10	9	139
Elevprogram turnear	281	105	70	119	575
Utleige	546	103	91	83	823
UTØVARAR	6 340	717	502	598	8 157
Kulturprogram	4 014	447	308	418	5 187
Dei nynorske festspela	2 326	270	194	180	2 970

Kulturprogram 2011

Billetter på tlf. 70 04 75 85 eller

billett@asentunet.no

Informasjon på tlf. 70 04 75 85 eller 70 04 75 79

Halv pris til barn der det ikkje er eigen
barnebillett

Vår

TORSDAG 13. JANUAR

18.00–19.15 Olav H. Hauge-senteret, Ulvik

Premiere for Olav H. Hauge-senteret

Programleiar: Åshild Widerøe

Eit år i tunet: fotomontasje frå Ivar Aasen-tunet
2010

Ordførar Mona Hellesnes: Velkomen til

Hauge-senteret

Annjo Klungervik Greenall: Songlyrikk i ny
språkdrakt

Ruth Lillegraven les frå *Mellom oss*, ny roman
januar 2011

Sindre Hovdenakk: Henrik Rytter – mellom
Garborg og Hauge

Billie Holiday på nynorsk ved Annjo
Klungervik Greenall (song) og Thomas
Torstrup (tangentar)

Ottar Grepstad: Onen

Gratis

SØNDAG 30. JANUAR

17.00–18.15 Volda kyrkje

Meistermøte

Sondre Bratland, Sigmund Groven og Iver
Kleive

I samarbeid med Rikskonsertane

Kr 250 / honnør 200 / student 150 / barn 100

Kr 200 for medlemmer i De Norske

Bokklubbene

LAURDAG 5. FEBRUAR

20.00–21.30 Salen, Ivar Aasen-tunet

Viser i vintermørket

Elin Furubotn (song og gitar) og Karl Seglem
(tenorsax og bukkehorn)

Kr 200 / student 100

ONSDAG 9. FEBRUAR

18.00–22.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Strikkekafe i Aasen-tunet

Annemor Sundbø om boka *Norske vottar og
vantar. Dyremønster og andre figurar frå norsk
strikkearv*

Sal av kveldsmat, kaker og kaffi

Ta med strikketøy!

I samarbeid med Det Norske Samlaget

Kr 50

TORSDAG 10. FEBRUAR

12.00–17.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Temamøte for mjølkeprodusentar

Arrangør: Ørsta landbrukskontor

LAURDAG 19. FEBRUAR

FaSong og Korkjekt

Arrangør: FaSong

Kr 150

SØNDAG 20. FEBRUAR

18.00–19.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Elias Blix 175 år

Tonje Unstad syng Blix-salmar

Anders Aschim: Bibelen si rolle for morsmåla i
verda

I samarbeid med Elias Blix-jubileet 2011

Kr 100 / studentar 50

19.15–19.30 Basisutstillinga, Ivar Aasen-tunet

Elias Blix. Ordets sølvsmedkunstnar

Anders Aschim opnar ny temautstilling om

Elias Blix

Utstillinga står til og med 1. mai

Gratis opningsdagen, elles inkludert i prisen til
basisutstillinga

20.00–21.15 Salen, Ivar Aasen-tunet

Tonje Unstad

Kr 200 / studentar 100

Samlebillett for arrangementa kr 250

MÅNDAG 21. – FREDAG 25. FEBRUAR

Ungdomsskulane i Volda og Ørsta

Festspela ut i skulane!

Festspeldiktar Bjørn Sortland gjestar 8. klassane ved Vartdal skule, Sæbø skule, Ørsta ungdomsskule, Volda ungdomsskule, Folkestad skule, Austefjord skule og Dalsfjord skule

I samarbeid med Ørsta kommune og Volda kommune

LAURDAG 26. FEBRUAR

15.00–16.15 Gildeskål kirke, Gildeskål

Hva er det med Elias Blix?

Biograf og teolog Anders Aschim, artist Kine Hellebust og sokneprest Svein Malmbekk i samtale med Ottar Grepstad

Arrangør: Elias Blix-jubileet 2011 i samarbeid med Nynorsk kultursentrum

TPORS DAG 10. MARS

17.00–18.00 Aftenposten, Oslo

Avisene som utvida Noreg

Ei illustrert forteljing av Ottar Grepstad om jag etter pengar, grenselaus idealisme og svik mot sine egne i nynorskpressa 1850–2010

Arrangør: Presseveteranene i Oslo og Akershus

SØNDAG 13. MARS

13.00–15.00 Ivar Aasen-tunet

Familiedag med tunkatten Lurivar

Samlingsstund i Salen

Tunkatten Lurivar tek borna med på omvising i basisutstillinga

Aktivitetar og verkstad

Marit Liv Bjerkvik i rolla som Lurivar

Kr 50 / familie 150

ONSDAG 16. MARS

20.00–21.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Åse-Marie Nesse – eit poetisk liv

Biograf Elisabet Vallevik Engelstad i samtale med Jan Inge Sørbø

I samarbeid med Ivar Aasen-instituttet
Kr 100

TORSDAG 17. MARS

14.15–15.30 Høgskulen i Volda

Å skrive kvinneliv

Wencke Mühleisen og Elisabet Vallevik Engelstad

i samtale med Stephen Walton

Arrangør: Ivar Aasen-instituttet i samarbeid med Ivar Aasen-tunet

TORSDAG 24. MARS

19.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Konsert med Ålesund strykekvartett

Arrangør: Ålesund strykekvartett

Kr 120 / 80 studentar og honnør

SØNDAG 27. MARS

15.00–16.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Lyset frå fars ansikt

Jan Inge Sørbø les og fortel

Alf Vatne (bass) syng fire songar av Brahms med tonefølgje av Bert Handrick

Kr 150 / honnør kr 100

TYSDAG 29. MARS

19.00–20.45 Salen, Ivar Aasen-tunet

Kva skjer i kulturjournalistikken?

Foredrag ved Knut Olav Åmås

Ottar Grepstad leier samtale med Knut Olav Åmås, kulturjournalist Katrine Sele (Firda) og Bjarne Riiser-Gundersen (Høgskulen i Volda)

I samarbeid med Høgskulen i Volda

Kr 100 / studentar gratis

TORSDAG 7. APRIL –

Olav H. Hauge-senteret

Diktarens utveggar. Olav H. Hauge 1908–1994

Temautstilling frå Ivar Aasen-tunet

Gratis

TYSDAG 12. APRIL

10.00–10.30 Ivar Aasen-tunet, Ørsta

Slik blir Dei nynorske festspela 2011

Open pressekonferanse

Festspeldiktaren Bjørn Sortland saman med programansvarleg Åshild Widerøe og direktør Ottar Grepstad

Gratis

ONSDAG 13. APRIL

Salen, Ivar Aasen-tunet

Elevkonsert

Arrangør: Ørsta kulturskule

FREDAG 6. MAI

19.30 Salen, Ivar Aasen-tunet

Konsert

Urframføring av Wolfgang Plaggess
tingingsverk «Canticle XIV» til Ivar Aasen-
diktet «Ferdavisa»
Arrangør: Sunnmøre kammermusikkfestival

TYSDAG 7. JUNI

Salen, Ivar Aasen-tunet

Elevkonsert

Arrangør: Vikemarka skule

TURNEAR DEN KULTURELLE SKULESEKKEN

Det ligg mellom linjene

Arkitekturprogram for 6. klassane i Ivar
Aasen-tunet
I samarbeid med Ørsta kommune og Volda
kommune

MÅNDAG 7. – FREDAG 11. FEBRUAR
Bratteberg skule, Velle skule, Øyra skule,
Hovden skule, Dalane skule. Vikemarka skule,
Sæbø skule i Volda og Ørsta

MÅNDAG 14. – FREDAG 18. FEBRUAR
Folkestad skule, Ulvestad skule, Velle skule,
Åmås skule, Øyra skule, Vartdal skule,
Bjørkedal skule, Vikemarka skule og
Austefjord skule i Ørsta og Volda

Snakk om språk!

Eit program om språk og identitet for 8. – 10.
klasse ved Runar Gudnason og Eirik Helleve
I samarbeid med Møre og Romsdal
fylkeskommune

MÅNDAG 21. – FREDAG 25. FEBRUAR
Åndalsnes ungdomsskule og Åfarnes
ungdomsskule, Rauma

MÅNDAG 7. – FREDAG 11. MARS
Måndalen skule i Rauma, Eidsvåg barne- og
ungdomsskule og Indre Nesset barne- og
ungdomsskule i Nesset, Godøy skule i Godøy
og Haramsøy skule i Haram kommune

MÅNDAG 21. – TORSDAG 24. MARS

Eide ungdomsskule i Eide, Valsøyfjord
ungdomsskule og Halså ungdomsskule i Halså
kommune

MÅNDAG 4. – FREDAG 8. APRIL

Brattvåg ungdomsskule og Vatne
ungdomsskule i Haram kommune

MÅNDAG 2. – FREDAG 6. MAI

Valderøy ungdomsskule og Godøy
ungdomsskule i Giske kommune

VANDREUTSTILLINGAR

Visingstider blir kunngjorde lokalt

Undrande og skapande

Temautstilling om Rasmus Løland (1861–1907)
og den nynorske barnelitteraturen
I samarbeid med Asker museum,
Ryfylkemuseet og Rasmus Løland-markeringa

MÅNDAG 3. – FREDAG 28. JANUAR
Odda bibliotek, Odda

SØNDAG 6. FEBRUAR – SØNDAG 6. MARS
Telemark museum, avdeling Bø

Sommar

TYSDAG 1. JUNI – TYSDAG 23. AUGUST
Olav H. Hauge-senteret
Det usynlege språket
Temautstilling frå Ivar Aasen-tunet
Gratis

TYSDAG 1. JUNI –
Olav H. Hauge-senteret
**Halldis i livet. Halldis Moren Vesaas 1907–
1995**
Temautstilling frå Ivar Aasen-tunet
Gratis

TYSDAG 1. JUNI –
Olav H. Hauge-senteret
I Edvard Hoems tid
Temautstilling frå Ivar Aasen-tunet
Gratis

TYSDAG 1. JUNI –

Olav H. Hauge-senteret

Kunsten i livet. Diktaren Jon Fosse

Temautstilling frå Ivar Aasen-tunet

Gratis

ONSDAG 15. JUNI

Ordløype til Høgetua

Barneboktua, Lurivars barnebibliotek på

Høgetua

Fram til måndag 15. august

SØNDAG 19. JUNI

KVA Ivar Aasen-tunet

Villblomedagen 2011

Turleiarar: Torbjørn Urke, Rune Pettersen,

Christoffer Bang, Kirsten Bang og Knut

Barlaup

I samarbeid med Norsk Botanisk Forening

Gratis

FREDAG 17. JUNI

14.00 Basisutstillinga, Ivar Aasen-tunet

Lurivar-omvising

Deretter kvar tysdag og fredag til og med 12.8.

TORSDAG 24. JUNI

19.30 Galleriet, Ivar Aasen-tunet

Ekte kjærleik

Sommarutstilling står til og med 14.8.

FREDAG 25. JUNI

Basisutstillinga, Ivar Aasen-tunet

Hjarteklapp. Ung forelsking og kjærleik

Temautstilling står til og med 14.9.

FREDAG 5. AUGUST

IVAR AASENS 198. FØDSELSDAG

12.00–12.15 Salen, Ivar Aasen-tunet

Festspeldiktaren 2012

Programansvarleg Åshild Widerøe presenterer festspeldiktaren 2012

12.15–13.30 Salen, Ivar Aasen-tunet

Dette er Ivar Aasen: Menneska

Illustrert foredrag av Ottar Grepstad

Reprise frå Dei nynorske festspela 2011

13.30– Kafeen, Ivar Aasen-tunet

Gratis fødselsdagskake i kafeen

Arrangement og fødselsdagskake er gratis

FREDAG 12. AUGUST

SVERRE FEHN-DAGEN 2011

Fagdag for skuleeigarar, skuleleiing, lærarar og arkitektar i høve Sverre Fehns fødselsdag 14..8.

I samarbeid med Møre og Romsdal arkitektlag og Sogn og Fjordane arkitektforening

Jostein Nerbøvik-plassen

Grindbygg

Oppført av Asgeir Kvernberg

Bygningen står til og med 21.8.

ARKITEKTUR I SKULEN –

SKULEARKITEKTUR

11.00– Frammøte og registrering

Opning

11.30 Lunsj

12.30 Velkomen: Hus for læring, tenking og oppleving. *Direktør Ottar Grepstad, Nynorsk kultursentrum*

12.45 Arkitekturens år 2011. *President Kjersti Nersest, Norske arkitekters landsforbund.*

Arkitektur i skulen

13.00 Bakgrunn og konsekvensar for implementering av arkitektur i skolen. *Første-amanuensis Laila Belinda Fauske*

13.30 Korleis praktiserer vi arkitekturformidling i klasserommet og nærmiljøet? *Lærer Asgeir Kvernberg*

13.50 Arkitektur i skolen: kunnskapsbygging eller erfaringsbasert formidling? *Seniorrådgivar Alf Howlid, Norsk Form*

14.10 Formidling av museumsarkitektur i skulen: linjer i Sverre Fehns arkitektur.

Undervisningsinspektør Kjersti Markegård Bae

14.30 Bak fasaden: *Spesialomvising i Ivar Aasen-tunet ved Ottar Grepstad*

15.15 Pause med frukt, kaffi og te

Skulearkitektur

15.30 Trendar og formsvar – kort historisk gjennomgang. *Sivilarkitekt Ola Roald*

15.50 Loddefjord skole: 37 års røynsle med open skule – frå idé til praksis. *Rådgivar Erik Hatlem*

16.10 Presentasjon av nye skulebygningar Røråstoppen, Re i Vestfold. *Sivilarkitekt Ola Roald*

Åndalsnes barneskule og andre skular.

Sivilarkitekt Ragnhild Amundsen

16.40 Skulebygningen i framtida.
Oppsummerande samtale om utfordringar og
dilemma i eit meir urbanisert Noreg
17.30 Velkomen attende i Språkåret 2013
19.00 Kafeen, Ivar Aasen-tunet
Kafé- og kjøkkenleiar Milan Ilic inviterer til
kveldskalas med alle rettar

Haustr

TORSDAG 15. SEPTEMBER – SØNDAG 23.
OKTOBER
Basisutstillinga, Ivar Aasen-tunet
**Rasmus Løland (1861–1907) og den nynorske
barnelitteraturen**
Inkl. i billett til basisutstillinga

SØNDAG 18. SEPTEMBER
AASEN-TUNETS SOPPDAG
13.00–17.00 Kafeen
Haustrmat med sopp: middag og smårettar
13.00 Frå utescena
Sopptur med Rune Pettersen og Knut Festø
15.00–16.30 Utescena
Soppkontroll ved soppkontrollør Signy
Seljebotn
I samarbeid med Volda Hagelag og
Nyttevekstforeningen i Ålesund
Gratis

TORSDAG 22. SEPTEMBER
20.00–21.00 Salen, Ivar Aasen-tunet
Gledene ved plikta
Ottar Grepstad: Årstale nr. 11 om tilstanden
for nynorsk skriftkultur
Gratis

SØNDAG 25. SEPTEMBER
16.00–17.00 Salen, Ivar Aasen-tunet
Søndagsdialogar I
Forfattar Øyvind Strømme: Høgreekstre-
miljø i Noreg
Foredrag og spørsmål
Kr 100

TORSDAG 29. SEPTEMBER
20.00–21.00 Linåd bibliotek, Knarvik
Gledene ved plikta

Ottar Grepstad: Årstale nr. 11 om tilstanden
for nynorsk skriftkultur
I samarbeid med biblioteka i Nordhordland
Gratis

TORSDAG 29. SEPTEMBER
21.00–22.30 Salen, Ivar Aasen-tunet
Rapp på jazz
Runar Gudnason rappar på jazzmusikk av
gruppa Audun Automat
Runar Gudnason (rapp), Jørgen Mathisen
(sax),
Erlend Slettevoll (rhodes), Audun Ellingsen
(kontrabass), Ole-Thomas Kolberg (trommer)
Lydteknikar: Henning Svoren
I samarbeid med Jazzklubben Volda Ørsta
Kr 250 / medlemer jazzklubben og studentar
150 / elevar vidaregåande skule 50

SØNDAG 2. OKTOBER
FAMILIEDAG I AASEN-TUNET
Sov søtt, Herr Spiss
Ei framsyning basert på boka med same namn
av Erna Osland
Skodespelar Adele Lærum Duus
13.00 Salen
Bokfest for born
14.00–16.00 Kafeen og Salen
**Verkstad, aktivitetar og konkurranse med
flotte bokpremiar**
I samarbeid med Blåmann Barnebokklubb
Kr 50 / familie 150

TORSDAG 6. OKTOBER
Den norske sjømannskyrkja, London
Elias Blix i kvinneforeininga
Foredrag av Aschim Aschim, solosong av
Gunvor Hovland, allsong
Arrangør: kvinneforeininga i Den norske
sjømannskyrkja i samarbeid med Nynorsk
kultursentrum

Den norske sjømannskyrkja, London
Elias Blix-kveld med Anders Aschim
Arrangør: Den norske sjømannskyrkja i
samarbeid med Nynorsk kultursentrum

SØNDAG 9. OKTOBER
Den norske sjømannskyrkja, London
Gudsteneste

med Elias Blix-tekstar og solosong av Leif Jone Ølberg

Arrangør: Den norske sjømannskyrkja i samarbeid med Nynorsk kultursentrum

MÅNDAG 10. OKTOBER

20.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Gine Gaustad Anderssen

Gine Gaustad Anderssen (vokal), Carl Emil Svensson (gitar) og Fredrik Nilsson (kontrabass)

Lydteknikar: Erik Valderhaug

I samarbeid med Kreative Søre Sunnmøre

Kr 200 / student og honnør 150

FREDAG 15. OKTOBER

19 00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Konsert med FaSong

Arrangør: FaSong

Kr 150

ONSDAG 19. OKTOBER

19.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Livsstil og livsstilendring

Arrangør: Diabetesforbundet i Volda og Ørsta i samarbeid med Livsstilprosjektet ved Volda sjukehus

TORS DAG 20. OKTOBER

Skotsk og norsk

Norsk møter skotsk i tonar og ord

Boreas med Britt Pernille Frøholm

(hardingfele), Irene Tillung (akkordeon), Innes Watson (gitarar) og Lori Watson (fele og song)

Kr 200 / student og honnør 150

TORS DAG 27. OKTOBER

18 00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Pensjonsseminar

Arrangør: Sparebank1 Søre Sunnmøre

ONSDAG 26. OKTOBER

BIBEL 2011

10.30– Ivar Aasen-tunet

Frammøte og registrering

11.00 Basisutstillinga, Ivar Aasen-tunet

Bibelen i nynorsk skriftkultur

Opning av nettside og temautstillinga "Elias Blix – ordets sølvsmekunstnar" med mykje Arkivstoff frå Ivar Aasen-tunet og

Bibelselskapet

11.15 Lunsj for innbedne

12.15–13.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Feiring av Bibel 2011

Den nynorske Bibelen blir offisielt overlevert

13.30–15.15 Salen, Ivar Aasen-tunet

Bibelens plass i hjartespåret

Programleiar: Oddbjørg Aasen Bjørdal

Professor Sylfest Lomheim: Bibelspråket

mellom nynorsk og bokmål

Sokneprest Margit Lovise Holte: Forkynning av det gamle i ny drakt

Paneldebatt om vanskelege sider ved bibelomsetjing

15.30–17.00 Middag for innbedne

19.00–20.15 Volda kyrkje

Festkveld for Bibelen

Bibeltekstar: Skodespelar Bjørn Sundquist

Song: Ingebjørg Bratland til akkompagnement av Andreas Utnem (flygel)

Festtale: leiar Håvard B. Øvregård, Noregs Mållag

I samarbeid med Kyrkjemusikkveka i Volda
Kr 250 / honnør 200 / student 150

21.00–22.00 Volda kyrkje

Felleskyrkjeleg gudsteneste

I samarbeid med Kyrkjemusikkveka i Volda

ONSDAG 26. OKTOBER

– ONSDAG 2. NOVEMBER

Basisutstillinga, Ivar Aasen-tunet

Elias Blix. Ordets sølvsmekunstnar

Inkl. i billett til basisutstillinga

TORS DAG 3. NOVEMBER

– TYSDAG 15. NOVEMBER

Basisutstillinga, Ivar Aasen-tunet

Hartvig Kiran – ei miniutstilling

Inkl. i billett til basisutstillinga

LAURDAG 5. NOVEMBER

BOKLAURDAG 2011

i samarbeid med Møre og Romsdal fylkesbibliotek og ulike forlag

15.00–24.00 **Open butikk** i Aasen-tunet

19.00–20.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Ein time med Hartvig Kiran

Diktaren, gjendiktaren, journalisten og språkpolitikaren fyller 100 år

Erling Læg Reid i samtale med Sindre

Hovdenakk

Leikong Blandakor med utdrag frå konserten

«Frå Jøsok til Junaiten» med tekstar av Hartvig

Kiran Dirigent: Kjetil Eiksund

21.00–24.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Boknatt 2011

Edmund Austigard, Erling Læg Reid, Mette

Karlsvik og Hilde Myklebust les og samtalar med Sindre Hovdenakk

Knut Eilefsen og Bottolf Lødemel frå gruppa

Melville syng eigne songar på nynorsk

Lydteknikar: Henning Svoren

Kr 150 / student 100

ONSDAG 9. NOVEMBER

19.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Elevkonsert

Arrangør: Ørsta kulturskule

Kr 50 / gratis for born

SØNDAG 13. NOVEMBER

16.00–17.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Søndagsdialogar II

Professor Oddbjørn Leirvik: Vegar til dialog i det fleirkulturelle og fleirreligiøse Noreg

Foredrag og samtale

Kr 100

TYSDAG 15. NOVEMBER

18.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Debattmøte om vegpolitikk

Arrangør: Volda og Ørsta Rotary

Gratis

FREDAG 18. NOVEMBER

20.00–21.30 Salen, Ivar Aasen-tunet

Majorstuen live

Konsert med plateinnspeling

Kr 250 / honnør 200 / student 150

LAURDAG 19. NOVEMBER

18.30 Heradsstyresalen, Olav H. Hauge-senteret

Tam Glen

Annlaug Børsheim og Olav Tveitane

Kr 150

Billettsal i døra

SØNDAG 20. NOVEMBER

14.00– Kafeen, Ivar Aasen-tunet

Sal av rettar frå boka Smalhals

16.00–16.30 Kafeen, Ivar Aasen-tunet

Smalhals

Gunda Djupvik presenterer kokeboka *Smalhals*

17.00–18.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Hulda Garborg

Arnhild Skre

Kr 100

TORSDAG 24. NOVEMBER

11.00 Uteamfiet, Ivar Aasen-tunet

Barnekunst i Galleriet

Utstilling med inspirasjon av boka *Henrik And* av Anna R. Folkestad

Alle barnehagane i kommunane Eid, Hareid, Herøy, Sande, Ulstein, Volda og Ørsta er inviterte

TYSDAG 29. NOVEMBER

20.00 Kafeen, Ivar Aasen-tunet

Bokkafé med Bård Vegard Solhjell

Presentasjon av *Solidaritet på ny*

Open julebutikk heile dagen

Gratis

SØNDAG 4. DESEMBER

13.00–16.00 Ivar Aasen-tunet

FAMILIEDAG MED JULEVERKSTAD

13.00 Salen

Henrik And

Anna Folkestad les og fortel

Julesongar ved Volda og Ørsta korskule

Allsong

14.00–16.00

Barnekunstutstilling, aktivitetar og juleverkstad

Kr 50 / 150 familie

SØNDAG 4. DESEMBER

14.00 Den grønne kafé, Heradshuset i Ulvik

Det store sjølvportrettet

Forfatter og biograf Carl-Göran Ekerwald

fortel om sitt bilete av Olav H. Hauge

I samarbeid med Venelaget Olav H. Hauge

Kr 100

Billettsal i døra

DEN KULTURELLE SKULESEKKEN

MÅNDAG 19. – ONSDAG 21. SEPTEMBER

Ivar Aasen-tunet

Bli kjend med Ivar Aasen

Elevprogram om Ivar Aasen for 3. klasse i

Ørsta og Volda

Heidi Alice Aarseth og Solveig Styve Holte

Gjennom film, dramatisering, forteljing og

praktisk arbeid møter elevane Ivar Aasen som

gut og vaksen mann

I samarbeid med Ørsta og Volda kommunar

Katta i sekken

Elevprogram for 1.-4. klasse om språk,

litteratur og song

Lurivar (Aslak Strønen) og forfattere Hilde

(Unn Catodotter Fyllingsnes)

I samarbeid med Møre og Romsdal

fylkeskommune

MÅNDAG 5. – 9. SEPTEMBER

Bigset skule og Hareid skule og Hjørungavåg

skule i Hareid, Eidså skule i Vanylven,

Gjerdsвика skule og Gursken oppvekstsenter i

Sande

MÅNDAG 21. – FREDAG 25. NOVEMBER

Åheim skule og Fiskå skule i Vanylven, Hareid

skule i Hareid, Larsnes skule, Kvamsøy skule

og Sandsøy skule i Sande

Snakk om språk!

Program om språk og identitet for 8.-10. klasse

ved Runar Gudnason og Eirik Helleve

I samarbeid med Rogaland fylkeskommune

MÅNDAG 19. – 23. SEPTEMBER

Finnøy sentralskule i Finnøy, Forsand skule i

Forsand, Jørpeland ungdomsskule i Strand

MÅNDAG 3. – 7. OKTOBER

Jørpeland ungdomsskule og Tau

ungdomsskule i Strand

MÅNDAG 17. – 21. OKTOBER

Tau ungdomsskule i Strand, Forsand skule i

Forsand, Hjelmeland skule i Hjelmeland, Sand

skule i Suldal

TYSDAG 1. FREDAG 4. NOVEMBER

Sand skule og Nesflaten skule i Suldal,

Jørpeland ungdomsskule i Strand

TYSDAG 15. FREDAG 18. NOVEMBER

Sauda ungdomsskule i Sauda

VANDREUTSTILLINGAR

Visingstider blir annonserte lokalt

TORSDAG 1. SEPTEMBER– LAURDAG 1.

OKTOBER

Jølster bibliotek, Skei i Jølster

Det usynlege språket

Omsetjing og gjendikting

FREDAG 2. SEPTEMBER– SØNDAG 16.

OKTOBER

Petter Dass-museet, Alstahaug

Elias Blix – ordets sølvsmedkunstar

MÅNDAG 14. NOVEMBER– TORSDAG 1.

DESEMBER

Tromsø Mållag, Tromsø

Elias Blix – ordets sølvsmedkunstar

Dei nynorske festspela 2011

torsdag 23. – søndag 26. juni

TEMA: *Kjærleik*

Billetter

Billetter

Billettsalet opnar tysdag 12. april kl. 12.00
Kjøp festspelpass og billetter på
www.aasentunet.no eller www.billettluke.no

Festspelpass

Gir inngang til alle arrangement
Kr 1300

Konsertpass

Gir inngang til konsertane på Utescena
torsdag, fredag og laurdag kl. 21.00
Kr 750

Kulturrabatt for ungdom

Ungdom 16–20 år får 25% rabatt på billetter til
alle arrangement der Dei nynorske festspela er
arrangør
Utvida rabatt på litterære arrangement
I regi av Møre og Romsdal fylkeskommune

Henting av billetter

Billetter kan hentast i Narvesen-kioskar og 7-
Eleven-butikkar over heile landet, og i
resepsjonen i Ivar Aasen-tunet

Hjørnesteinane

Festspeldiktar

Bjørn Sortland

Festspeltema

Hjarteklapp. Ung forelsking og kjærleik

Festspelutstilling

Ekte kjærleik

Årets nynorskbrukar 2011

Linda Sæbø

Opningstale

Teatersjef Terje Lyngstad, Sogn og Fjordane
Teater

Ivar Aasen-minneforedrag

Festspeldiktar Bjørn Sortland

Preike under friluftsgudstenesta

Anders Aschim

Stemnetale under Aasen-stemnet

Ikkje i 2011

Utstillingar

Galleriet, Ivar Aasen-tunet

Festspelutstillinga 2011

Ekte kjærleik

Fotoutstilling

Opning torsdag 23. juni kl. 19.30

Gratis

Basisutstillinga, Ivar Aasen-tunet

Hjarteklapp. Ung forelsking og kjærleik

Opning fredag 24. juni kl. 12.30

Utstillinga står til og med 3. september

Gratis under Festspela, elles inkl. i billett til
basisutstillinga

Basisutstillinga, Ivar Aasen-tunet

Viljen til språk: ei utstilling om nynorsk skriftkultur

Kvar dag sidan 22. juni 2000 har basisutstillinga hatt nye innslag – slik er det framleis

Torsdag 23. juni	10.00–22.00
Fredag 24. juni	09.00–22.00
Laurdag 25. juni	10.00–22.00
Søndag 26. juni	10.00–18.00

Kunsthuset, Ørsta kunstlag

Sommarutstilling

Kollektivutstilling

Utstillingsopning fredag 24. juni kl. 17.00

Opningstider under Festspela:

Fredag	17.00–19.00
Laurdag	12.00–15.00
Søndag	12.00–15.00
Gratis	

*Butikk og kafé
i Ivar Aasen-tunet*

Torsdag 23. juni	10.00–24.00
Fredag 24. juni	09.00–24.00
Laurdag 25. juni	10.00–24.00
Søndag 26. juni	10.00–17.00

Festspeleffektar

Butikkvarer

3 ulike t-skjorter med trykk i sal frå 12. april
Krus med tekst av Bjørn Sortland i sal frå 12. april

Flagging

Vi oppmodar kommunar, bedrifter, institusjonar og privatpersonar om å flagge alle festspeldagane

Tilskot

Kulturdepartementet

Møre og Romsdal fylke

Volda kommune

Ørsta kommune

Sponsorar

ABC Startside

Sparebank1 Volda Ørsta

Sunnmørsposten

Tussa

Lydkjelleren

Samarbeidspartnarar

AMFI Ørsta

Aschehoug & co.

Bakketun

Bama

Bil & Gummiservice

Bjørke grendalag

Brudevoll kjøtt AS

Coca Cola

Det Norske Samlaget

Forlaget Skald

Friele

Fugl Fønix kaffibar

Hjørundfjorden kulturvernlag

Hotell Ivar Aasen

Jazzklubben Volda Ørsta

Kafé Fru Svendsen

Kontaktpunktet

Møre folkehøgskule

Nabolaget

Norsk Forfattersentrum

NRK Nynorsk mediesenter

Ole Ringdal

Sivert Aarflot-museet

Studenthuset Rokken

Tine Meierier Ørsta

Tuns bakeri

Volda Bil

Volda elektriske mylne

Volda handelsforening

Volda sokneråd

Volda omsorgssenter

Westre bakeri

Ørsta handels- og sentrumsforeining

Ørsta kunstlag
Ørsta og Volda ballettskule
Ørsta sokneråd

Programlansering tysdag 12. april

10.00–10.45 Ivar Aasen-tunet

Programslepp Dei nynorske festspela 2011

Open pressekonferanse
Festspeldiktar Bjørn Sortland er til stades
Programansvarleg Åshild Widerøe og
informasjonsleiar Gaute Øvereng legg fram
program for over 40 arrangement

20.00–21.30 Salen og kafeen, Ivar Aasen-tunet

Innsats Festspela 2011!

Med festspeldiktar Bjørn Sortland
Vel møtt til alle som vil vere frivillige under
Dei nynorske festspela 23.–26. juni
Gratis

Torsdag 23. juni

10.00 Ivar Aasen-statuen, Ørsta sentrum

Blomar ved bauta: Ivar Aasen-statuen

Direktør Ottar Grepstad

12.00–15.00 Basisutstillinga, Ivar Aasen-tunet

Vi skriv!

Skrivekurs med festspeldiktar Bjørn Sortland
For elevar i 8.–10. klasse
Gratis

13.30–17.00 Hotell Ivar Aasen, Ørsta

Nynorsk Forum

Lukka møte

17.00–19.30 Volda bygdetun

Jonsokfeiring på Haualeite

Sal av rømmegraut
Arrangør: Volda sogelag
Gratis

17.00–24.00 Kafeen, Ivar Aasen-tunet

Bjørn Sortlands favorittrett

Fersk vestlandstorsk med sprøsteikt bacon,
smelta smør og mandelpotetpuré

17.30 Kafeen, Ivar Aasen-tunet

Velkomen!

Direktør Ottar Grepstad og programansvarleg
Åshild Widerøe byr på sjokoladejordbær,
eplesider og eplemost frå Ulvik

18.00–18.45 Salen, Ivar Aasen-tunet

OPNINGSHØGTID

Programleiarar: Marthe Storborg Sæbønes og
Sivert Aarflot Eikrem

Opningstale ved teatersjef Terje Lyngstad

Festspeldiktar Bjørn Sortland .

Ungdom framfører egne tekstar frå
skriveverkstad

Styreleiar Reidar Sandal deler ut prisen Årets
nynorskbrukar

Lars Bremnes: «Hurtigruta blås!»

Allsong: «Fang sommarens ange i natt»

Kr 150 / student og kulturrabatt for ungdom
100

19.00 Gamletunet, Ivar Aasen-tunet

Blomar ved bauta: Ivar Aasen-bautaen

Festspeldiktaren Bjørn Sortland les og kransar
Ivar Aasen-bautaen

19.30–19.45 Galleriet, Aasen-tunet

FESTSPELUTSTILLINGA 2011

Ekte kjærleik

Brurebilete frå mange generasjonar

Publikum kan levere foto 3. mai – 14. juni

Opning ved programansvarleg Åshild
Widerøe

Utstillinga står til og med 4. september

Forteljingar

Film av Liv Dysthe Sønderland frå innøvinga
av framsyninga "Forteljingar"

Gratis

20.00–20.45 Salen, Ivar Aasen-tunet

Ole H. Bremnes

Forfattar og kulturprofil Ole H. Bremnes og
sonen Ola Bremnes i samtale med Sigrid
Moldestad

Kr 100 / kulturrabatt for ungdom 50

21.15–22.30 Utescena, Aasen-tunet

OPNINGSKONSERT

Kari, Ola og Lars Bremnes

Bengt Hanssen (kapellmeister, tangentar),
Børge Petersen-Øverleir (gitarar), Gjermund
Silset (bass), Martin Windstad (trommer), Nils
Økland (fele), David Solheim (lyd) og Tor
Ditlevsen (lys)

Kr 350 / honnør, student og kulturrabatt for
ungdom 250

23.00–23.30 Salen, Ivar Aasen-tunet

Prisvinnaren Linda Sæbø

Årets nynorskbrukar 2011 i samtale med
Audgunn Oltedal

Kr 100 / kulturrabatt for ungdom 50

23.00–02.00 Møre folkehøgskule, Ørsta

Målbar

Sigrun Høgetveit Berg leier allsong ved
midnatt

Sal av mat og drikk frå 21.00

Fredag 24. juni

09.00–10.30 Kafeen og utekafeen, Ivar Aasen-
tunet

Frukost i tunet

God mat, smakfullt pålegg, varm drikk, viktige
ord

Elias Moe om utbyggingsplan for Mylnå

Bente Reklev om Tine Meieriet Ørsta

Smaksprøver

Festspeldiktar Bjørn Sortland les

I samarbeid med Kontaktpunktet

Kr 100 for frukost

10.30–11.15 Salen, Ivar Aasen-tunet

Medietimen

Utdeling av Kulturdepartementet sin
nynorskpris for journalistar til Njord V.
Svendsen

Juryleiar Gry Molvær står for utdelinga av
prisen.

Kåseri av Atle Hansen

Musikk ved Knut Ivar Bøe og Sigrid

Moldestad

Programleiar Olaug Nilssen

Arrangør: NRK Nynorsk mediesenter

Gratis

11.30–12.15 Salen, Ivar Aasen-tunet

Den nye språkdirektøren

Arnfinn Muruvik Vonen i samtale med
Audgunn Oltedal og svarar på spørsmål frå
publikum

Gratis

11.30–12.30 Utescena, Ivar Aasen-tunet

FESTSPEL FOR BORN

11.00–11.30

Heidi Marie Vestrheim

frå NRK Super syng og fortel om knølkvalen
Kai saman med Roy Ole Førland (gitar)

11.30–12.30

Aktivitetar for born

Ta gjerne med matpakke

Høver best for born 3–6 år

Kr 50 / familie 150

Barnehagar kr 30 per barn

11.00–11.45 Volda omsorgssenter, Volda

Fjelltrall. Egil Storbekken 100 år

Eli Storbekken (song og seljefløyte) og Frode
Berntzen (gitarar)

Opning av sommarfesten på omsorgssenteret

I samarbeid med Volda kommune og Volda
omsorgssenter

Gratis

11.30–12.00 Fugl Fønix kaffibar, Ørsta

Kaffi, bokstaveleg talt

Lars Mæhle les frå *Korea. Noveller om kjærleik*

Kr 50 / kulturrabatt for ungdom 30

11.30–12.00 Mylneriet, Volda

Kaffi, bokstaveleg talt

Terje Tørrisplass les dikt frå boka *Eg bygger*

ikkje byar og Øystein Orten les frå

novellesamlinga *Sjabervik*

Kr 50 / kulturrabatt for ungdom 30

12.30–12.45 Basisutstillinga, Ivar Aasen-tunet

Hjarteklapp. Ung forelsking og kjærleik

Temautstilling

Opning ved direktør Ottar Grepstad

Festspeldiktar Bjørn Sortland les frå *Kva tåler så
lite at det knuser når du seier namnet på det?*

Gratis under Festspela, elles inkludert i

billettprisen til basisutstillinga

14.00–14.45 Salen, Ivar Aasen-tunet
Ivar Aasen-minneforedraget 2011
Bjørn Sortland: "Alt lyset på men ingen
heime?"
Kr 100 / kulturabatt for ungdom 50

15.00–15.45 Salen, Ivar Aasen-tunet
All verdas språk
I år: Kjærleik
Reiseleiar: Rolf Theil
Kr 100 / kulturabatt for ungdom 50

16.00–16.45 Salen, Ivar Aasen-tunet
I kjærleik til språket
Festspeldiktaren Bjørn Sortland i samtale med
Olaug Nilssen
Kr 100 / kulturabatt for ungdom 50

17.00 Kunsthuset, Ørsta
Sommarutstilling
Opning kollektivutstilling
Arrangør: Ørsta kunstlag
Gratis

17.30–18.30 Rokken, Volda
FESTSPEL FOR BORN
Heavykatten
Roald Kaldestad, Roy Ole Førland og Stig
Sandbakk
Høver best for born frå 5 år
Kr 50 / familie 150

18.00–19.30 Ørsta kulturhus, Ørsta
DANS
To danseframsyningar
Kjærleik
Koreograf Andy Howitt
Tida går
Koreograf Renáta Nagy Vynikalova
Lys: Jiri Nagy
Arrangør: Ørsta og Volda ballettskule
Kr 100 under 20 år / 150 over 20 år

19.00–20.00 Salen, Ivar Aasen-tunet
Arne og Sjur Hjeltnes
Ein time i kjærleikens humoristiske teikn
Kr 200 / student og kulturabatt for ungdom
150

19.00–20.15 Bjørke
Festspel i Notanaustet

Festspeldiktar Bjørn Sortland, Oline Løvlid ofl.
Arrangør: Bjørke grendalag og Hjørundfjorden
kulturvernlag
Kr 150 / born gratis

21.00–22.30 Utescena, Ivar Aasen-tunet
Sigrid Moldestad: Sandkorn
Sigrid Moldestad (vokal og fele), Sigbjørn
Apland (harmonium), Jørgen Sandvik (gitar,
banjo og mandolin), Anders Hall (feler) og
Anders Bitustøyl (kontrabass)
Kr 300 / student og kulturabatt for ungdom
200 / barn 150 / familie 750

22.00–01.00 Det Grøne Treet, Volda
Festspeljam
Olav Opsvik (piano), Torkjell Hovland
(kontrabass), Torgeir Standal (gitar) og Henrik
Lødøen (trommer) og andre
Arrangør: Jazzklubben Volda Ørsta
Gratis

23.00–23.30 Salen, Ivar Aasen-tunet
Søskenkjærleik
Systrene Guri og Sigrid Sørungård Botheim
Kr 100 / student og kulturabatt for ungdom 50

23.00–02.00 Møre folkehøgskule, Ørsta
Målbar
Sigrun Høgetveit Berg leier allsong ved
midnatt
Sal av mat og drikk frå 21.00

Laurdag 25. juni

10.00–12.00 Volda sentrum
Festspelfrukost
Festspeljam-gjengen, festspeldiktar Bjørn
Sortland les
I samarbeid med Volda handelsforening
Gratis

10.00–12.00 Ørsta sentrum
Festspelfrukost
Festspeldiktar Bjørn Sortland les
Asbjørn Rydland les frå *Drakeguten*
I samarbeid med Ørsta handels- og
serviceforeining
Gratis

10.00–15.00 Ørsta sentrum

Bondens Marked

11.00–11.45 Møre folkehøgskule, Ørsta

Kjære Olav. Kjære Bodil

Bodil Cappelen les dikt og kjærleiksbrev til og frå Olav H. Hauge med tonefølgje av Sigrid Moldestad

Kr 100 / student og kulturabatt for ungdom 50

12.00–12.30 Nabolaget, Volda

Kaffi, bokstaveleg talt

Festspeldiktar Bjørn Sortland les om kjærleik

Kr 50 / kulturabatt for ungdom 30

12.00–12.30 Kafé Fru Svendsen, Ørsta

Kaffi, bokstaveleg talt

Brit Bildøen les

Kr 50 / kulturabatt for ungdom 30

12.30 Bakketunet, Bjørke

Rørsle

Opning av kunstutstilling med Aggregat atelierfellesskap

Arrangør: Bakketunet

13.30–14.30 Salen, Ivar Aasen-tunet

Dette er Ivar Aasen

I år: Menneska

Illustrert foredrag av Ottar Grepstad

Kr 100 / student og kulturabatt for ungdom 50

15.00–16.00 Utescena og Jostein Nerbøvik-plassen, Ivar Aasen-tunet

Forteljingar

Tverrkunstnarleg framsyning ved Solveig Styve Holte

Dansarar: Solveig Styve Holte, Marte Reithaug Sterud og Ann-Christin Kongsness

Hanna Torvanger 6 år, Julie Kobbevik

Kvalsvik 7 år, Johannes Garshol Berge 7 år,

Marius Wiik Askelund 9 år, Siril Rusten 11 år,

Marius Brekke 11 år, Kamilla Grande Hansen

12 år, June Garshol Berge 12 år

Musikarar: Magnar Åm (musikalsk leiar og komponist), Hanna Gjermundrød (song), Ole Andreas Olafsrud (perkusjon)

Tekstar: Fanny Holmin, Hilde Myklebust og Maria Parr

Kunstnarleg rettleiing: Rom for Dans, Camilla Myhre og Caroline Wahlstrøm Nesse

Kostyme: Solveig Fagermo

Kortfilm: Liv Dysthe Sønderland

Med støtte frå Kunnskapsdepartementet, Kunstløftet, Norsk kulturråd og Vanylven kommune

Kr 200 / honnør, student og kulturabatt for ungdom 150 / barn 100 / familie 500

16.30–18.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Kammermusikk i tunet

Øyvør Volle (fiolin), Sigmund Eikeset (fiolin), Johanna Persson (bratsj) og Johan Stern (cello)

Kr 250 / honnør, student og kulturabatt for ungdom 150 / barn 100

21.00–22.30 Utescena, Ivar Aasen-tunet

Gunnhild Sundli

Gunhild Sundli (vokal), Andreas Ljones (feler og elektronikk), Rune Tylden (keyboard), Endre Hareide (bass) og Kenneth Ekornes (trommer og perkusjon)

Kr 300 / student og kulturabatt for ungdom 200 / barn 150 / familie 750

23.00–24.00 Salen, Ivar Aasen-tunet

Billie Holiday på nynorsk

Annjo Klungervik Greenall framfører eigne omsetjingar av Billie Holiday-songar med Thomas Torstrup (flygel) og Aksel Jensen (kontrabass)

Festspeldiktar Bjørn Sortland som les frå *12 ting som må gjerast rett før verda går under*

Kr 200 / student og kulturabatt for ungdom 100

23.00–02.00 Møre folkehøgskule, Ørsta

Målbar

Sigrun Høgetveit Berg leier allsong ved midnatt

Sal av mat og drikk frå 22.00

Søndag 26. juni

11.00–12.00 Utescena, Ivar Aasen-tunet

Festspelgudsteneste i det fri

Preike: Anders Aschim

Liturg: Matias Austrheim

Sæbø barnekor under leiing av kantor Marie

Austrheim: «No livnar det i lundar»

Tekstlesing ved festspeldiktar Bjørn Sortland
Arrangør: Ørsta sokneråd i samarbeid med
Volda sokneråd

12.00–17.00 Kafeen og Jostein Nerbøvik-
plassen, Ivar Aasen-tunet
Kyrjekaffi og søndagskafé

12.15–14.45 Sivert Aarflot-museet, Ekset, Volda
FESTSPEL FOR BORN

Med bøker og post frå Ekset til Åsen

Formidlingsstund i Sivert Aarflots prenteverk
og postopneri før turen til Høgetuva ovanfor
Ivar Aasen-tunet

Born i følge av vaksne

I samarbeid med Sivert Aarflot-museet

Kr 50 / familie 150

13.00–13.45 Salen, Ivar Aasen-tunet

**Kor død er Gud i litteraturen på ein skala frå
éin til ti?**

Den katolske presten Arnfinn Haram og
sjøkrigsskulepresten Paul Otto Brunstad
samtalar

Kr 100 / student og kulturrabatt for ungdom 50

14.00–14.30 Salen, Ivar Aasen-tunet

Brit Bildøen og Hilde Myklebust

Ekstra: Brit Bildøen deler ut Melsom-prisen
2011 til Lars Amund Vaage

Kr 100 / kulturrabatt for ungdom 50

15.00–16.30 Utescena, Ivar Aasen-tunet

AASEN-STEMNET 2010

Allsong: «Mellom bakkar og berg»

Vaksne menn på ville vegar

Kabaret med Atle Hansen, Ragnar Hovland,
Per Olav Kaldestad, Roald Kaldestad og Hans
Sande

Kr 200 / honnør, student og kulturrabatt for
ungdom

Temautstillingar 2000–2011

Premiere

22.6.2000	<i>Diktaren et marsipan.</i> Rune Belsvik, festspeldiktar 2000
19.11.2000	<i>Songen om kysten.</i> Livet langs havkanten slik det er skildra i litteraturen
25.1.2001	<i>Askerkretsen.</i> Miljøet rundt Hulda og Arne Garborg på Labråten
21.6.2001	<i>Den som diktar, byggjer bruer.</i> Brit Bildøen, festspeldiktar 2001
26.9.2001	<i>Kaffikoppens kulturelle kraft.</i> Kaffistovene hundre år
9.11.2001	<i>Diktarens litterære liv.</i> Olav Duun 125 år
20.1.2002	<i>Mannen som kristna landsmålet.</i> Elias Blix
16.3.2002	<i>Tre forfattarar – mange fantasiar.</i> Ragnar Hovland, Torvald Sund og Lars Amund Vaage 50 år
20.6.2002	<i>Ei røyst som er mi.</i> Einar Økland, festspeldiktar 2002
13.2.2003	<i>Striper, ruter, bobler.</i> Nynorske teikneseriar frå Smørbukk til Margarin
26.6.2003	<i>Utbrytaren Marie Takvam.</i> Festspeldiktar 2003
24.6.2004	<i>Musikken i språket.</i> Frode Grytten, festspeldiktar 2004
4.11.2004	<i>Klassisk kulturarv.</i> Liner frå Europa til den norske bokheimen
23.6.2005	<i>I Edvard Hoems tid.</i> Festspeldiktar 2005
11.11.2005	<i>Med blick for republikk.</i> Republikanarar i Noreg gjennom 100 år
29.1.2006	<i>Viljen til språk.</i> Noregs Mållag 100 år
22.6.2006	<i>Olaug Nilssens basar.</i> Festspeldiktar 2006
28.6.2007	<i>Store forteljingar for små øyre.</i> Barne- og ungdomsbøker frå Løland til Osland
25.9.2007	<i>Halldis i livet.</i> Halldis Moren Vesaas 1907–1995
3.2.2008	<i>Diktarens utvegar.</i> Olav H. Hauge 1908–1994
26.6.2008	<i>Stille musikk.</i> Språk, litteratur, musikk
26.6.2009	<i>Det usynlege språket.</i> Omsetjing og gjendikting
15.8.2009	<i>Kunsten i livet.</i> Diktaren Jon Fosse
21.8.2009	<i>Undrande og skapande.</i> Rasmus Løland og nynorsk barnelitteratur
24.6.2010	<i>Kort sagt: stort tenkt.</i> Ei utstilling om noveller
20.2.2011	<i>Elias Blix.</i> Ordets sølvsmedkunstnar
24.6.2011	<i>Hjarteklapp.</i> Ung forelsking og kjærleik

Nynorsk kultursentrum

Årets nynorskbrukar 2000–2011

Nynorsk kultursentrum deler kvart år ut prisen *Årets nynorskbrukar* til personar eller institusjonar som har synt evne til å bryte med språklege og kulturelle konvensjonar om bruk av nynorsk, som gjennom sitt føredøme eller praktisk arbeid gjer det lettare å vere nynorskbrukar, eller som skaper større allmenn forståing for nynorsk. Styret i Nynorsk kultursentrum er jury for prisen.

Til no har desse fått prisen:

- 2000 Høgsterettsdomar Karl Arne Utgård
- 2001 Hotelldirektør og visepresident i NHO Gerd Kjellaug Berge
- 2002 Ringstabekk skole
- 2003 Redaktør Martin Toft
- 2004 Musikkgruppa Side Brok
- 2005 Forfattar Kjartan Fløgstad
- 2006 Forretningskvinne og toppidrettsutøvar Kari Traa
- 2007 Forlagsredaktør Guri Vesaas
- 2008 ÅmliAvisa v/Inger Stavelin
- 2009 Seksjonsoverlege Ottar Rekkedal
- 2010 Forfattar Maria Parr
- 2011 Bloggar Linda Sæbø

Årstalar 2001–2011

Direktørens årstalar om tilstanden for nynorsk skriftkultur

1. *Det nynorske blikket*. Ivar Aasen-tunet, Ørsta, 26. september 2001
2. *Viljen til språk*. Ivar Aasen-tunet, Ørsta, 25. september 2002
3. *Kulturens kritiske masse*. Haugtun, Stardalen i Jølster, 27. september 2003
4. *Den språklege lekkasjen*. Ivar Aasen-tunet, Ørsta, 29. september 2004
5. *Prinsippet nynorsk*. Gamle Logen, Oslo, 20. september 2005
6. *Den språkdelte kulturens lov*. Ivar Aasen-tunet, Ørsta, 27. september 2006
7. *Makta over språket*. Griegakademiet, Bergen, 25. september 2007
8. *Språk i barnehøg*. Ivar Aasen-tunet, Ørsta, 26. september 2008
9. *Valfridom på norsk*. Tromsø Museum, Tromsø, 25. september 2009
10. *Med språket som innsats*. Radisson Blu Royal Garden Hotel, Trondheim, 22. september 2010
11. *Gledene ved plikta*. Ivar Aasen-tunet, Ørsta 22. september 2011